

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η αποτελεσματική διαχείριση και εποπτεία των περιουσιών που καταλείπονται για την εκτέλεση κοινωφελών σκοπών είναι ζήτημα μέγιστης εθνικής σημασίας τόσο από ηθικής πλευράς, ώστε να τιμάται ο ευεργέτης και να ενισχύεται θετικά η κοινωνική συνείδηση στο δρόμο της ευεργεσίας, όσο και από κοινωνικής πλευράς, ώστε να επιτελούνται οι κοινωφελείς σκοποί και να υποβοηθείται η κοινωνική αποστολή του κράτους. Ωστόσο, το υφιστάμενο πλαίσιο διαχείρισης, αξιοποίησης και εποπτείας των κοινωφελών περιουσιών παρουσιάζει ελλείψεις, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε σοβαρό προβληματισμό όσον αφορά την καταλληλότητα και αποτελεσματικότητά του.

Το ζήτημα των Εθνικών Κληροδοτημάτων έχει απασχολήσει κατά καιρούς και τη Βουλή των Ελλήνων. Η Ειδική Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας έχει ασχοληθεί με το θέμα αυτό το 1998 και το 2011, διαπιστώνοντας τις αδυναμίες του τρέχοντος καθεστώτος διαχείρισης και διατυπώνοντας προτάσεις.

Πρώτη εξ αυτών ήταν ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα Εθνικά Κληροδοτήματα, δεδομένου ότι ο σχετικός αναγκαστικός νόμος 2039/1939 θεωρείται «ξεπερασμένος» και «υπερσυγκεντρωτικός» και είναι αδύνατον να ανταποκριθεί στις εξελίξεις των καιρών, καθώς και στο έργο το οποίο καλούνται σήμερα να επιτελέσουν τα Κληροδοτήματα αυτά. Είναι γεγονός ότι ο α.ν.2039/1939 απηχεί τη νομική και οικονομική πραγματικότητα προηγούμενων δεκαετιών και συνιστά ένα βαρύ, γραφειοκρατικό πλέγμα που δεν συνάδει με την επιταγή εξυπηρέτησης του κοινωφελούς σκοπού υπέρ του οποίου ετάχθη η περιουσία.

Υπό το πρίσμα αυτό, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου που συνοδεύει η έκθεση αυτή καταργεί τον α.ν. 2039/1939, ένα μνημειακό νόμο και ένα μνημειώδη όρο, συνδεόμενα, εκτός από τη νομική τους διάσταση, με την ίδια νεότερη ιστορία και παράδοση του Έθνους, και επιχειρεί τη θεσμοθέτηση συστηματικά ενιαίου νομικού πλαισίου για τις κοινωφελείς περιουσίες, καταργώντας και τη θεσμοθετημένη, εκ παραλλήλου προς τον α.ν.2039/1939, πανσπερμία διατάξεων.

Εδώ και αρκετά χρόνια, αρχής γενομένης από την αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001, που προβλέπει τη σύνταξη και τήρηση Μητρώου κοινωφελών περιουσιών, είχαν συγκροτηθεί αρκετές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, με σκοπό την αναθεώρηση του α.ν. 2039/1939. Συνοπτικά, ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή για τη σύνταξη νέου σύγχρονου Κώδικα που συγκροτήθηκε σε εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 14 του άρθρου 27 του ν.2166/1993 (Α' 137), συνεδρίασε επί μακρόν (περισσότερο από ενάμιση χρόνο) για την επεξεργασία των διατάξεων του και υπέβαλε σχέδιο Κώδικα το έτος 2003, ενώ η ίδια Επιτροπή, σε δεύτερο στάδιο συνεδριάσεων, υπέβαλε και δεύτερο σχέδιο το έτος 2004. Εν συνεχεία, το 2011, συγκροτήθηκε νέα νομοπαρασκευαστική επιτροπή που κατέληξε σε σχέδιο το ο-

ποίο επίσης, δεν προωθήθηκε για ψήφιση στη Βουλή μέχρι σήμερα. Τέλος, τον Οκτώβριο του 2012 συγκροτήθηκε νέα επιτροπή με εντολή την ταχύτερη περαίωση του έργου της και την παράδοση νέου σχεδίου νόμου για τις κοινωφελείς περιουσίες, στον οποίο πρέπει να περιλαμβάνονται και ρυθμίσεις για τις σχολαζουσες κληρονομίες που θα αντικαταστήσουν το β.δ. 18-9/ 20.10.1947 και θα συμπληρώσουν τις σχετικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Οι κύριοι άξονες της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας προέκυψαν από την μέχρι τώρα εμπειρία εφαρμογής του α.ν. 2039/1939, καθώς και από τα πορίσματα της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής (των ετών 1998 και 2011), αφορούν δε τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου μέσα από την αποκέντρωση της εποπτείας και τη χρήση των σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων, την καταγραφή των κοινωφελών περιουσιών που ήδη υφίστανται και τον έλεγχο της τήρησης των σκοπών που θέτουν οι διαθέτες, τη χρηστή διαχείριση των περιουσιών με έμφαση στον κατασταλτικό έλεγχο και την τιμωρία περιπτώσεων κακοδιαχείρισης από τους εντεταλμένους για την διαχείρισή τους και την απλούστευση των διαδικασιών με σκοπό την τήρηση των υποχρεώσεων που το Κράτος, δια των οργάνων του, αναλαμβάνει διαχρονικά απέναντι στους διαθέτες και δωρητές των περιουσιών, δηλαδή να τιμήσει την υπόσχεσή του για την τήρηση των επιθυμιών τους, σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης των περιουσιών και την επίτευξη του σκοπού τους.

Είναι γεγονός ότι ο μεγάλος αριθμός καταλειπόμενων περιουσιών, το εύρος των σκοπών τους και το ποικίλο οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο των διαθετών, αποτελούν ένα ρευστό μίγμα που απαιτείται να πλαισιωθεί με παρεμβάσεις στα ζητήματα διοίκησης και διαχείρισης, σύμφωνα με καθιερωμένες βασικές αρχές, μεθόδους και πρακτικές, εξορθολογιστικής διοίκησης και διαφανούς διαχείρισης, που δεν θα αποκλίνει από το βασικό πυρήνα της συνταγματικής ρύθμισης του άρθρου 109 Σ για τη διατήρηση του περιεχομένου και των όρων της διαθήκης ή δωρεάς.

Η καταγραφή όλων των περιουσιών, η κατάταξή τους ανάλογα με τον εξυπηρετούμενο σκοπό και τα μέσα εκπλήρωσής του και η εντεύθεν εποπτεία της αποτελεσματικής διοίκησης και διαχείρισής τους, οδηγεί σε επίλυση πρακτικών ζητημάτων σχετικά με τη συνέχιση της λειτουργίας της περιουσίας, σύμφωνα με τη βούληση του διαθέτη και, συμπληρωματικά, το νόμο. Η μέχρι τώρα εμπειρία της εποπτείας των περιουσιών έχει δείξει ότι οι διοικητικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο της οφειλόμενης εποπτείας των περιουσιών οφείλουν να μην προβάλλουν προσκόμματα στην διοίκηση και διαχείριση, ούτε να εμποδίζουν την επίκαιρη κατά χρόνο λήψη των αναγκαίων αποφάσεων, διότι αλλιώς έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην ορθή και αποτελεσματική διοίκηση και διαχείριση των περιουσιών. Γι' αυτό και λαμβανομένου υπόψη του τακτικού ελέγχου της διαχείρισης των περιουσιών που κατοχυρώνεται με τη συνδρομή του ιδιωτικού τομέα που ειδικεύεται στη διεξαγωγή λογιστικών ελέγχων, οι προληπτικές εγκρίσεις των πράξεων των οργάνων, που έχουν σκοπό να αποσοβούν τη λήψη μη νομίμων αποφάσεων πρέπει να ελαχιστοποιηθούν κατά το δυνατό και να δοθεί έμφαση στον κατασταλτικό έλεγχο.

Τέλος, στον παρόντα Κώδικα κρίθηκε σκόπιμο να περιληφθεί και το νομικό πλαίσιο διαχείρισης των σχολαζου-

σών κληρονομιών. Οι σχολάζουσες κληρονομίες αποτελούν έναν ανεκμετάλλετο πλούτο του Κράτους, ο οποίος παραμένει για χρόνια ανενεργός, εξαιτίας γραφειοκρατικών αγκυλώσεων και ανεπαρκειών του υφιστάμενου νομικού πλαισίου. Παρά το γεγονός ότι οι σχολάζουσες κληρονομίες διαφοροποιούνται εννοιολογικά από τις κοινωφελείς περιουσίες, υπό την έννοια ότι δεν καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών, αλλά περιέρχονται στο Δημόσιο ως τελευταίο εξ αδιαθέτου κληρονόμο, η διαχείρισή τους, μετά την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου, ομοιάζει προς τη διαχείριση των περιουσιών που καταλείπονται στο Δημόσιο χωρίς όρο (Κεφάλαιο Δ' του Κώδικα). Επιπλέον, δεν θα πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι και οι σχολάζουσες κληρονομίες αποτελούν έναν πολύτιμο πόρο του Δημοσίου που μπορεί να αξιοποιηθεί για την εξυπηρέτηση κοινωφελών και, γενικότερα, κοινωνικών σκοπών. Οι παραπάνω προβληματισμοί, σε συνδυασμό με λόγους συστηματικής ενότητας, οδήγησαν στη συμπερίληψη στον παρόντα Κώδικα Κεφαλαίου Η' αφιερωμένου στον εκσυγχρονισμό του πλαισίου εντοπισμού και αξιοποίησης των σχολαζουσών κληρονομιών.

Β. ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Βασικός σκοπός του νέου κώδικα είναι ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου των κοινωφελών περιουσιών, ώστε να διασφαλίζεται η επιτυχία της αποστολής του Κράτους που περιγράφηκε πιο πάνω. Ο βασικός αυτός σκοπός επιτυγχάνεται με την θεσμοθέτηση μιας δέσμης ιδεών και συγκεκριμένα:

α) καθιερώνεται Μητρώο Κοινωφελών Περιουσιών και Μητρώο Σχολαζουσών Κληρονομιών, για την υλοποίηση της συνταγματικής πρόβλεψης του άρθρου 109 παράγραφος 3 Σ και την αποτελεσματική παρακολούθηση της καταγραφής, εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών,

β) καθιερώνονται τακτικοί, σε ετήσια βάση, έλεγχοι όλων εν γένει των κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών. Δεδομένου ότι ένα τέτοιο έργο είναι αδύνατο να επιτελεστεί στο σύνολό του από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, προβλέπεται η σύναψη συμφωνίας - πλαισίου του Δημοσίου με ελεγκτικά γραφεία που λειτουργούν στη χώρα μας επί τη βάση του ν. 3693/2008 και αποτελούν πιστοποιημένα όργανα λογιστικών ελέγχων. Ο κατασταλτικός έλεγχος συμπληρώνεται από τη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Οικονομικής Επιθεώρησης να εξετάζει περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνονται ατασθαλίες ή τις οποίες παραπέμπει προς έλεγχο η αρμόδια αρχή,

γ) εισάγονται ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες προληπτικού ελέγχου – όπου απαιτείται - των πράξεων των οργάνων εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών ελέγχου, ενώ παράλληλα περιορίζεται στις περιπτώσεις όπου είναι πραγματικά απαραίτητη η προηγούμενη γνωμοδότηση των Συμβουλίων Κοινωφελών Περιουσιών, λαμβανομένων υπόψη και των καθιερούμενων διαδικασιών κατασταλτικού ελέγχου,

δ) οργανώνεται Μητρώο προσώπων, φυσικών και νομικών, τα οποία θα έχουν την υποδομή και την τεχνογνωσία να ασκούν καθήκοντα εκκαθαριστών, εκτελεστών, διοικητών και διαχειριστών των κοινωφελών περιουσιών, καθώς και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών, οι οποίοι αποτελούν τον κατ'εξοχήν κινητήριο μοχλό των

διαδικασιών διοίκησης και εκκαθάρισης των περιουσιών, και καθιερώνεται αντικειμενικός και αδιάβλητος τρόπος επιλογής διά κληρώσεως,

ε) εισάγονται ευέλικτες διαδικασίες αποτελεσματικής διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας που συνοδεύονται από ασφαλιστικές δικλείδες για την προάσπιση των συμφερόντων των τιμών και του δημοσίου συμφέροντος,

στ) ενισχύονται οι αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με σκοπό την αποτελεσματικότερη άσκηση της εποπτείας και, τέλος,

ζ) ενοποιείται, στον ίδιο νόμο, η αντιμετώπιση των κοινωφελών περιουσιών και των σχολαζουσών κληρονομιών, δεδομένου ότι εν πολλοίς τα θέματα της διοίκησης και εκκαθάρισης των περιουσιών είναι κοινά.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το παρόν σχέδιο νόμου προτείνεται ουσιαστικά ως εκτελεστικός νόμος του Συντάγματος. Συνεπώς, η ευρεία ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 109 του Συντάγματος, όπως έχει διαμορφωθεί από τον Άρειο Πάγο και το Συμβούλιο της Επικρατείας υπό το ισχύον νομοθετικό καθεστώς του α.ν.2039/1939, ελήφθησαν υπόψη κατά την κατάρτιση των νέων διατάξεων.

Γ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α '

Στο Κεφάλαιο Α' περιλαμβάνονται γενικές διατάξεις, ήτοι ενδεικτικά, διατάξεις που αφορούν τον ορισμό σημαντικών εννοιών, την αποσαφήνιση των αρμοδίων αρχών, την συγκρότηση συμβουλίων Κοινωφελών Περιουσιών στο Υπουργείο Οικονομικών και στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τον προσδιορισμό των αρμοδίων για την έγκριση αλλαγής του σκοπού δικαστηρίων και την τηρούμενη διαδικασία.

Άρθρο 1

Στο άρθρο 1 δίδονται οι αναγκαίοι για την κατανόηση και ερμηνεία του νόμου ορισμοί του κοινωφελούς σκοπού, της περιουσίας, της συστατικής πράξης, της αρμόδιας αρχής και του Συμβουλίου Κοινωφελών Περιουσιών που γνωμοδοτεί σε πλείστες περιπτώσεις. Η έννοια του κοινωφελούς σκοπού έχει τύχει θεωρητικής και νομολογιακής επεξεργασίας σε μεγάλο βαθμό, κρίθηκε όμως, ότι χρειάζεται παρέμβαση στο ουσιαστικό της περιεχόμενου, έστω και με ενδεικτική απαρίθμηση επιμέρους σκοπών. Έτσι τίθεται αντί του «κρατικός» ο «εθνικός» σκοπός, τόσο για τη συμπίεση του όρου με το Σύνταγμα (άρθρο 1) όσο και γιατί είναι ευρύτερος του «κρατικός». Συμπεριλήφθηκε ο «εκπαιδευτικός σκοπός», αν και περιέχεται στον όρο «πολιτιστικός», όχι μόνο για την ιδιαίτερη σημασία του, αλλά κυρίως για την ιστορική και ποσοτική εμφάνισή του στην πράξη (κυρίως αρωγή ανατροφής, πνευματικής και ηθικής αγωγής των νέων) και την κοινή πρόσληψη μιας πιο περιορισμένης έννοιας του όρου «πολιτιστικός» (κυρίως σε σχέση με το πολιτιστικό περιβάλλον).

Άρθρο 2

Με το άρθρο 2 ορίζονται οι υποχρεώσεις του Δημοσίου και κατανέμονται οι αρμοδιότητες μεταξύ του Υπουρ-

γού Οικονομικών και του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αναφορά στις υποχρεώσεις του Δημοσίου (παρ. 1) επαναλαμβάνει προϋπάρχουσα διάταξη του α.ν.2039/1939 και αποτυπώνει με συντομία τη βασική υποχρέωση του Κράτους που απορρέει από τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 109 Σ και συνίσταται στο σεβασμό και την τήρηση της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή. Σύμφωνα με την ερμηνεία που έχει νομολογιακά δοθεί στο άρθρο 109 Σ, η διάταξη αυτή, κατά την αληθινή της έννοια, αφορά όχι μόνο το περιεχόμενο ή τους όρους της διαθήκης, κωδικέλλου ή δωρεάς, ως προς τις διατάξεις τους υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελούς σκοπού, αλλά και τους ορισμούς του διαθέτη ή δωρητή για τον τρόπο διαχείρισης της περιουσίας, που έχει διατεθεί ή δωρηθεί, διότι οι ορισμοί αυτοί, μαζί με τον σκοπό, αποτελούν ουσιώδες μέρος του περιεχομένου και των όρων της διαθήκης ή δωρεάς. Υπό αυτό το πρίσμα, είχε ήδη ερμηνευθεί υπό το καθεστώς του άρθρου 2 του α.ν.2039/1939, ότι ο προβλεπόμενος από το νόμο αυτό έλεγχος του Υπουργείου Οικονομικών στη διαχείριση των περιουσιών που καταλείπονται υπέρ κοινωφελούς σκοπού δεν είναι ουσιαστικός, περιορίζεται δε στην τήρηση των διατάξεων της συστατικής πράξης και των διατάξεων του νόμου που έχουν χαρακτήρα δημόσιας τάξης (ΟΛΑΠ 8/1994). Συναφώς έχει γίνει δεκτό ότι οι υπαγόμενες στην προστασία του άρθρου 109 Σ κοινωφελείς περιουσίες δεν μπορούν, κατ' αρχήν να εξαιρεθούν από την εφαρμογή γενικών νομοθετικών μέτρων, τα οποία αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση γενικότερου δημόσιου συμφέροντος, όταν μάλιστα η θέσπιση των μέτρων αυτών υπαγορεύεται από άλλες συνταγματικές διατάξεις (ΟΛΣΤΕ 1191/2009). Η ανωτέρω πάγια νομολογία του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας ως προς τα όρια του σεβασμού της βούλησης του διαθέτη αποτυπώνεται και στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Το Κράτος, υποχρεούται, χάριν της ύπαρξης και συνέχειας των κοινωφελών περιουσιών, να εποπτεύει προληπτικά και να καταστέλλει, αν δεν τις προλαβαίνει, ενέργειες αντίθετες στην ορθολογική διαχείρισή τους. Οι εγγυήσεις του τρόπου εποπτείας στο σχέδιο του νόμου, περιβαλλόμενες την ισχύ κανόνων δημόσιας τάξης, υπηρετούν κατά ένα κοινό μέτρο και ισόρροπα, τη βούληση του διαθέτη ή δωρητή, και την ανάγκη να εκδηλώνεται αυτή στο πλαίσιο της έννομης τάξης και ειδικότερα των κανόνων, που προσδιάζουν στο ρυθμιζόμενο πεδίο των κοινωνικών σκοπών. Άλλωστε, στις περισσότερες διατάξεις του σχεδίου νόμου δηλώνεται η προτεραιότητα του σεβασμού της βούλησης αυτής, με την έκφραση «αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη». Έτσι προκύπτει ως κανόνας στο νόμο η κατίσχυση της βούλησης του διαθέτη και παράλληλα η αποδοχή κανόνων του νόμου, που είναι κατά τη φύση και τη διατύπωσή τους, δημόσιας τάξης, χωρίς ιδιαίτερες ερμηνευτικές δυσχέρειες. Η ιεράρχηση αυτή εμφανίζεται σύμφωνη και τη συσταγματική πρόβλεψη ενόψει του γεγονότος ότι το άρθρο 109 παράγραφος 3 Σ επιβάλλει στο νομοθέτη να ορίσει τα θέματα διοίκησης και διαχείρισης κάθε κληροδοτήματος, δεν θέτει όμως, άλλους περιορισμούς εκτός από τη συμφωνία αυτών με τη βούληση του διαθέτη, ενώ ως προς τη ρύθμιση «κάθε άλλου συναφούς ζητήματος» δεν θέτει περιορισμό.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου

κατανέμονται οι αρμοδιότητες μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενόψει της πρόσφατης μεταρρύθμισης στα θέματα της αποκέντρωσης του κράτους, με το ν. 3852/2010 (Α' 87). Ακολουθώντας την τάση αποκέντρωσης που διέπει το ν. 3852/2010 και λαμβάνοντας υπόψη το πραγματικό δεδομένο ότι υπάρχουν φορείς οι οποίοι διαχειρίζονται περιουσίες κατεσπαρμένες στην επικράτεια για εκτέλεση πολλών σκοπών, το παρόν σχέδιο νόμου προέκρινε την ανάθεση, βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων, περισσότερων αρμοδιοτήτων στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση προκειμένου η εποπτεία των οργάνων να ασκείται όσο γίνεται πιο κοντά στον τόπο που ασκούν τα καθήκοντά τους.

Συγκεκριμένα, με γνώμονα τη διευκόλυνση της άσκησης εποπτείας, ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης καθίσταται αρμόδιος, όταν ο σκοπός της περιουσίας εκτελείται κατά κύριο λόγο μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανεξαρτήτως του τόπου που βρίσκεται η περιουσία, ή όταν, αν και ο σκοπός εκτελείται σε περισσότερες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, η περιουσία βρίσκεται μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Επίσης, ο Γενικός Γραμματέας έχει αρμοδιότητα για όλα τα θέματα που σχετίζονται με διαχείριση ακινήτων των περιουσιών που βρίσκονται στα χωρικά όρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πλην των περιουσιών που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών και όσων καταλείπονται χωρίς όρο προς το Δημόσιο. Με τη ρύθμιση αυτή, η αρμόδια αρχή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναλαμβάνει την ευθύνη διενέργειας πράξεων τρέχουσας διαχείρισης των ακινήτων που βρίσκονται στα χωρικά της όρια (π.χ. εκμίσθωση, διενέργεια επισκευών, λήψη μέτρων προστασίας), ώστε η διαχείριση αυτή να καταστεί πιο άμεση και, συνεπώς, πιο αποτελεσματική, μειώνοντας ταυτόχρονα τις σχετικές δαπάνες. Σημειώνεται ότι τυχόν εκποίηση των ακινήτων δεν περιλαμβάνεται στις πράξεις τρέχουσας διαχείρισης καθώς συνεπάγεται οριστική αποξένωση από το ακίνητο. Τέλος, για τους ίδιους λόγους, ο Γενικός Γραμματέας καθίσταται αρμόδιος για τις σχολάζουσες κληρονομίες, όταν τα ακίνητα στοιχεία της περιουσίας περιλαμβάνονται στα χωρικά όρια της αρμοδιότητάς του.

Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις αρμόδιος είναι ο Υπουργός Οικονομικών, ενώ κατ' εξαίρεση, συντρέχει αρμοδιότητα του Υπουργού και σε ορισμένες ρητώς κατονομαζόμενες περιπτώσεις που αυτό υπαγορεύεται για την αποτελεσματικότερη άσκηση της εποπτείας ή από λόγους γενικότερου συμφέροντος (περιουσίες με ή χωρίς όρο προς το Δημόσιο ή υπαγόμενες στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, εποπτεία της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων και του Βαρβακείου ιδρύματος, περιουσίες ιδιαίτερα μεγάλης αξίας).

Στην παράγραφο 5 λαμβάνεται πρόνοια για την επίλυση ενδεχόμενης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Κοινωφελών Περιουσιών του άρθρου 7.

Τέλος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών μπορεί να μεταβιβάζονται και άλλες αρμοδιότητες στον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης (παρ. 6).

Άρθρο 3

Με το άρθρο 3 τίθενται οι γενικοί κανόνες για την αποδοχή ή αποποίηση κληρονομιών που καταλείπονται στο Δημόσιο, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες του Αστικού Κώδικα, αλλά και τις ρυθμίσεις του α.ν.2039/39. Εισάγεται ωστόσο καινοτομία όσον αφορά την προηγούμενη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Κοινωνικών Περιουσιών σε περίπτωση αποδοχής ή αποποίησης κληρονομιών. Στο πλαίσιο μείωσης της γραφειοκρατίας και ελάφρυνσης του έργου του Συμβουλίου, ορίζεται πλέον ότι γνωμοδότησή του απαιτείται μόνο στις περιπτώσεις που η αξία της περιουσίας υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ (παρ. 1 του παρόντος άρθρου σε συνδυασμό με το άρθρο 7).

Άρθρο 4

Με το άρθρο 4 καθιερώνεται ένα πλέγμα υποχρεώσεων δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών, καθώς και ιδιωτών για την ταχεία και κατά το δυνατόν ακριβή ενημέρωση των αρμοδίων αρχών σχετικά με περιουσίες που θα μπορούσαν να υπαχθούν στο νόμο, ως κοινωνικοί ή σχολάζουσες. Η εισαγωγή της ρύθμισης αυτής κρίθηκε αναγκαία λόγω της διαπίστωσης ότι υπάρχει μια ευρεία κατηγορία προσώπων που, λόγω της θέσης και των καθηκόντων τους, γίνονται αποδέκτες πληροφοριών που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην προσπάθεια του Κράτους για έγκαιρη γνώση και αποτελεσματική διαχείριση κοινωνικών περιουσιών. Σημειώνεται ότι συμπληρωματικά ισχύουν και οι διατάξεις του άρθρου 116, περίπτωση γ' και δ' του ν. 2961/2001.

Ειδικότερα, ως προς τη ρύθμιση της παραγράφου 4 διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών για τη διάλυση σωματείου αφορά το σύνολο των σωματείων, ανεξαρτήτως του επιδιωκόμενου σκοπού. Η τυχόν υπαγωγή της περιουσίας του διαλυθέντος σωματείου στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, εφόσον ο σκοπός τον οποίο υπηρετούσε ήταν κοινωνικής φύσεως, γίνεται με μέριμνα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία διαβιβάζεται η απόφαση λύσης. Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση οφείλει περαιτέρω να διαβιβάσει το σχετικό φάκελο στην κατά το άρθρο 2 του Κώδικα αρμόδια αρχή.

Η παράβαση των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου επιφέρει, κατά περίπτωση, τις κυρώσεις των άρθρων 71 και 72.

Τέλος, με την παράγραφο 6 προβλέπεται, ως κίνητρο, αμοιβή για τα πρόσωπα που καταδεικνύουν περιουσιακά στοιχεία του παρόντος κώδικα, η οποία καταβάλλεται μετά την εκκαθάριση και την περιέλευση των περιουσιακών αυτών στοιχείων στο Δημόσιο ή τον φορέα εκτέλεσης κοινωνικού σκοπού.

Άρθρο 5

Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι αρχικές ενέργειες εξακρίβωσης των περιουσιών, πριν τον ορισμό των οργάνων εκκαθάρισης και διαχείρισης των περιουσιών και τα αρμόδια για την εξακρίβωση όργανα. Ως αρμόδια αρχή για την προσωρινή διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας νοείται η αρμόδια κατά το άρθρο 2 αρχή.

Άρθρο 6

Με το άρθρο 6 στο Υπουργείο Οικονομικών συνιστάται Κεντρικό Συμβούλιο Κοινωνικών Περιουσιών (στο εξής Κ.Σ.Κ.Π.) και ορίζονται τα μέλη και ο τρόπος υποδείξεώς τους. Με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση τεχνικών ζητημάτων που ανακύπτουν ενώπιον του Συμβουλίου και άπτονται της καλύτερης αξιοποίησης των κοινωνικών περιουσιών προβλέπεται η συμμετοχή εξειδικευμένων σε θέματα επενδύσεων και εκτίμησης ακινήτων ιδιωτών, μελών του Οικονομικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου, αντίστοιχα. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα στο Συμβούλιο να καλεί υπαλλήλους των συναρμοδίων εκ του σκοπού της περιουσίας Υπουργείων, χωρίς δικαίωμα ψήφου, κάθε φορά που τα θέματα της ημερήσιας διάταξης απαιτούν τη συνεισφορά τους. Η θητεία των μελών του Κεντρικού Συμβουλίου ορίζεται τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο για μία φορά, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανανέωση της σύνθεσης του οργάνου. Εξαίρεση από τον περιορισμό αυτό εισάγεται για τον Προϊστάμενο της Δ/νσης Κοινωνικών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος οφείλει σε κάθε περίπτωση να συμμετέχει στο Συμβούλιο λόγω αρμοδιότητας.

Άρθρο 7

Με το άρθρο 7 ορίζονται οι γνωμοδοτικές αρμοδιότητες του Κ.Σ.Κ.Π. και επανακαθορίζεται, κατά τρόπο ουσιαστικό, ο ρόλος του. Υπό το καθεστώς του α.ν.2039/39 το Εθνικό Συμβούλιο Κληροδοτημάτων, παρεμβαλλόταν, δια της γνωμοδότησής του, στη συντριπτική πλειοψηφία των αποφάσεων της αρμόδιας εποπτικής αρχής με αποτέλεσμα αφ' ενός την καθιέρωση αργών και γραφειοκρατικών διαδικασιών και αφ' ετέρου τον υπέρμετρο φόρτο εργασίας. Με τις προτεινόμενες διατάξεις το Κ.Σ.Κ.Π. ανάγεται σε συμπαραστάτη της Διοίκησης που παρεμβαίνει, εκ του νόμου, σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις, όταν η δυσκολία ή το οικονομικό αντικείμενο της υπόθεσης το απαιτούν. Έτσι, σε περιπτώσεις αποδοχής, αποποίησης, εκποίησης και αξιοποίησης ο ρόλος του Συμβουλίου επικεντρώνεται στην καθοδήγηση της Διοίκησης για τη διαχείριση μεγάλων περιουσιών. Με τον τρόπο αυτό μειώνεται αισθητά η γραφειοκρατία, ενώ ταυτόχρονα ενισχύεται η έννοια του κατασταλτικού ελέγχου, κατ' αντιδιαστολή προς τον προληπτικό έλεγχο, στον οποίο είχε δοθεί το βάρος από το νομοθέτη του α.ν.2039/39. Διευκρινίζεται ωστόσο ότι ο Υπουργός Οικονομικών έχει την εξουσία να ζητά τη γνώμη του Συμβουλίου κάθε φορά που το κρίνει αναγκαίο. Θεσπίζεται επίσης, για πρώτη φορά η αρμοδιότητα γνωμοδότησης για την επίλυση θεμάτων γενικότερης σημασίας που παραπέμπονται σε αυτό από τα Συμβούλια Κ.Π. των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, ώστε το Κεντρικό Συμβούλιο να αποκτήσει οιονεί συντονιστικό ρόλο για την ενιαία προσέγγιση και επίλυση των προβλημάτων που αναφύονται.

Άρθρο 8

Με το άρθρο 8 ορίζονται τα της συγκρότησης των Συμβουλίων Κοινωνικών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και οι γνωμοδοτικές τους αρμοδιότητες,

κατ'αντιστοιχία προς τα προβλεπόμενα για το Κ.Σ.Κ.Π.. Το πνεύμα αποκέντρωσης που διέπει το προτεινόμενο σχέδιο νόμου σε συνδυασμό με τη νέα σύνθεση των Συμβουλίων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναμένεται να οδηγήσει σε ταχύτερη και αποτελεσματικότερη επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κοινωφελείς περιουσίες που εποπτεύονται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Άρθρο 9

Με το άρθρο 9 προβλέπεται η δυνατότητα ορισμού αποζημίωσης των μελών των Συμβουλίων για τη συμμετοχή τους σ' αυτά, εντός των ορίων του ν. 4024/2011.

Άρθρο 10

Στο άρθρο 10 επαναλαμβάνονται η συνταγματική επιταγή του άρθρου 109, παρ. 1, του Συντάγματος, περί υποχρέωσης επακριβούς τήρησης της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή, όπως δηλώνεται στη συστατική πράξη, καθώς και η διαδικασία της συνταγματικά προβλεπόμενης (109 παρ. 2 Σ) δυνατότητας επωφελέστερης αξιοποίησης της καταλειπόμενης περιουσίας, η οποία ρυθμιζόταν συμπληρωματικά από τον ν. 455/1976 (παρ. 3 και 4 του παρόντος άρθρου). Αρμόδιο δικαστήριο είναι, κατ'αρχήν, το Εφετείο Αθηνών. Η διατήρηση της αρμοδιότητας του Εφετείου Αθηνών, παρά το γεγονός ότι η διασπορά της εν λόγω αρμοδιότητας στα λοιπά Εφετεία της χώρας είχε προταθεί και από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, κρίθηκε επιβεβλημένη για τους ακόλουθους λόγους: Η συγκέντρωση των σχετικών υποθέσεων στο Εφετείο Αθηνών κατά τις τελευταίες δεκαετίες έχει οδηγήσει στην εξοικείωση του Δικαστηρίου αυτού με την ειδικότερη νομοθεσία, αλλά και τα κατ'ιδίαν προβλήματα των κοινωφελών περιουσιών και στην ανάπτυξη ενιαίου και συνεκτικού τρόπου αντιμετώπισης. Κατά συνέπεια, παρατηρείται νομολογιακή ενότητα που ευνοεί την ασφάλεια δικαίου και τη συστηματική ερμηνεία του εφαρμοστέου δικαίου. Επιπλέον, η σύγκριση των προθεσμιών προσδιορισμού και εκδίκασης των οικείων υποθέσεων στα επιμέρους Εφετεία της χώρας κατέδειξε ότι δεν υφίστανται σημαντικές χρονικές αποκλίσεις που να συνηγορούν υπέρ της διασποράς της αρμοδιότητας για λόγους ταχύτητας της απονομής δικαιοσύνης.

Εισάγεται καινοτομία για την επιτάχυνση εκδίκασης των υποθέσεων με μικρό οικονομικό αντικείμενο (περιουσίες αξίας μικρότερης των 20.000 ευρώ) για τις οποίες η καθ'ύλην αρμοδιότητα αποδίδεται στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της αρμόδιας αρχής. Οι σχετικές δίκες διεξάγονται χωρίς την υποχρεωτική παρουσία δικηγόρου, ώστε να μην υπάρχει οικονομική επιβάρυνση των περιουσιών (παρ. 5).

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 4 ενισχύεται η διαφάνεια γύρω από τις δίκες που επιδιώκουν την επωφελέστερη αξιοποίηση της περιουσίας και εκσυγχρονίζεται το σύστημα δημοσιότητας με την υποχρέωση ανάρτησης περίληψης της σχετικής αίτησης στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής.

Όσον αφορά τους τρόπους επωφελέστερης αξιοποίησης, τους οποίους μπορεί να διατάξει το αρμόδιο δικαστήριο, κρίθηκε σκόπιμο να μην επαναληφθεί η ούτως ή

άλλως ενδεικτική απαρίθμηση του άρθρου 1 του ν. 455/1976. Και τούτο, διότι η συνεχώς εξελισσόμενη οικονομική και νομική πραγματικότητα διαμορφώνει συνεχώς νέους τρόπους αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων τους οποίους οι αιτούντες μπορούν να προβάλουν, η δε κρίση του αρμόδιου δικαστηρίου διαμορφώνεται με βάση το υποβληθέν σε αυτό αίτημα, με αποτέλεσμα οποιοσδήποτε εναλλακτικός τρόπος αξιοποίησης γίνεται δεκτός από το δικαστήριο ως επωφελέστερος να είναι πιθανός. Είναι αυτονόητο ότι οι τρόποι αξιοποίησης που απαριθμούσε το άρθρο 1 του ν.455/1976 εξακολουθούν να είναι δυνατοί, η δε σχετική νομολογία του Εφετείου Αθηνών που είχε εκδοθεί υπό το προηγούμενο νομικό καθεστώς χαράσσει τις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του νέου νόμου. Έτσι, επί παραδείγματι, ακίνητα περιουσιών τα οποία καταλείπονται με τον όρο του αναπαλλοτρίωτου ή άλλο συναφή όρο μπορεί να αξιοποιούνται, ύστερα από δικαστική απόφαση, με την κατά οποιονδήποτε τρόπο ανοικοδόμησή τους, αρκεί να διασφαλίζονται τα συμφέροντα της περιουσίας. Για την ανοικοδόμηση μπορεί, μεταξύ άλλων, να συνάπτονται δάνεια, να παρέχεται εμπράγματη ασφάλεια, να εκχωρούνται είτε πρόσοδοι είτε η εν όλω ή εν μέρει χρήση του ακινήτου για ορισμένο χρόνο ή να ανοικοδομείται αυτό με αντιπαροχή. Τα ακίνητα αυτά, καθώς και κινητά καταλειπόμενα με τον αυτό όρο, μπορεί, ύστερα από δικαστική απόφαση που εκδίδεται κατά τις προηγούμενες παραγράφους, να ανταλλάσσονται με άλλα ισάξια ή να εκποιούνται, προκειμένου το τίμημα να τοποθετηθεί σε άλλη συγκεκριμένη επένδυση πλέον ασφαλή ή προσοδοφόρα.

Διευκρινίζεται, τέλος, ότι, σύμφωνα και με την παράγραφο 1 του άρθρου 82, δεν καταλαμβάνονται από την παρούσα ρύθμιση πράξεις οι οποίες έχουν ήδη διενεργηθεί κατά το χρόνο δημοσίευσής του παρόντος, το κύρος των οποίων εξακολουθεί να διέπεται από τον α.ν. 2039/1939.

Άρθρο 11

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται δικονομικά θέματα εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης που διατάσσει την επωφελέστερη αξιοποίηση της περιουσίας. Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 τάσσεται προθεσμία ενός έτους για την τροποποίηση του οργανισμού ή καταστατικού του δικαιούτου και διαχειριζόμενου την περιουσία νομικού προσώπου. Πριν την τροποποίηση του οργανισμού ή καταστατικού, η αξιοποίηση της περιουσίας συνεχίζει, κατ'αρχήν, να διενεργείται με τον τρόπο που έταξε ο διαθέτης ή δωρητής, εκτός από τις περιπτώσεις που λόγοι κατεπείγοντος επιτάσσουν την εκτέλεση της δικαστικής απόφασης πριν από την τροποποίηση.

Με την παράγραφο 2 προβλέπονται λεπτομέρειες λήψης και εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης του άρθρου 10 που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση για τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων κοινωφελούς ιδρύματος σε άλλο. Πρόκειται επομένως, για περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 10, όταν ζητείται από το δικαστήριο να αποφανθεί ότι η βούληση του διαθέτη ή δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, για οποιοδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος της, μέσω του υφιστάμενου ιδρύματος και να καθορίσει τον τρόπο της επωφελέστερης ή ασφαλέστερης αξιοποίη-

σης της περιουσίας μέσω της διάθεσης των περιουσιακών του στοιχείων σε άλλο ίδρυμα. Στην περίπτωση αυτή, το αποκτών ίδρυμα θα πρέπει να προσεπικαλείται στη δίκη, ώστε να λαμβάνει εγκαίρως γνώση της σκοπούμενης διάθεσης και να προβάλει τυχόν αντιρρήσεις. Με τη ρύθμιση διευκρινίζεται επίσης, το χρονικό σημείο επέλευσης των έννομων αποτελεσμάτων της μεταβίβασης περιουσίας, καθώς επίσης, και η ευθύνη των διοικούντων μέχρι τη μεταβίβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Με το Κεφάλαιο Β που περιλαμβάνει τα άρθρα 12 έως 15, εισάγεται η υποχρέωση τήρησης φακέλου για κάθε μία από τις κοινωφελείς περιουσίες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, καθώς και Μητρώου Κοινωφελών Περιουσιών (Μητρώου Εθνικών Κληροδοτημάτων) από τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Οικονομικών και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Εκπληρώνεται έτσι η συνταγματική επιταγή του άρθρου 109 παράγραφος 3, επιτυγχάνεται το ζητούμενο καταγραφής των κοινωφελών περιουσιών και ενισχύεται η διαφάνεια της λειτουργίας και εποπτείας τους, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν οι σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες και τα μέσα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, σύμφωνα και με τις σχετικές προτάσεις του πορίσματος της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Η εφαρμογή των διατάξεων στην πράξη θα επιτρέψει, όχι μόνο την πλήρη γνώση των περιουσιών που υπάρχουν, τόσο από τη Διοίκηση όσο και από κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο, αλλά και την εκκαθάριση αδρανών περιουσιών. Υπαίτια παράλειψη υποβολής των στοιχείων για τη σύνταξη του Μητρώου, συνδέεται με κυρώσεις σε βάρος των υπεύθυνων προσώπων, ενώ οι περιουσίες θεωρούνται αυτοδικαίως διαλυθείσες και το αρμόδιο Εφετείο αποφαινεται για την περαιτέρω τύχη τους.

Άρθρο 12

Με το άρθρο 12 καθιερώνεται το Μητρώο Κοινωφελών Περιουσιών (Μητρώο Εθνικών Κληροδοτημάτων) και ορίζονται οι αρμόδιες για την τήρησή του αρχές. Ειδικότερα, το Μητρώο υποστηρίζεται από βάση δεδομένων, για την οργάνωση της οποίας αρμόδια είναι η Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών. Η ανωτέρω Διεύθυνση, καθώς και οι αρμόδιες Διευθύνσεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων είναι οι εξουσιοδοτημένοι εκ του νόμου χρήστες για την καταχώριση στο Μητρώο των προβλεπόμενων στοιχείων. Ειδικά για τα υφιστάμενα, κατά την έναρξη ισχύος του νέου Κώδικα, προς καταχώριση στοιχεία προβλέπεται η δυνατότητα να αναδειχθεί, με διαγωνιστικές διαδικασίες, ιδιώτης ανάδοχος που θα αναλάβει το έργο της καταχώρισής τους στο Μητρώο. Η μεταβατική αυτή διάταξη κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να πραγματοποιηθεί εντός εύλογου χρόνου η καταχώριση του μεγάλου όγκου υφιστάμενων πληροφοριών, χωρίς να μονοπωληθεί για το έργο αυτό η Διοίκηση, η οποία θα πρέπει να μεριμνά και για την άσκηση της εκ του νόμου εποπτείας επί των κοινωφελών περιουσιών. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα διασύνδεσης του Μητρώου με άλλα ειδικά μητρώα και δημόσια αρχεία.

Άρθρο 13

Στο άρθρο 13 ορίζεται η διάρθρωση του Μητρώου, το οποίο αποτελείται από το Γενικό Ευρετήριο Κοινωφελών Περιουσιών, το Φάκελο και τη Μεριδα. Στο Γενικό Ευρετήριο καταχωρίζονται όλες οι κοινωφελείς περιουσίες του παρόντος Κώδικα ενώ ο Φάκελος και η Μεριδα αφορούν κάθε κοινωφελή περιουσία ξεχωριστά. Το Γενικό Ευρετήριο και η Μεριδα τηρούνται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά ενώ ο Φάκελος τηρείται, κατ' αρχήν, σε έγχαρτη μορφή αλλά μπορεί να προβλεφθεί η τήρησή του και σε ηλεκτρονική μορφή. Στο Φάκελο τηρούνται από την εκάστοτε αρμόδια αρχή όλα τα απαραίτητα έγγραφα που επιτρέπουν την παρακολούθηση και άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας της περιουσίας (συστατική πράξη και σχετικές δικαστικές αποφάσεις και κανονιστικές πράξεις, οικονομικά στοιχεία, στοιχεία της διαχείρισης της περιουσίας). Τα βασικότερα από τα στοιχεία του Φακέλου τηρούνται και στην Μεριδα της περιουσίας με σκοπό την ευκολότερη πρόσβαση των ενδιαφερομένων στα στοιχεία αυτά μέσω της βάσης δεδομένων και του διαδικτυακού τόπου του Μητρώου. Τα όργανα εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών υποχρεούνται να ενημερώνουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, τις αρμόδιες υπηρεσίες για κάθε μεταβολή των στοιχείων του Φακέλου. Η παραβίαση της υποχρέωσης αυτής επισύρει τις συνέπειες και κυρώσεις των άρθρων 71 παράγραφος 2 και 72 παράγραφος 1. Στοιχεία που δεν έχουν αναγγελθεί έγκαιρα δεν αντιτάσσονται έναντι του Δημοσίου ή τρίτων.

Η ηλεκτρονική τήρηση του Μητρώου που καθιερώνεται με το παρόν άρθρο εξυπηρετεί τη διαφάνεια, δια της εξ αποστάσεως πρόσβασης στα στοιχεία και της αναρτήσεως στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Οικονομικών. Η ανάγκη άλλωστε διαφάνειας έχει επισημανθεί αρκετές φορές με πορίσματα των αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων (βλέπετε λ.χ. το έγγραφο ΓΕΔΔΦ715/ 11/6687/29.4.2011 του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης). Με την ενεργοποίηση των ηλεκτρονικών λειτουργιών του Μητρώου καθένας που ενδιαφέρεται για την κατάσταση και την τύχη της κοινωφελούς περιουσίας μπορεί άμεσα να ενημερώνεται χωρίς να προσφεύγει στις διοικητικές υπηρεσίες.

Παράλληλα, η τήρηση ενιαίας βάσης δεδομένων για το σύνολο των αρμόδιων αρχών θα διευκολύνει τη συγκέντρωση των πληροφοριών και την άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας.

Άρθρο 14

Το άρθρο 14 ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη λειτουργία και τη δημοσιότητα του Μητρώου. Οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να καταχωρούν αυτεπαγγέλτως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο Μητρώο τα προβλεπόμενα εκ του νόμου στοιχεία. Ειδικά, όσον αφορά τα στοιχεία που καταχωρούνται στο Μητρώο σε ηλεκτρονική μορφή, οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν οι ίδιες στην παραγωγή ψηφιακών αντιγράφων, εφόσον τα στοιχεία δεν αποστέλλονται από τους υπόχρεους σε ηλεκτρονική μορφή. Η ημερομηνία έναρξης καταχωρίσεων στα ηλεκτρονικά μέρη του Μητρώου (Γενικό Ευρετήριο και Μεριδα), καθώς και αποστολής των στοιχείων σε ψηφιακή μορφή θα οριστούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Δι-

ευκρινίζεται επίσης, ότι εφόσον η καταχώριση στο Μητρώο είναι εσφαλμένη, χωρεί διόρθωση αυτής, ενώ αν τα νομικά ή πραγματικά δεδομένα της καταχώρισης έχουν αλλάξει, χωρεί μεταβολή. Η διόρθωση ή η μεταβολή διενεργούνται είτε απευθείας από την αρμόδια αρχή είτε μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων. Εννοείται δε ότι τυχόν διόρθωση ή μεταβολή δεν μπορεί να συνεπάγεται, άμεσα ή έμμεσα, αλλαγή της βούλησης του διαθέτη χωρίς να έχει προηγηθεί η διαδικασία έκδοσης δικαστικής απόφασης του άρθρου 10.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα των τρίτων ενδιαφερομένων να ζητήσουν αντίγραφα ή αποσπάσματα των στοιχείων της Μερίδας ή του Φακέλου. Η χορήγηση υπόκειται σε τέλος το οποίο αποτελεί έσοδο της αρμόδιας αρχής. Συναφώς, δίνεται η δυνατότητα κάθε ενδιαφερομένου να αποκτά πρόσβαση εξ αποστάσεως στα ηλεκτρονικά αρχεία του Μητρώου, έναντι καταβολής αντίστοιχου τέλους. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η δημοσιότητα των στοιχείων που αφορούν τις κοινωφελείς περιουσίες ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζεται η αναγκαία για τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος χρηματοδότηση.

Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης να ρυθμίσουν με απόφασή τους τις τεχνικές λεπτομέρειες λειτουργίας του Μητρώου.

Άρθρο 15

Στο άρθρο 15 προβλέπονται οι ενέργειες για την αρχική καταχώριση των στοιχείων των περιουσιών στο Μητρώο, καθώς και η τύχη των περιουσιών που δεν αναγγέλλονται.

Ειδικότερα, το όργανο διοίκησης των υφιστάμενων, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, περιουσιών οφείλει να αναγγείλει την ύπαρξή τους στην αρμόδια (σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 2) αρχή εντός 3 μηνών και να προσκομίσει εντός ενός έτους από την αναγγελία όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την κατάρτιση των φακέλων, σύμφωνα με το άρθρο 12. Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία αυτοαπογραφής των υφιστάμενων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, περιουσιών προκειμένου να δημιουργηθεί ένα πλήρες Μητρώο, αλλά και πλήρης φάκελος ανά περιουσία. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας που τάσσεται για την αναγγελία επιβάλλεται στους υπεύθυνους πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ (περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 71), ενώ αν δεν αποσταλούν τα οριζόμενα στοιχεία για την κατάρτιση του φακέλου, οι περιουσίες θεωρούνται αυτοδικαίως διαλυθείσες, αν η συμπλήρωση του φακέλου δεν είναι δυνατή από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4. Το αρμόδιο δικαστήριο του άρθρου 10 αποφασίζει για την περαιτέρω αξιοποίησή τους, μετά από αίτηση του Δημοσίου ή όποιου έχει έννομο συμφέρον. Συνεπώς, οι περιουσίες αυτές μπορούν, επί παραδείγματι είτε να περιέλθουν στο Κράτος είτε να διατεθούν υπέρ υφιστάμενων ή μελλοντικών ιδρυμάτων για την εξυπηρέτηση του ίδιου ή διαφορετικού κοινωφελούς σκοπού. Η σχετική απόφαση ανήκει στο αρμόδιο Δικαστήριο. Σημειώνεται ότι η αυτοδίκαιη διάλυση των περιουσιών λαμβάνει χώρα ακόμα και στην περίπτωση που αυτές έχουν τη μορφή σωματείου ή ιδρύματος, κατά

παρέκκλιση των διατάξεων 103, 104, 105, 117 και 118 ΑΚ. Επιπλέον, κατά των οργάνων διοίκησης των περιουσιών που διαλύθηκαν επιβάλλονται οι κυρώσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου (παρ. 1). Καθίσταται αντιληπτό ότι για την εξακρίβωση των περιουσιών που δεν αναγγέλλθηκαν και, συνεπώς, την εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, απαιτείται η αντιπαραβολή των στοιχείων που διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με τα στοιχεία που θα αναγγελθούν.

Επίσης, με την παράγραφο 4 προβλέπεται η υποχρέωση της αρμόδιας αρχής να συμπληρώσει αυτεπαγγέλτως τους φακέλους περιουσιών και το Μητρώο με τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι η αρμόδια αρχή, ευθύς αμέσως μετά την πάροδο του εξαμήνου που προβλέπεται για την αναγγελία των υφιστάμενων περιουσιών, θα πρέπει να προβεί στη συγκέντρωση των στοιχείων που έχει στην κατοχή της για τις υφιστάμενες περιουσίες και στην έναρξη αντιπαραβολής τους με τα στοιχεία της αναγγελίας, ώστε η διαδικασία αυτοαπογραφής της παραγράφου 1 και η διαδικασία ελέγχου και συμπλήρωσης να βαίνουν παράλληλα. Με τον τρόπο αυτόν η αυτοδίκαιη συμπλήρωση εκ μέρους της αρμόδιας αρχής θα μπορέσει να ολοκληρωθεί εντός της εξαμηνιαίας προθεσμίας που τάσσει η παράγραφος 4.

Για τις κοινωφελείς περιουσίες που θα συσταθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η ευθύνη δημιουργίας φακέλου, τήρησης και ενημέρωσης του Μητρώου, βαρύνει τις αρμόδιες αρχές (παρ. 5).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Στο κεφάλαιο Γ' περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν κυρίως τους εκκαθαριστές, εκτελεστές διαθηκών, διοικητές ιδρυμάτων και κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών. Οι περισσότερες από αυτές τις διατάξεις που αφορούν το διορισμό, την αποδοχή, την ανικανότητα για διορισμό, την έκπτωση, την αντικατάσταση και την παραίτηση είναι κοινής εφαρμογής. Κρίθηκε ως υπερβολικό μέτρο πρόνοιας και αντικίνητρο προσφοράς υπηρεσιών από τα πρόσωπα, που περιβάλλονται τις ανωτέρω ιδιότητες, ενόψει μάλιστα των ήδη προβλεπόμενων κυρώσεων, να τεθεί διάταξη για την παροχή εγγυοδοσίας ή λήψη άλλων μέτρων σε βάρος του προσώπου και της περιουσίας τους, όπως προέβλεπε ο α.ν. 2039/1939. Επίσης, προβλέπεται για πρώτη φορά η ανάθεση διαχειριστικών ελέγχων σε ελεγκτικές εταιρείες προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση ουσιαστικού ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης των περιουσιών.

Άρθρο 16

Στο άρθρο 16 προβλέπεται η κατάρτιση και τήρηση Μητρώου στο οποίο θα εγγράφονται, μετά από αίτησή τους, πρόσωπα, φυσικά και νομικά, που επιθυμούν την άσκηση καθηκόντων εκτελεστών διαθηκών, εκκαθαριστών και διαχειριστών κοινωφελών περιουσιών ή ιδρυμάτων και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών. Η συμπερίληψη στο Μητρώο κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα αυτά θα συμμετέχουν στα σχετικά έργα με τη βούλησή τους, πράγμα που αναμένεται να περιορίσει κατά πολύ την άρνηση αποδοχής

του διορισμού τους, ενώ ο διορισμός τους μετά από κλήρωση εγγυάται διαφάνεια κατά τη διαδικασία επιλογής και ίσες πιθανότητες διορισμού για όλους τους εγγεγραμμένους.

Όταν προκύπτει ανάγκη διορισμού προσώπων είναι υποχρεωτικός ο διορισμός από το Μητρώο, ύστερα από κλήρωση, προσώπων που έχουν την επαγγελματική τους έδρα στον τόπο άσκησης των σχετικών καθηκόντων και η αποδοχή του διορισμού είναι υποχρεωτική, επί ποινή διαγραφής από το Μητρώο. Εξαίρεση από την ανωτέρω διαδικασία εισάγεται αποκλειστικά στην περίπτωση ανάγκης διορισμού από την αρχή προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου, οπότε και θα πρέπει να δίνεται η ευχέρεια στη Διοίκηση να επιλέξει πρόσωπο με τις κατάλληλες γνώσεις και εμπειρία που, κατά περίπτωση, απαιτούνται. Ανάγκη διορισμού από το Μητρώο θα προκύπτει στις περιπτώσεις που προβλέπει ο κώδικας, όπως, ιδίως, όταν δεν ορίζεται εκτελεστής, εκκαθαριστής ή διαχειριστής με τη συστατική πράξη (άρθρο 17 παρ. 1), δεν υπάρχει πρόβλεψη για την αντικατάσταση του ορισθέντα με τη συστατική πράξη (άρθρο 19 παρ. 2), ο νόμιμος αναπληρωτής του ορισθέντα με τη συστατική πράξη κωλύεται, αποποιηθεί, παραιτηθεί ή δεν υπάρχει αναπληρωτής (άρθρο 19 παρ. 3), είναι ανέφικτος ο ορισμός αντικαταστάτη σύμφωνα με τις προβλέψεις της συστατικής πράξης (άρθρο 19 παρ. 6).

Καινοτομία εισάγεται με τη ρύθμιση της παραγράφου 3, σύμφωνα με την οποία για περιουσίες των οποίων η αξία υπερβαίνει τα τρία εκατομμύρια ευρώ ορίζεται ως εκκαθαριστής, κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομιάς ή εκτελεστής διαθήκης αποκλειστικά νομικό πρόσωπο από τα εγγεγραμμένα στο Μητρώο. Στόχος της ρύθμισης αυτής είναι να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο υπηρεσιών και αυξημένη τεχνογνωσία κατά τη διοίκηση μεγάλων και σύνθετων περιουσιών, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και του κοινωφελούς σκοπού υπέρ του οποίου έχουν καταληφθεί.

Τα φυσικά πρόσωπα που αποδέχονται το διορισμό τους για την άσκηση καθηκόντων της παραγράφου 1 υποχρεούνται κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων τους καθώς και τρία χρόνια μετά την ολοκλήρωση του έργου τους ή την τυχόν διαγραφή τους από το Μητρώο να υποβάλουν δήλωση περιουσιακής κατάστασης. Ως ολοκλήρωση του έργου τους νοείται ή έγκριση της οριστικής λογοδοσίας τους επί του εν λόγω έργου.

Άρθρο 17

Με το άρθρο 17 ορίζονται οι περιπτώσεις ορισμού εκκαθαριστή της κληρονομιάς είτε από το Δημόσιο, όταν αυτό είναι κληρονόμος, κληροδόχος, ή δωρεοδόχος χωρίς όρο, είτε όταν με πράξη διάθεσης κοινωφελούς περιουσίας δεν ανατίθεται η εκκαθάριση ή η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ή έργου στον κληρονόμο ή κληροδόχο ή εκτελεστή ή άλλο πρόσωπο.

Ρυθμίζονται επίσης, η διαδικασία του διορισμού του εκκαθαριστή, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, από το Μητρώο του προηγούμενου άρθρου και η αποδοχή του διορισμού του, ενώ σε περίπτωση άρνησης προβλέπεται ως ποινή η διαγραφή του από το Μητρώο.

Εφόσον με τη διαθήκη δεν ορίζεται εκτελεστής, πρέ-

πει να δηλώσουν ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος που βαρύνεται με την εκτέλεση κοινωφελούς σκοπού ή έργου και ο διοικητής συνιστώμενου κοινωφελούς ιδρύματος, αν αποδέχονται την ανάληψη των καθηκόντων του εκτελεστή, με έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή. Η υποβολή δήλωσης παραλείπεται αν με τη συστατική πράξη ιδρύματος ορίζεται ο διοικητής αυτού και ως εκτελεστής της διαθήκης. Μετά την αποδοχή του διορισμού τους ο εκκαθαριστής, ο εκτελεστής και ο διοικητής του ιδρύματος ασκούν δημόσιο λειτούργημα και υπάγονται στην εποπτεία και τον πειθαρχικό έλεγχο της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 18

Στο άρθρο 18 ορίζονται οι περιπτώσεις ανικανότητας διορισμού στα καθήκοντα του εκκαθαριστή ή εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος (ανήλικοι, τελούντες υπό δικαστική συμπαράσταση, πτωχεύσαντες που δεν έχουν αποκατασταθεί και καταδικασθέντες για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο, για το οποίο απειλείται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών (παρ. 1). Οι λόγοι ανικανότητας αποτελούν συγχρόνως και λόγο έκπτωσης των διορισθέντων, εφόσον προκύψουν επιγενόμενα (παρ. 2).

Η ύπαρξη ή η επέλευση λόγων ανικανότητας δηλώνεται είτε από τους ίδιους τους διοριζόμενους είτε από όσους ασκούν τη γονική μέριμνα ανήλικου, τους δικαστικούς συμπαραστάτες, τους σύνδικους πτώχευσης και τους εισαγγελείς, ανάλογα με την περίπτωση (παρ. 3).

Άρθρο 19

Στο άρθρο 19 καθορίζεται η διαδικασία αντικατάστασης των εκκαθαριστών, των εκτελεστών διαθήκης και των διοικητών ιδρυμάτων, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη. Για την αντικατάσταση απαιτείται προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου.

Οι λόγοι αντικατάστασης των προσώπων της προηγούμενης παραγράφου οφείλονται είτε στην σωματική ή πνευματική αδυναμία άσκησης των καθηκόντων είτε στην επιβολή κυρώσεων. Ιδιαίτερη περίπτωση αντικατάστασης αποτελεί η σύγκρουση συμφερόντων των ασκούντων τα καθήκοντα και συγγενών τους προς την περυσία (παρ. 1).

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζεται η περίπτωση της υπαρκτής περισσότερων εκτελεστών διαθήκης, οπότε η αντικατάσταση κάποιου εξ αυτών μπορεί να μην είναι αναγκαία ή να ρυθμίζεται από τη διαθήκη ή τέλος, να απαιτείται ο διοικητικός διορισμός νέου εκτελεστή, στη θέση του αντικαθιστώμενου.

Στην παράγραφο 3 ρυθμίζεται η περίπτωση εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος που διορίζεται με τη διαθήκη λόγω της ιδιότητάς του ως κρατικού λειτουργού, οπότε αν προκύψει ανάγκη αντικατάστασής του διορίζεται ο νόμιμος αναπληρωτής του και αν και αυτός κωλύεται, αποποιηθεί ή παραιτηθεί ή αν δεν υφίσταται αναπληρωτής, ο αντικαταστάτης του διορίζεται αυτεπάγγελα από την αρμόδια αρχή.

Στις παραγράφους 5 και 6 ρυθμίζεται η περίπτωση αντικατάστασης εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύμα-

τους με επιλογή από τους λοιπούς (εκτελεστές ή μέλη της διοίκησης). Σε αυτήν την περίπτωση, ο αντικαταστάτης ορίζεται με μόνη την απόφαση των λοιπών, η οποία κοινοποιείται εν συνεχεία στην αρμόδια αρχή. Ο έλεγχος της αρμόδιας αρχής περιορίζεται στην εξέταση τυχόν συνδρομής κωλύματος διορισμού. Στις ίδιες παραγράφους αντιμετωπίζεται και η περίπτωση κατά την οποία είναι ανέφικτος ο διορισμός αντικαταστάτη ή εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος κατά τις διατυπώσεις που ορίζονται στη συστατική πράξη.

Στην παράγραφο 7 ορίζεται η παράδοση της περιουσίας από τον αντικαθιστώμενο στον αντικαταστάτη και η υποβολή λογοδοσίας.

Άρθρο 20

Με το άρθρο 20 ρυθμίζεται η διαδικασία παραίτησης του εκκαθαριστή, εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος, και προβλέπεται η υποχρέωση του παραιτηθέντος να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι την αντικατάστασή του. Ορίζεται επίσης, ότι, όπως και η αποποίηση διορισμού, η παραίτηση συνεπάγεται τη διαγραφή του παραιτηθέντος από το Μητρώο του άρθρου 16.

Άρθρο 21

Στο άρθρο 21 περιλαμβάνεται μια σημαντική καινοτομία του νέου νόμου. Αποτελεί κοινό τόπο, που καταγράφεται σε όλα τα πορίσματα των επιτροπών που κατά καιρούς έχουν μελετήσει το θέμα των κληροδοτημάτων, ότι, ενώ ο νόμος προβλέπει την τακτική υποβολή στοιχείων που αφορούν τη διαχείριση των περιουσιών (προϋπολογισμών, ισολογισμών, απολογισμών και πάσης φύσεως στοιχείων), έχει αποδειχθεί αδύνατος στην πράξη ο τακτικός έλεγχος των υποβαλλομένων στοιχείων, λαμβανομένου υπόψη του πλήθους των περιουσιών και της έλλειψης του αναγκαίου σε αριθμό και τεχνογνωσία προσωπικού, με αποτέλεσμα η γνωστή και ομολογημένη αυτή αδυναμία να αποτελεί κίνητρο για την κατασπατάληση των πόρων τους. Για την επίλυση αυτού του προβλήματος προτείνεται η ανάθεση των ελέγχων σε εξειδικευμένες εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, για τις οποίες υφίσταται ήδη το νομικό πλαίσιο πιστοποίησής τους (ν. 3693/2008). Κατάλληλο εργαλείο για την διαφανή πρόσληψη των ελεγκτικών γραφείων αποτελεί η ενιαία, για όλη τη χώρα, σύναψη συμφωνίας – πλαισίου του άρθρου 26 του Π.Δ. 60/2007, η οποία επιτρέπει την διενέργεια ενός και μόνο ανοικτού διαγωνισμού, κάθε τετραετία, και τη σύναψη σύμβασης με ένα ή περισσότερα ελεγκτικά γραφεία που θα αναδειχθούν ως ανάδοχοι της συμφωνίας πλαισίου. Η αμοιβή των ελεγκτικών γραφείων θα καταβάλλεται από τον εργοδότη (Υπουργείο Οικονομικών) και η σχετική δαπάνη θα βαρύνει τις περιουσίες τις οποίες ο έλεγχος αφορά, με αποτέλεσμα να καθιερωθεί, συν τω χρόνω, όχι μόνο ο έλεγχος της διαχείρισης παρελθόντων ετών, αλλά και ο εφεξής τακτικός έλεγχος. Αναμένεται ότι η ωφέλεια που θα αποκομίσει όχι μόνο το Δημόσιο, αλλά και οι ίδιες οι περιουσίες είναι ιδιαίτερα σημαντική, ιδίως από την πάταξη της κακοδιαχείρισης και την εφεξής πρόληψή της τόσο γενική όσο και ειδική, αφού η προοπτική των τακτικών ελέγχων θα αποθαρρύνει οποιαδήποτε σκέψη από τις δι-

οικήσεις των περιουσιών για αδιαφανείς διαδικασίες και πλουτισμό σε βάρος της ανυπεράσπιστης περιουσίας τους, ενώ θα αποκαλυφθεί επιτέλους η υφιστάμενη σήμερα περιουσία και οι ατασθαλίες των προσώπων που έχουν μέχρι σήμερα εμπλακεί στη διαχείρισή της. Η προκήρυξη της συμφωνίας-πλαίσιο διενεργείται εντός 9 μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ώστε να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αυτοαπογραφής των περιουσιών που προβλέπεται στο άρθρο 15.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Στο κεφάλαιο Δ΄ που αφορά στην εκκαθάριση περιουσιών, που περιέρχονται στο Δημόσιο ως κληρονόμο ή δωρεοδόχο χωρίς όρο, δηλαδή χωρίς να τάσσονται στην εξυπηρέτηση ορισμένου σκοπού, ή ως εξ αδιαθέτου κληρονόμο. Επομένως, σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομιάς, επί της οποίας βεβαιώνεται τελικώς το κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου κατά τις διατάξεις 61 έως 64 του παρόντος, η εκκαθάρισή της θα διενεργηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν Κεφάλαιο αυτού κρίνεται ότι από τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού διέπονται και οι περιουσίες που καταλείπονται υπέρ συγκεκριμένων δημόσιων υπηρεσιών, καθώς το νομικό πρόσωπο του Δημοσίου είναι ενιαίο.

Λαμβάνοντας υπόψη το δεδομένο ότι το Δημόσιο είναι εκ του νόμου κληρονόμος με το ευεργέτημα της απογραφής (βλ. παράγραφο 2 του άρθρου 3), προβλέπονται ρυθμίσεις με τις οποίες δεν θίγονται τα δικαιώματα άλλου τυχόν κληρονόμου ή των δανειστών της κληρονομιάς.

Άρθρο 22

Με την παράγραφο 1 τίθενται οι προθεσμίες εντός των οποίων ο εκκαθαριστής οφείλει να διενεργήσει την απογραφή της περιουσίας, καθώς και η ακολουθητέα διαδικασία, με γνώμονα τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου κατά το πρώτο αυτό στάδιο.

Στην παράγραφο 2 ρυθμίζονται η σφράγιση, αποσφράγιση και απογραφή της περιουσίας, με μέριμνα του εκκαθαριστή, χωρίς να μεσολαβεί η έκδοση απόφασης του Ειρηνοδίκη, κατά παρέκκλιση του άρθρου 826 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Έτσι, αφενός αποτρέπεται άμεσα πιθανός κίνδυνος απώλειας των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομιάς και αφετέρου ελαφρύνεται η διαδικασία. Η σφράγιση, αποσφράγιση και απογραφή διενεργούνται από συμβολαιογράφο του τόπου της περιουσίας και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις των άρθρων 827 έως 840 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Για τη σφράγιση και την απογραφή ενημερώνεται η αρμόδια αρχή.

Στην παράγραφο 3 απαριθμούνται, κατά τρόπο ενδεικτικό, οι πιο χαρακτηριστικές πράξεις εκκαθάρισης της κληρονομιάς, όπως η λήψη ασφαλιστικών μέτρων για τη διατήρηση ή συντήρηση των στοιχείων της, η είσπραξη των απαιτήσεων, η εκποίηση ή εκμίσθωση κινήτων ή ακινήτων, η πληρωμή χρεών ή βαρών της περιουσίας, η σύναψη συμβάσεων, η δικαστική εκπροσώπηση της περιουσίας και ο συμβιβασμός.

Τέλος, προβλέπεται η συμπληρωματική εφαρμογή των άρθρων 1914, 1916, 1917, 1920 και 1921 για τον εκκαθα-

ριστή περιουσίας που έχει καταλειφθεί στο Δημόσιο χωρίς όρο. Εννοείται ότι όπου τα παραπάνω άρθρα προβλέπουν δικαστική απόφαση, νοείται για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου απόφαση της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 23

Στο άρθρο 23 ορίζονται οι ενέργειες του εκκαθαριστή, σε σχέση με τα χρήματα, τα τιμαλφή, τις κινητές αξίες και τις απαιτήσεις της κληρονομιάς. Τα χρήματα που βρίσκονται κατατεθειμένα σε πιστωτικά ιδρύματα ή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.), αναλαμβάνονται με αντίγραφο της διαθήκης και πιστοποιητικό του γραμματέα πρωτοδικών για τη δημοσίευσή της και αντιγράφου πράξης αποδοχής ή αντιγράφου της πράξης δωρεάς και βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. (παρ. 1).

Οι τίτλοι παραστατικοί αξίας με τα τοκομερίδια και τις μερισματαποδείξεις τους και τα τιμαλφή (κοσμήματα, χρυσαφικά, άλλα είδη ιδιαίτερης αξίας) και τα σημαντικά έγγραφα παραδίδονται σε πιστωτικό ίδρυμα ή το Τ.Π.Δ. και ρευστοποιούνται και το προϊόν της αποδίδεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο. Όταν πρόκειται για χρεώγραφα και κινητές αξίες που αποτελούν αντικείμενα διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αξιών, η ρευστοποίηση γίνεται μέσω αυτού (παρ. 2).

Οι απαιτήσεις (κεφάλαιο και τόκοι) της κληρονομιάς βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα, αν δεν καταβληθούν από τον οφειλέτη παρά τη σχετική ειδοποίηση και αν δεν υπάρχουν τίτλοι για τη βεβαίωση και υφίσταται αμφισβήτηση για την απαίτηση η αναγνώρισή της επιδιώκεται δικαστικά (παρ. 3).

Απαιτήσεις και χρήματα της κληρονομιάς στην αλλοδαπή εισπράττονται από τον πρόξενο και το προϊόν αποστέλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. που προβαίνει στη βεβαίωση του ποσού ως δημόσιου εσόδου (παρ. 4).

Άρθρο 24

Το άρθρο 24 αφορά την εκποίηση και εκμίσθωση κινήτων και ακινήτων της κληρονομιάς που λαμβάνουν χώρα κατά το στάδιο της εκκαθάρισης και για τους σκοπούς ταχείας διεκπεραίωσης αυτής.

Τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία διατηρούνται, κατ' αρχήν, αυτούσια. Εκποιούνται, κατ' εξαίρεση, εφόσον αυτόν τον τρόπο αξιοποίησης προβλέπει η συστατική πράξη ή αν η εκποίηση είναι απαραίτητη για την πληρωμή χρεών της κληρονομιάς. Τα ακίνητα που δεν εκποιούνται μεταγράφονται στο οικείο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο και από τη μεταγραφή τους αποτελούν ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου. Αυτό σημαίνει ότι μετά το πέρας της εκκαθάρισης, η προστασία και αξιοποίησή τους λαμβάνει χώρα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τα δημόσια κτήματα. Κατά το στάδιο, ωστόσο της εκκαθάρισης, η εκποίηση και εκμίσθωσή τους διενεργείται, κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο. Διευκρινίζεται όμως, ότι πράξεις προστασίας αυτών των ακινήτων, ακόμα και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις για τα δημόσια κτήματα.

Επίσης, η εκμίσθωση των στοιχείων των περιουσιών του παρόντος κεφαλαίου (άρθρα 22 έως 32) επιτρέπεται μόνο, εφόσον συνάδει με το σκοπό ταχείας εκκαθάρισης. Δεδομένου ότι φυσικός προορισμός της περιουσίας

είναι να ρευστοποιηθεί και να εισαχθεί στον Κρατικό Προϋπολογισμό, επιβάλλεται ο εκκαθαριστής να απέχει από τη διενέργεια πράξεων του δεσμεύουν μακροπρόθεσμα την περιουσία και περιορίζουν τις επιλογές του κατά νόμον οριστικού διαχειριστή. Η βασική αυτή αρχή δεν θα πρέπει, ωστόσο, να καταλήγει στην πλήρη αδράνεια της περιουσίας κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια από την αρχή. Ο συγκερασμός των παραπάνω προβληματισμών –μη δέσμευση της περιουσίας απ' ενός, αλλά και δυνατότητες αξιοποίησης απ' ετέρου – αποτυπώνεται στην προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1, σύμφωνα με την οποία τυχόν μισθώσεις που έχουν συναφθεί από τον εκκαθαριστή μπορούν να καταγγέλλονται μετά τη λήξη της εκκαθάρισης, αζημίως για το Δημόσιο, ακόμα και αν δεν έχει ολοκληρωθεί η συμβατική τους διάρκεια. Εννοείται ότι ο οριστικός διαχειριστής μπορεί να αποφασίσει τη συνέχιση της μίσθωσης. Οι εν λόγω μισθώσεις συνάπτονται σύμφωνα με την παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου.

Η εκποίηση ακινήτων της κληρονομιάς προϋποθέτει την προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχής (εν προκειμένω θα πρόκειται πάντα για τον Υπουργό Οικονομικών, δυνάμει της κατανομής αρμοδιοτήτων του άρθρου 2).

Η διαδικασία εκποίησης περιγράφεται στις παραγράφους 2 έως 6. Η εκποίηση των κινήτων και ακινήτων στοιχείων της περιουσίας διενεργείται βάσει γραπτών προσφορών των υποψήφιων αγοραστών, μετά από σχετική ανακοίνωση της αρμόδιας αρχής, η οποία δημοσιοποιείται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών επί δύο (2) τουλάχιστον μήνες. Μικρότερη προθεσμία ανάρτησης προβλέπεται για την εκποίηση κινήτων πραγμάτων που υπόκεινται σε φθορά ή των οποίων η αξία δεν ξεπερνά τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Προς διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου όσον αφορά την τιμή πώλησης, ορίζεται ότι τα ακίνητα και τα μεγάλης αξίας κινητά στοιχεία (ιδίως πλοία, αεροσκάφη, έργα τέχνης) εκποιούνται κατόπιν εκτίμησης της αξίας τους από πιστοποιημένο εκτιμητή. Εφόσον το προσφερόμενο τίμημα είναι τουλάχιστον ίσο με ποσοστό 85% της εκτιμηθείσας αξίας, ο εκκαθαριστής προχωρά στη σύμβαση πώλησης, μετά από ενημέρωση της αρμόδιας αρχής. Η αρμόδια αρχή μπορεί, εντός προθεσμίας ενός μήνα από την κοινοποίηση σε αυτήν του αιτήματος να διατάξει τη μη σύναψη της σύμβασης με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της. Ενδεικτικοί λόγοι απαγόρευσης της πώλησης από τη Διοίκηση είναι πλημμέλειες στη διαδικασία ανακοίνωσης της πώλησης, κρίση ότι το προσφερόμενο τίμημα δεν είναι συμφέρον γιατί προηγήθηκε εσφαλμένη εκτίμηση της αξίας του ή σοβαρές ενδείξεις περί καταστρατήγησης υποβολής προσφορών (bid rigging).

Εφόσον δεν καθίσταται δυνατή η επίτευξη συμφέρουσας προσφοράς μέσω της προπεριγραφείσας διαδικασίας, ο εκκαθαριστής μπορεί να αναθέτει την εκποίηση του ή των ακινήτων σε μεσίτη έναντι αμοιβής που βαρύνει την περιουσία.

Τέλος, ο Υπουργός Οικονομικών, δύναται, σε κάθε περίπτωση να ορίσει διαφορετικό τρόπο εκποίησης του ακινήτου, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Κοινοφελών Περιουσιών (π.χ. με δημόσιο διαγωνισμό, με απευθείας διαπραγμάτευση με έναν ή περισσότερους ενδιαφερόμενους).

Το τίμημα της πώλησης καταβάλλεται είτε εφάπαξ είτε σε δόσεις, ανάλογα με τα οριζόμενα στην ανακοίνωση της παραγράφου 2 (παρ. 4). Τρόποι εξόφλησης, όπως εξόφληση από το προϊόν δανείου από πιστωτικό ίδρυμα, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή άλλο χρηματοοικονομικό οργανισμό δεν αποκλείονται.

Με τον τρόπο αυτόν καθιερώνεται ένα ευέλικτο σύστημα αξιοποίησης των ακινήτων, απαλλαγμένο από τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις του προϋφιστάμενου καθεστώτος, που ευθύνονταν, σύμφωνα και με το πόρισμα του 2011 της Μόνιμης Επιτροπής της Βουλής, για την αναποτελεσματική εκμετάλλευση των στοιχείων αυτών. Παράλληλα, εισάγονται ασφαλιστικές δικλίδες όσον αφορά τη διαφάνεια της διαδικασίας και την προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου (ειδικά μέσω του μακρού χρόνου ανάρτησης της σχετικής πρόσκλησης, της προεκτίμησης της αξίας των σημαντικών, οικονομικά, στοιχείων, την εξασφάλιση ενός ελάχιστου τιμήματος σε σχέση με την εκτιμηθείσα αξία). Εννοείται ότι οι δυνατότητες κατασταλτικού ελέγχου της δράσης του εκκαθαριστή, που προβλέπονται ενισχυμένες στο παρόν σχέδιο νόμου, υφίστανται παράλληλα προς τις ασφαλιστικές δικλίδες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Η παράγραφος 6 αφορά ειδικές κατηγορίες κινητών (τιμαλφή, μεταφορικά μέσα κ.α.). Τέλος, στην παράγραφο 7 ορίζονται τα της είσπραξης του προϊόντος της εκκαθάρισης. Το προϊόν της ρευστοποίησης βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και εισάγεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Στις παραγράφους 8 έως 10 περιγράφεται η διαδικασία εκμίσθωσης ακινήτων της περιουσίας, κατ' αντιστοιχία προς όσα προβλέπονται για την εκποίηση. Ρυθμίζεται, επίσης, λεπτομέρειες όσον αφορά το περιεχόμενο και την τροποποίηση της σύμβασης μίσθωσης, ώστε να διασφαλιστεί η αναγκαία ευελιξία που επιτρέπει την προσαρμογή της μισθωτικής σχέσης στις εκάστοτε οικονομικές και πραγματικές συνθήκες.

Άρθρο 25

Στο άρθρο 25 ρυθμίζεται η τύχη κληροδοτημάτων προς το δημόσιο σε μετρητά τα οποία βεβαιώνονται και εισπράττονται σε βάρος του βεβαρημένου με το κληροδότημα προσώπου. Η είσπραξη των ποσών γίνεται είτε εφάπαξ είτε σε έντοκες δόσεις.

Άρθρο 26

Στο άρθρο 26 ρυθμίζεται η καταβολή των χρεών και βαρών της κληρονομίας και η απόδοση των δαπανών εκκαθάρισης. Η περιγραφόμενη διαδικασία ακολουθεί μια κλιμάκωση ασφαλιστικών δικλίδων με στόχο την προάσπιση τόσο της περιουσίας όσο και του Δημοσίου. Για την ικανοποίηση των δανειστών εφαρμόζεται ανάλογα η σειρά κατάταξης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που ισχύει για την κατάταξη δανειστών επί κατασχέσεως ακινήτων.

Ορίζεται, κατ' αρχάς, ότι το Δημόσιο ευθύνεται μέχρι το ενεργητικό της κληρονομίας (παρ. 1). Τα χρέη και βάρος της περιουσίας εξοφλούνται από τα ρευστά διαθέσιμά της. Εφόσον δεν υπάρχουν τέτοια, οι πληρωμές διενεργούνται από τον ειδικό λογαριασμό του Κρατικού Προϋπολογισμού του άρθρου 65. Ο εκκαθαριστής δικαιούται να διενεργεί πληρωμές βέβαιων και εκκαθαρισμέ-

νων οφειλών ή οφειλών προς το Δημόσιο. Αν τα χρέη δεν είναι βέβαια και εκκαθαρισμένα, για την εξόφλησή τους απαιτείται έγκριση της αρμόδιας αρχής, η οποία χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι προσκομίζονται σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Απόφαση της αρμόδιας αρχής απαιτείται και για την πληρωμή εξόδων εκκαθάρισης ή επειγουσών δαπανών εκκαθάρισης, των οποίων τη διάθεση ο εκκαθαριστής θα πρέπει να δικαιολογεί.

Τέλος, διατηρείται σε κάθε περίπτωση η δυνατότητα της αρμόδιας αρχής να αναβάλει εν όλω ή εν μέρει την πληρωμή χρεών μέχρι το πέρας της εκκαθάρισης, μετά από απόφαση του Συμβουλίου.

Άρθρο 27

Στο άρθρο αυτό ορίζεται η εκπροσώπηση της περιουσίας από τον εκκαθαριστή σε δίκες σχετικές με την εξακρίβωση και εκκαθάριση της περιουσίας και προβλέπεται η έγκριση της αρμόδιας αρχής για την άσκηση αγωγής ή ένδικου μέσου ή προκειμένου να προβεί σε ομολογία. Σε κατεπείγουσες πάντως περιπτώσεις ο εκκαθαριστής ενεργεί χωρίς προηγούμενη έγκριση.

Άρθρο 28

Στο άρθρο 28 ορίζονται οι υποχρεώσεις των τρίτων, οφειλετών στοιχείων της κληρονομίας, στην περίπτωση που υφίσταται αμφισβήτηση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου, οπότε οι τρίτοι οφείλουν να καταθέσουν δημοσίως τα οφειλόμενα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, μέχρι επιλύσεως της διαφοράς. Αν δεν χωρεί δημόσια παρακατάθεση ορίζεται μεσεγγυητής, κατ' άρθρο 725 επ. ΚΠολΔ, ύστερα από αίτηση του εκκαθαριστή ή της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 29

Στο άρθρο 29 ρυθμίζεται η περίπτωση κατά την οποία το Δημόσιο είναι συγκληρονόμος και όχι αποκλειστικός κληρονόμος, οπότε τίθενται ζητήματα της από κοινού διοίκησης του πράγματος και της διανομής του.

Κατ' αρχήν, στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο αναλαμβάνει την εκκαθάριση της όλης κληρονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου, ενώ μπορεί να συναινέσει στην εκκαθάριση της κληρονομίας κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, αν το ζητήσουν οι συγκληρονόμοι του. Η συναίνεση χορηγείται υποχρεωτικά όταν οι συγκληρονόμοι είναι δικαιούχοι κατά ποσοστό τουλάχιστον 50% (παρ. 1 και 2).

Αν στην κληρονομία περιλαμβάνονται κινητά ή ακίνητα επί των οποίων ο κληρονομούμενος είχε συνιδιοκτησία και η διατήρηση της συγκυριότητας δεν κρίνεται συμφέρουσα από την αρμόδια αρχή, μπορεί κάθε συγκύριος να εξαγοράσει το ποσοστό εξ αδιαιρέτου του άλλου.

Σε κάθε άλλη περίπτωση γίνεται αυτούσια διανομή του πράγματος και αν αυτή είναι ανέφικτη, το Δημόσιο προβαίνει στην εκποίηση αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24. Αν οι συγκληρονόμοι δεν ανταποκριθούν στην πρόσκληση του Δημοσίου να συμπράξουν στην εκποίηση τότε το Δημόσιο τους εκπροσωπεί (εκ του νόμου) και το μερίδιό τους επί του προϊόντος της εκποίησης κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Όταν στην κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά περιλαμβάνεται ποσοστό συγκυριότητας ακινήτου, τούτο εκμι-

σθώνεται από τον εκκαθαριστή κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24. Το μίσθωμα εισπράττεται ολόκληρο από τον εκκαθαριστή και αποδίδεται στον κάθε συγκύριο το αναλογούν στη μερίδα του ποσού, μετά από αφαίρεση των ανάλογων δαπανών.

Άρθρο 30

Στο άρθρο 30 ρυθμίζονται τα θέματα της αμοιβής του εκκαθαριστή. Η αμοιβή χορηγείται μετά από έγκριση της αρμόδιας αρχής, βάσει αναλυτικού πίνακα ενεργειών και αναφοράς του χρόνου απασχόλησης του εκκαθαριστή, και είναι ανάλογη του χρόνου απασχόλησης, των ενεργειών του και του ενεργητικού της εκκαθαριζόμενης περιουσίας. Αποδίδονται, επίσης, οι δαπάνες στις οποίες αναγκαία προέβη για την εκτέλεση του έργου του. Προκαταβολή μπορεί να αποδίδεται μετά από απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Οι δαπάνες που αφορούν αμοιβή άλλων προσώπων που συνδράμουν, εκ της ιδιότητάς τους, στην εκκαθάριση της κληρονομίας διενεργούνται από τον εκκαθαριστή, μετά από προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχής. Η έγκριση παρέχεται εντός μηνός από την υποβολή του αιτήματος του εκκαθαριστή, άλλως τεκμαίρεται. Εξάιρεση προβλέπεται για τις δαπάνες που αφορούν διενέργεια πράξεων με κατεπείγοντα χαρακτήρα, απαραίτητων για τη διατήρηση και διαφύλαξη των στοιχείων της κληρονομίας (π.χ. εργασίες προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή βλάβη ακινήτου λόγω διαρροής, άμεσες δικαστικές ενέργειες σε περίπτωση καταπάτησης). Οι δαπάνες αυτές καταβάλλονται άμεσα από τον εκκαθαριστή, χωρίς προηγούμενη έγκριση της διοίκησης και ελέγχονται απολογιστικά και κατασταλτικά, αποκλειστικά ως προς τη συνδρομή του καταπείοντος λόγου που τις επέβαλε. Η καθιέρωση του συστήματος αυτού διευκολύνει την πληρωμή προσώπων που εκ της ιδιότητάς τους και τις εξειδικευμένες γνώσεις τους συμβάλλουν στην ταχεία περάτωση της εκκαθάρισης, καθώς έχει αποδειχθεί ότι η καθυστέρηση στην εξόφληση των αντίστοιχων εργασιών λειτουργεί μέχρι σήμερα αποτρεπτικά στην ανάληψή τους, επί ζημία τελικώς της περιουσίας της οποίας η εκκαθάριση καθυστερεί.

Τέλος, με την παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης απόφασης του Υπουργού Οικονομικών για τον καθορισμό προϋποθέσεων για την καταβολή αμοιβής στα πρόσωπα που υποδεικνύουν αποτελεσματικά την ύπαρξη περιουσίας.

Άρθρο 31

Με το άρθρο 31 ρυθμίζεται η παύση του λειτουργήματος του εκκαθαριστή ή εκτελεστή διαθήκης με την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας. Ορίζεται, επίσης, το περιεχόμενο της οριστικής λογοδοσίας, καθώς και η υποχρέωση υποβολής μερικής λογοδοσίας στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους. Εξάλλου, η αρμόδια αρχή διατηρεί το δικαίωμα να ζητεί οποτεδήποτε μερική λογοδοσία και πληροφορίες ή την εξέλιξη της εκκαθάρισης, της διαχείρισης ή της εκτέλεσης της διαθήκης. Η λογοδοσία ελέγχεται σε κάθε περίπτωση από ελεγκτικό γραφείο του άρθρου 21 ενώ δικαίωμα εξ υπαρχής ελέγχου διατηρεί και η Οικονομική Επιθεώρηση. Η Οικονομική Επιθεώρηση επιλαμβάνεται και κάθε φορά που διαβιβάζεται σε αυτήν υπόθεση από τον Υπουργό Οικονομικών, εφόσον από το πόρισμα του ελεγκτικού γραφείου προκύπτουν ατασθαλίες στη διαχείριση ή παράβαση του νόμου. Εγκαθιδρύε-

ται με τον τρόπο αυτό ένα διττό σύστημα κατασταλτικού ελέγχου, με τη συνδρομή και του ιδιωτικού τομέα, ώστε να θεραπευτούν οι παθογένειες κακοδιαχείρισης των κοινωφελών περιουσιών που έχουν κατά καιρούς επισημανθεί.

Αν από τον έλεγχο της λογοδοσίας διαπιστωθούν ελλείμματα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού (ν. 2362/1995) για τους δημόσιους υπόλογους και ο καταλογισμός στους υπεύθυνους, αν συντρέχει δόλος ή βαριά αμέλεια περί την άσκηση των καθηκόντων τους. Για τον καταλογισμό απαιτείται αιτιολογημένη γνώμη της αρμόδιας αρχής. Κατά του καταλογισμού ασκούνται τα ένδικα μέσα (έφεση) στο Ελεγκτικό Συνέδριο και τα ποσά που καταλογίζονται βεβαιώνονται και εισπράττονται κατά τον ΚΕΔΕ.

Άρθρο 32

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι οι διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' που αφορούν τις περιουσίες που καταλείπονται άνευ όρου στο Δημόσιο εφαρμόζονται και επί αντίστοιχων περιουσιών που καταλείπονται υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων (ήτοι του Ταμείου Εθνικής Άμυνας, του Ταμείου Εθνικού Στόλου και του Ταμείου Αεροπορικής Άμυνας) και αποδίδεται στα ως άνω πρόσωπα το προϊόν της εκκαθάρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Στο κεφάλαιο Ε' ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τις περιουσίες που περιέρχονται στο Δημόσιο για εκτέλεση ορισμένου σκοπού ή έργου και συναφώς με περιουσίες, που δεν προκύπτει από τη συστατική πράξη, ότι την εκτέλεση του σκοπού ή έργου τους έχει αναλάβει συγκεκριμένο πρόσωπο ή με περιουσίες που εμφανίζουν εκκρεμότητες κατά την περιπτώσιολογία του νόμου.

Άρθρο 33

Στο άρθρο 33 ορίζονται οι περιπτώσεις περιουσιών που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών είτε επειδή εξ αρχής καταλείπονται υπέρ του Δημοσίου (είτε του Υπουργείου Οικονομικών είτε άλλου Υπουργείου) είτε επειδή δεν καθίσταται δυνατός ο προσδιορισμός των προσώπων υπέρ των οποίων έχουν καταλειφθεί (παρ. 1).

Επίσης, στην άμεση διαχείριση του Υπουργού Οικονομικών υπάγονται τα περιουσιακά στοιχεία διαλυθέντων σωματείων, εφόσον δεν ορίστηκε διαφορετικά στο καταστατικό ή δεν αποφασίστηκε διαφορετικά από τη γενική συνέλευση, περιουσίες ελληνικών νομικών προσώπων, που συστάθηκαν εκτός Ελλάδας με μορφή σωματείου, κοινωφελούς ιδρύματος ή άλλη μορφή, για σκοπούς του παρόντος νόμου, τα οποία έπαυσαν να υπάρχουν και βρίσκονται με οποιοδήποτε τύπο σε πιστωτικά ιδρύματα, περιουσίες για εκτέλεση κοινωφελών σκοπών του παρόντος νόμου, των οποίων η διοίκηση και διαχείριση αποτέλεσε αντικείμενο των συμβάσεων περί ανταλλαγής ελληνοτουρκικών πληθυσμών ή του Ταμείου Ανταλλάξιμων Κοινοτικών και Κοινωφελών Περιουσιών, και κληρονομίες και κληροδοσίες που έχουν καταλειφθεί υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων, με τον όρο της εκτέλεσης κοινωφελούς σκοπού ή έργου, οι οποίες δεν γίνονται αποδεκτές από τα πρόσωπα αυτά για οποιοδήποτε λόγο και δεν ορίζεται υποκατάστατος (παρ. 2).

Η υπαγωγή των περιουσιών υπέρ κοινωφελών σκοπών στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών ενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού ή του Υπουργού Εξωτερικών και με την απόφαση αυτή ορίζονται οι λεπτομέρειες της διοίκησης και διαχείρισης των περιουσιών και του τρόπου εκτέλεσης των κοινωφελών σκοπών, σύμφωνα με τη συστατική πράξη (παρ. 3).

Άρθρο 34

Με το άρθρο 34 εισάγονται ρυθμίσεις δημοσιολογιστικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι τα έσοδα και έξοδα των περιουσιών του κεφαλαίου αυτού αναγράφονται στον Ειδικό Προϋπολογισμό Κοινωφελών Περιουσιών, ο οποίος αποτελεί παράρτημα του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους, που υποβάλλεται και κυρώνεται μαζί με αυτόν, ενώ για κάθε περιουσία συντάσσεται ειδικός προϋπολογισμός, ισολογισμός και απολογισμός.

Προβλέπεται εξάλλου η έκδοση προεδρικού διατάγματος, που θα αποτελέσει τον Κανονισμό Λειτουργίας και θα ορίζει τις διαδικασίες και τους κανόνες που θα εφαρμόζονται στη δημοσιολογιστική λειτουργία των κοινωφελών περιουσιών, ενώ θα τυγχάνουν συμπληρωματικής εφαρμογής οι διατάξεις του Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού (ν. 2362/1995).

Άρθρο 35

Στο άρθρο 35 ορίζονται λεπτομέρειες της ταμειακής διαχείρισης των κεφαλαίων από την εκκαθάριση των περιουσιών, τα οποία αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη, τοποθετούνται ή επενδύονται με τους προβλεπόμενους στο παρόν άρθρο τρόπους. Εισάγεται καινοτομία με τη ρητή πρόβλεψη της δυνατότητας επενδύσεως σε μετοχές εταιριών μεγάλης κεφαλοποίησης (αντί μετοχών πιστωτικών ιδρυμάτων μόνον που προέβλεπε ο α.ν. 2039/1939) και σε ομολογίες εταιριών μεγάλης κεφαλαιοποίησης (επιπρόσθετα στη δυνατότητα επενδύσεως σε ομολογίες πιστωτικών ιδρυμάτων), καθώς και σε πολύτιμα μέταλλα (χρυσός, άργυρος, λευκόχρυσος, παλλάδιο) σε φυσική μορφή, επένδυση, η οποία δύναται να πραγματοποιήσει αντιστάθμιση κινδύνου (hedging), ιδίως σε περιόδους οξείας οικονομικής κρίσης.

Άρθρο 36

Στο άρθρο 36 ορίζεται ο τρόπος διενέργειας διαχειριστικών πράξεων των στοιχείων της περιουσίας. Όσον αφορά τα ακίνητα στοιχεία, εισάγεται διάκριση ανάλογα με το στάδιο της διαδικασίας κατά την οποία επιχειρείται η διαχειριστική πράξη: κατά το στάδιο εκκαθάρισης, ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 24 ενώ, κατά το στάδιο εκτέλεσης του σκοπού, η μεν εκποίηση διενεργείται από την ανώνυμη εταιρία ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της, η δε εκμίσθωση γίνεται από τις Κτηματικές Υπηρεσίες του Δημοσίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 42.

Η εκποίηση και εκμίσθωση των κινητών διενεργείται σε κάθε περίπτωση με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 24. Αν ο τρόπος τοποθέτησης ή επένδυσης της περιου-

σίας που ορίζεται στη συστατική πράξη κατέστη προδήλως ανέφικτος ή ασύμφορος, επιτρέπεται η τοποθέτηση ή επένδυση της περιουσίας με άλλο τρόπο από αυτούς που απαριθμούνται στο άρθρο 35, αν η συστατική πράξη δεν το απαγορεύει.

Άρθρο 37

Στο άρθρο 37 ρυθμίζονται θέματα ανάθεσης και εκτέλεσης τεχνικών έργων που κρίνονται απαραίτητα για την εκπλήρωση του κοινωφελούς σκοπού εκ μέρους του Δημοσίου. Κανόνας είναι η προκήρυξη μειοδοτικού διαγωνισμού, σύμφωνα με τις ισχύουσες για την εκτέλεση δημοσίων έργων διατάξεις ή τις τυχόν υφιστάμενες ειδικές διατάξεις του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργείου ή φορέα και αν δεν προκύπτει τέτοιος φορέας το έργο εκτελείται από την εταιρεία «Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε.» που εποπτεύεται από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η ανάθεση έργων με προϋπολογισμό μικρότερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ γίνεται από την Κτηματική Υπηρεσία του τόπου του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 έως 7 του άρθρου 45.

Άρθρο 38

Με το άρθρο 38 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης υποτροφιών.

Με την επιφύλαξη αντίθετης πρόβλεψης στη συστατική πράξη, η επιλογή των υποτρόφων διενεργείται κατόπιν διαγωνισμού, για τη διοργάνωση του οποίου συμπράττουν τα Υπουργεία Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η προκήρυξη εγκρίνεται με κοινή απόφαση των ανωτέρω Υπουργών και δημοσιοποιείται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα των συναρμόδιων Υπουργείων επί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την ημέρα του διαγωνισμού και τοιχοκόλληση (παραγράφοι 1 και 2).

Μπορεί κατ' εξαίρεση να μην διενεργείται διαγωνισμός, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου (πάρ. 3: ύπαρξη ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιουσίας ή άλλων εξαιρετικών λόγων ή ειδικών όρων της συστατικής πράξης, που καθιστούν αδύνατη ή δυσχερή ή εξαιρετικά δαπανηρή για την περιουσία τη διενέργεια του διαγωνισμού).

Με την παράγραφο 6 παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων να καθορίσουν με απόφασή τους τις λεπτομέρειες διενέργειας του διαγωνισμού, τη διαδικασία ενστάσεων, έγκριση και ακύρωσης των πρακτικών διαγωνισμού.

Τέλος, με την παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα αμοιβής της επιτροπής διαγωνισμού και του γραμματέα, η οποία θα βαρύνει την περιουσία εις βάρος της οποίας προκηρύσσεται ο διαγωνισμός. Οι λεπτομέρειες του διαγωνισμού θα ρυθμισθούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 39

Στο άρθρο αυτό ορίζεται ο τρόπος καθορισμού του ποσού της υποτροφίας και η δυνατότητα αυξομείωσης του αριθμού των υποτρόφων ανάλογα με την επάρκεια των εισοδημάτων της περιουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Στο κεφάλαιο ΣΤ΄ περιέχονται ρυθμίσεις αντίστοιχες προς αυτές των προηγούμενων Κεφαλαίων Δ΄ και Ε΄ για την εκκαθάριση περιουσιών από εκτελεστές διαθηκών, τη διαχείρισή τους και τη διάθεση τους για τους συγκεκριμένους σκοπούς που προβλέπονται στη συστατική πράξη.

Άρθρο 40

Στο άρθρο 40 ορίζεται ότι οι περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών σε άλλα πρόσωπα, εκτός του Δημοσίου, γίνονται αποδεκτές πάντοτε με το ευεργέτημα της απογραφής και εκκαθαρίζονται από τον ή τους εκτελεστές που ορίστηκαν με τη διαθήκη. Αν η εκκαθάριση και διοίκηση ανατέθηκε σε πρόσωπο το οποίο εξέλιπε και δεν προβλέπεται αναπληρωτής του στη συστατική πράξη, εκκαθαρίζονται και διοικούνται από εκτελεστή που διορίζεται από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 16 έως 20 του παρόντος σχεδίου νόμου.

Ρυθμίζονται, επίσης, οι σχέσεις περισσότερων του ενός εκτελεστών, αν δεν ορίζεται σχετικά στη συστατική πράξη.

Άρθρο 41

Στο άρθρο 41 ρυθμίζεται η ακολουθητέα διαδικασία για τη διανομή της περιουσίας και την απόδοση στοιχείων αυτής στον κληρονόμο. Οι διατάξεις του άρθρου 29 που ρυθμίζουν τις σχέσεις του Δημοσίου με τυχόν συγκληρονόμους εφαρμόζονται αναλογικά.

Άρθρο 42

Στο άρθρο 42 αναφέρονται οι διαχειριστικές πράξεις που διενεργεί ο εκτελεστής και γίνεται παραπομπή για τις ειδικότερες ρυθμίσεις σε ανάλογη εφαρμογή των άρθρων του νόμου που αφορούν τον εκκαθαριστή των περιουσιών που καταλείπονται χωρίς όρο προς το Δημόσιο (22 έως 28), με την επιφύλαξη διαφορετικών όρων της διαθήκης. Σημειώνεται ότι οι προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο πράξεις διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της εκποίησης, διενεργούνται, κατά παρέκκλιση του άρθρου 2021 ΑΚ, χωρίς προηγούμενη άδεια του δικαστηρίου.

Ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η ρύθμιση της παραγράφου 4, που αφορά την ανοικοδόμηση ή ανακατασκευή ακινήτου με ιδιωτικούς πόρους με αντάλλαγμα τη μακροχρόνια μίσθωση του ανεγερθέντος ή ανακατασκευασθέντος κτίσματος. Με τον τρόπο αυτό λύεται ένα σημαντικό ζήτημα που κατατρώχει τις κοινωφελείς περιουσίες, όταν καταλείπεται οικοπέδο ή κτίσμα σε κακή κατάσταση που απαιτεί μεγάλη δαπάνη για να καταστεί εκμεταλλεύσιμο. Στην περίπτωση αυτή τα κεφάλαια που δεν υπάρχουν στην περιουσία, προσφέρουν ιδιώτες, οι οποίοι ανοικοδομούν το κτίσμα ή ανακατασκευάζουν ήδη υπάρχον κτίσμα, με αντάλλαγμα τη μακροχρόνια μίσθωσή του και αφού διασφαλισθεί ότι θα καταβάλλεται μέρος του μισθώματος για την εξυπηρέτηση των αναγκών της περιουσίας. Κρίσιμο στοιχείο στην περίπτωση αυτή αποτελεί η ύπαρξη οικονομοτεχνικής μελέτης, από την οποία θα προκύψει το εκτιμώμενο κόστος της ανοικοδόμησης ή ανακατασκευής και η απαιτούμενη διάρκεια της μίσθωσης ώστε αφενός να αποπληρωθεί η δαπάνη του,

αλλά και να υπολογισθεί το μίσθωμα που πρέπει να καταβάλλεται για την εξυπηρέτηση των σκοπών της περιουσίας. Η ανάθεση γίνεται ύστερα από διαπραγμάτευση του εκτελεστή με τους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι καλούνται με ανοιχτή πρόσκληση που δημοσιοποιείται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής. Στη διαπραγμάτευση μπορεί να λάβει μέρος και το Δημόσιο ή φορέας του Δημοσίου, ύστερα όμως από γνώμη ελεγκτικού γραφείου του άρθρου 21.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 5 έως 8 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαχείριση του προϊόντος της εκκαθάρισης και ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων μέχρι να καταστεί εφικτή η εκτέλεση του σκοπού, οι τρόποι επένδυσης της περιουσίας, καθώς και τα της πληρωμής χρεών και βαρών της κληρονομιάς.

Άρθρο 43

Στο άρθρο 43 ορίζεται η διαδικασία επιλογής του κοινωφελούς σκοπού ή έργου, όταν η επιλογή έχει ανατεθεί με διαθήκη σε εκτελεστές ή άλλα πρόσωπα, οπότε, τα πρόσωπα αυτά πρέπει να προβούν σε δήλωση περί της επιλογής τους προς την αρμόδια αρχή. Αν η δήλωση δεν υποβληθεί, τότε η επιλογή διενεργείται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, μετά από γνώμη του Συμβουλίου. Αν σημειώνεται καθυστέρηση στη δήλωση της επιλογής, η αρμόδια αρχή μπορεί να απευθύνει έγγραφη πρόσκληση στα πρόσωπα που έχουν την κατ' αρχήν αρμοδιότητα της επιλογής να δηλώσουν την επιλογή τους εντός προθεσμίας και αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, στην επιλογή προβαίνει η αρχή, μετά από γνώμη του Συμβουλίου. Με όμοιο τρόπο καθορίζεται ο κοινωφελής σκοπός και στην περίπτωση που ο επιλεγείς σκοπός ή το έργο δεν εκπληρώνουν τον χαρακτηρισμό τους ως κοινωφελών ή δεν εκπληρώνουν τις διατάξεις της συστατικής πράξης (παρ. 3).

Άρθρο 44

Όταν πρόκειται περί κοινωφελούς σκοπού που εκτελείται εφάπαξ, ο εκτελεστής της διαθήκης υποβάλλει στην αρμόδια αρχή έκθεση για τον τρόπο εκπλήρωσής του, με προϋπολογισμό της απαιτούμενης δαπάνης. Η αρμόδια αρχή οφείλει να προβεί στην έγκριση ή την απόρριψη μέσα σε 45 ημέρες από την υποβολή της έκθεσης, άλλως ο προταθείς σκοπός θεωρείται εγκεκριμένος και εκτελείται.

Άρθρο 45

Στο άρθρο 45 ρυθμίζεται η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης των έργων που απαιτούνται για την εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού εκ μέρους του εκτελεστή της διαθήκης.

Η διαδικασία ξεκινά με την υποβολή πρότασης από τον εκτελεστή στην αρμόδια αρχή για το προς εκτέλεση έργο, συνοδευόμενη από μελέτη του έργου σε προκαταρκτικό επίπεδο, που επιτρέπει τον κατά προσέγγιση προσδιορισμό του προϋπολογισμού της δαπάνης. Η αρμόδια αρχή και ο αρμόδιος εκ του σκοπού Υπουργός εγκρίνουν, μετά από γνώμη του Συμβουλίου, τα στοιχεία του έργου και ορίζουν τον τρόπο ανάθεσης και εκτέλεσής του, τηρουμένων των διατάξεων της συστατικής πράξης (παρ. 1).

Κατ' αρχήν, την ανάθεση και εκτέλεση των έργων, μαζί με την ενδεχομένως απαιτούμενη συμπλήρωση των αναγκαίων τεχνικών μελετών αυτού, διενεργεί το αρμόδιο εκ του σκοπού Υπουργείο με τις υπηρεσίες που εκτελούν και τα δικά του έργα, σύμφωνα με τις κείμενες περί εκτέλεσης δημοσίων έργων διατάξεις των ν. 3316/2005 και ν. 3669/2008, όπως ισχύουν για τον οικείο φορέα, λαμβανομένων υπόψη και των τυχόν υφισταμένων ειδικών διατάξεων και με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων του παρόντος άρθρου (παρ. 2).

Ειδική διαδικασία προβλέπεται για τα μικρά σε αξία έργα στις παραγράφους 3 και 4: εφόσον ο προϋπολογισμός του έργου δεν υπερβαίνει το όριο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, διεξάγεται πρόχειρος διαγωνισμός με ειδική διαδικασία που ορίζεται στο νόμο, ενώ μπορεί να ανατεθεί και με διαπραγμάτευση αν ο προϋπολογισμός δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

Η ανάθεση και εκτέλεση των έργων τελεί σε κάθε περίπτωση υπό την εποπτεία της αρμόδιας αρχής, οποία ελέγχει την τήρηση της νομιμότητας των διαδικασιών και των όρων των συμβάσεων. Η πληρωμή των δαπανών γίνεται από τον εκτελεστή, σύμφωνα με τη σύμβαση. Την εκτέλεση του έργου ακολουθεί η παραλαβή του, ποιοτική και ποσοτική, από Επιτροπή Παραλαβής.

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τον πρόχειρο διαγωνισμό και την απευθείας ανάθεση που διεξάγει ο εκτελεστής της διαθήκης, τους όρους της σύμβασης που υπογράφεται μεταξύ εκτελεστή και εργολάβου και τα έγγραφα που οφείλει να τηρεί ο εκτελεστής για την άσκηση του ελέγχου εκ μέρους της αρμόδιας αρχής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 46

Στο άρθρο 46 ρυθμίζονται οι κληροδοσίες μετρητών υπέρ κοινωφελών σκοπών, όταν καταλείπονται σε κοινωφελή ιδρύματα ή άλλα εκτός από το Δημόσιο πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή υπάρχει υποχρέωση ανακοίνωσης της κληροδοσίας από τον κληροδόχο στο Υπουργείο Οικονομικών κατά δε τα λοιπά ισχύει το άρθρο 25, που αφορά την απόδοση κληροδοτημάτων προς το Δημόσιο χωρίς όρο. Ρυθμίζεται, επίσης, η περίπτωση περιουσίας για την ίδρυση ναού, κατά την οποία, αν δεν εκτελείται ο σκοπός της συστατικής πράξης από τον εκτελεστή ή τον βεβαρημένο κληρονόμο ή κληροδόχο αναλαμβάνεται η εκτέλεση από τον οικείο Μητροπολίτη (παρ. 2).

Άρθρο 47

Στο άρθρο 47 ρυθμίζεται κατά τρόπο ανάλογο προς τις διατάξεις του άρθρου 56, η χορήγηση υποτροφιών από πρόσωπα άλλα, εκτός του Δημοσίου, που δεν είναι ιδρύματα.

Άρθρο 48

Στο άρθρο 48 ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να επιτρέπεται, με απόφαση της αρμόδιας αρχής και εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί ή ειδικοί λόγοι, η σύναψη ή η τροποποίηση συμβάσεων που αφορούν εκκαθάριση, διοίκηση και διαχείριση περιουσιών υπέρ κοινωφελών σκοπών ή έργων χωρίς την τήρηση των διατάξεων περί διαγωνισμού. Για τις συμβάσεις προμηθειών και

παροχής υπηρεσιών, κανόνας είναι η διεξαγωγή πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 παρ. 1 του ν. 2362/1995. Οι συμβάσεις υποβάλλονται προς έγκριση στην αρμόδια αρχή. Συμβάσεις προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών που η αξία τους δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, συνάπτονται εγγράφως με απευθείας ανάθεση, ύστερα από την κατάθεση τουλάχιστον τριών γραπτών προσφορών.

Για τον καθορισμό των λεπτομερειών της διεξαγωγής των πρόχειρων διαγωνισμών και των όρων των συμβάσεων και για τις περιπτώσεις εξαιρέσεως από την υποχρέωση διεξαγωγής διαγωνισμού προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 49

Στο άρθρο 49 ορίζεται η λογοδοσία του εκτελεστή με τη λήξη της εκκαθάρισης της κληρονομίας, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 31. Ορίζεται, επίσης, ότι στους εκτελεστές καταβάλλεται αμοιβή, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 30, εκτός αν απαγορεύεται από τη διαθήκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Στο κεφάλαιο Ζ' ρυθμίζεται η σπουδαιότερη, κατ' αντικείμενο και έκταση, περίπτωση κατάλειψης περιουσίας, που είναι η σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος. Η σύσταση ιδρύματος ως νομικού προσώπου (αυτοτελές ίδρυμα) αντιμετωπίζεται ήδη από τον Αστικό Κώδικα (άρθρα 108 και επ.). Η κρατική εποπτεία επί των κοινωφελών ιδρυμάτων επιβάλλεται για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

Άρθρο 50

Στο άρθρο 50 τίθενται οι γενικοί κανόνες για τη διάκριση των ιδρυμάτων από τις λοιπές κοινωφελείς περιουσίες, με κριτήριο την ανάγκη, σύμφωνα με τη συστατική πράξη, διοίκησης της περιουσίας με ιδιαίτερο τρόπο είτε αυτός συνίσταται στη σύσταση νέου νομικού προσώπου είτε στον προσδιορισμό ιδιαίτερου τρόπου διοίκησης της περιουσίας από υπάρχοντα ήδη νομικά πρόσωπα (αυτοτελές ίδρυμα).

Σύμφωνα με το παραπάνω κριτήριο, εφόσον η περιουσία καταλείπεται σε υφιστάμενο νομικό πρόσωπο και προσδιορίζεται επιδιωκόμενος σκοπός ειδικότερος ή διαφορετικός από αυτούς που επιδιώκει το νομικό πρόσωπο χωρίς να καθορίζεται ειδικότερος τρόπος διοίκησης, αποτελεί ομάδα περιουσίας διακεκριμένη από την περιουσία του νομικού προσώπου (κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης). Αν υφίσταται ανάγκη, τροποποιείται στην περίπτωση αυτή ο οργανισμός του νομικού προσώπου. Εννοείται ότι αν πρόκειται για ίδρυμα, η τροποποίηση γίνεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 52. Σε κάθε περίπτωση το κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης θα διοικείται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για το υφιστάμενο νομικό πρόσωπο (παρ. 2). Αν ο σκοπός της περιουσίας δεν προσδιορίζεται ειδικότερα ή δεν συνάγεται επαρκώς από τη συστατική πράξη, θεωρείται ότι αυτή έχει καταλειφθεί για την εξυπηρέτηση του σκοπού που επιδιώκει κατά τον προορισμό του το τιμώμενο νομικό πρόσωπο και εντάσσεται στην υπόλοιπη περιουσία του. Αν ο σκοπός της περιουσίας δεν διαφέρει από αυτόν του νομικού προσώπου και ορίζεται ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης της περιουσίας που διαφέρει μόνο σε επουσιώδη

σημεία από τον τρόπο διοίκησης του υφιστάμενου νομικού προσώπου, θεωρείται ότι η περιουσία έχει καταληφθεί για την επιτέλεση των σκοπών του νομικού προσώπου και τηρείται κατά το δυνατόν ο οριζόμενος ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης (παρ. 3).

Τα ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα, στα οποία καταλείπονται κοινωφελείς περιουσίες από κληρονομίες, κληροδοσίες ή δωρεές καθ' οιονδήποτε τύπο ή και ατύπως, υποβάλλουν αναγγελία υποχρεωτικά στην κατά περίπτωση αρμόδια αρχή.

Άρθρο 51

Για τη σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος ως ιδιαίτερου νομικού προσώπου απαιτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου εκ του σκοπού Υπουργού. Με το προεδρικό διάταγμα εγκρίνεται ο οργανισμός του ιδρύματος, ορίζονται οι όροι της διοίκησης και λειτουργίας του, ο τρόπος εκτέλεσης του σκοπού και κάθε άλλη απαιτούμενη για τη λειτουργία του λεπτομέρεια που δεν ρυθμίζεται από τη συστατική πράξη.

Προεδρικό Διάταγμα εκδίδεται και στην περίπτωση διάλυσης ιδρύματος, όταν προκύψουν οι λόγοι που ορίζονται στον οργανισμό του ή όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 76 του παρόντος. Το προεδρικό διάταγμα λύσης εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού που είχε τυχόν υπογράψει το διάταγμα ίδρυσης. Τις περισσότερες φορές αυτός θα είναι ο συναρμόδιος ως εκ του σκοπού Υπουργός. Η διευκρίνιση όμως του νόμου κρίνεται αναγκαία για τις περιπτώσεις που έχει υπάρξει εν τω μεταξύ ανακαθορισμός των αρμοδιοτήτων των Υπουργών με αποτέλεσμα να δημιουργείται αμφιβολία ως προς το ποιος είναι αρμόδιος να επισπεύσει την έκδοση του διατάγματος διάλυσης. Το διάταγμα διάλυσης μπορεί να περιέχει προβλέψεις για το όργανο και τη διαδικασία εκκαθάρισης του ιδρύματος. Σε περίπτωση που δεν περιέχει τέτοιες διατάξεις ή αυτές είναι ελλιπείς, εφαρμόζονται τα άρθρα 72 έως 77 ΑΚ περί διάλυσης νομικών προσώπων.

Άρθρο 52

Στο άρθρο 52 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τον Οργανισμό του ιδρύματος. Στην παράγραφο 1 ορίζεται το αναγκαίο περιεχόμενο του Οργανισμού, με τον οποίο μπορούν να συμπληρώνονται ελλείψεις της συστατικής πράξης. Προβλέπεται επίσης η τροποποίηση του Οργανισμού με την έκδοση προεδρικού διατάγματος.

Στην παράγραφο 2 ρυθμίζεται ειδικότερα το ζήτημα της τροποποίησης του οργανισμού, όταν καταλείπεται στο ίδρυμα «σημαντική χορηγία», με όρους που θέτει ο χορηγός για τη διοίκηση και λειτουργία του προς το σκοπό αξιοποίησης της χορηγίας. Εφόσον προκύψει αμφισβήτηση αρμόδιο για την επίλυσή της είναι το δικαστήριο του άρθρου 10.

Άρθρο 53

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 53 ορίζεται ότι οι καταλείπόμενες κατά το άρθρο 50 περιουσίες εκκαθαρίζονται κατά τα άρθρα 41 και 42 και στη συνέχεια υπάγονται στην εποπτεία της αρμόδιας αρχής. Με την παράγραφο

2 διευκρινίζεται ρητά ότι ακόμα και ιδρύματα που εξαιρούνται, βάσει ειδικών διατάξεων, από την εποπτεία της αρμόδιας αρχής του νόμου αυτού, υπέχουν πάντα υποχρέωση υποβολής προς έλεγχο σε αυτήν του προϋπολογισμού και απολογισμού τους. Σημειώνεται ότι η ανωτέρω πρόβλεψη της παραγράφου 2 δεν θίγει το καθεστώς εποπτείας που ισχύει δυνάμει ειδικών διατάξεων για τα συγκεκριμένα ιδρύματα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κώδικα.

Άρθρο 54

Στο άρθρο 54 ρυθμίζονται θέματα συγχώνευσης ιδρυμάτων και σύναψης συμβάσεων στο πλαίσιο εκπλήρωσης του σκοπού τους.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 επιτρέπεται η συγχώνευση ιδρυμάτων σε ένα ενιαίο ίδρυμα, κατόπιν συμφωνίας των διοικήσεών τους και έκδοσης προεδρικού διατάγματος. Ο οργανισμός του νέου ιδρύματος πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της συστατικής πράξης των συγχωνευόμενων ιδρυμάτων, να ορίζει τον ενιαίο σκοπό που πρέπει να ανταποκρίνεται πλήρως στη βούληση των ιδρυτών και να προβλέπει τα της διοίκησης και διαχείρισης της ενιαίας περιουσίας του νέου ιδρύματος, το οποίο αποτελεί καθολικό διάδοχο των συγχωνευομένων.

Με την παράγραφο 2 επιτρέπεται η σύναψη προγραμματικών και άλλων συμβάσεων του ιδρύματος με το Δημόσιο ή επιστημονικούς φορείς και άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, που έχουν τον ίδιο ή συναφή σκοπό. Οι συμβάσεις εγκρίνονται από την αρμόδια αρχή και υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν ο προϋπολογισμός τους υπερβαίνει τα όρια που τίθενται στις κείμενες διατάξεις για τον έλεγχο των συμβάσεων του Δημοσίου. Σχετικές διατάξεις υφίστανται άλλωστε και στο άρθρο 100 του ν. 3852/2010, όταν πρόκειται για προγραμματικές συμβάσεις ιδρυμάτων με Ο.Τ.Α., τις επιχειρήσεις τους και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Άρθρο 55

Στο άρθρο 55 ρυθμίζεται η περίπτωση κατάλειψης περιουσίας σε ίδρυμα για την εκπλήρωση περισσότερων του ενός σκοπών, χωρίς να προκύπτει από τη συστατική πράξη η κατανομή της κατά σκοπό, οπότε κατανέμεται με απόφαση των διοικήτων του ιδρύματος, που υπόκειται σε έγκριση της αρμόδιας αρχής (παρ. 1).

Με την παράγραφο 2 ορίζεται η ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 29, όταν το ίδρυμα εγκαθίσταται ως συγκληρονόμος.

Άρθρο 56

Στο άρθρο 56 ρυθμίζονται ζητήματα χορήγησης υποτροφιών από ιδρύματα.

Στην παράγραφο 1 ορίζεται η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών, ανάλογα με το αν η συστατική πράξη προβλέπει τη διεξαγωγή διαγωνισμού ή όχι. Στην περίπτωση που δεν προβλέπεται διαγωνισμός, οι υποτροφίες χορηγούνται μετά από έγκριση της αρμόδιας αρχής, η οποία ελέγχει την τήρηση των όρων της συστατικής πράξης. Αν προβλέπεται διαγωνισμός, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 38. Ειδικότερα θέματα απονομής υποτρο-

φιών από ιδρύματα μπορούν να ρυθμίζονται με την απόφαση της παραγράφου 6 του άρθρου 38. Τέλος, προβλέπεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις που με συστατική πράξη έχει ανατεθεί σε ιδρύματα η χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων, βοηθημάτων και βραβείων. Εννοείται ότι ανάλογα με τη φύση των οικονομικών ενισχύσεων, βοηθημάτων και βραβείων θα πρέπει να γνωμοδοτεί η αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του εκ του σκοπού αρμόδιου Υπουργείου (π.χ. οικονομικές ενισχύσεις σε ασθενείς, απόρους), κατ' αναλογία προς την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 παροχή γνώμης της περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σε περίπτωση χορήγησης υποτροφιών.

Άρθρο 57

Στο άρθρο 57 προβλέπεται ότι, για την αξιοποίηση της περιουσίας τους, επιτρέπεται στα ιδρύματα, ένα ή και περισσότερα, να συνιστούν ειδικούς φορείς ή να αναθέτουν την αξιοποίηση αυτή σε υφιστάμενους φορείς ή επιχειρήσεις, μετά από έγκριση της αρμόδιας αρχής. Η διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας από τους ειδικούς φορείς υπόκειται σε κάθε περίπτωση στον έλεγχο της αρμόδιας αρχής, έναντι δε αυτής ευθύνονται τα όργανα διοίκησης του ιδρύματος. Σε κάθε περίπτωση, η εγκριτική απόφαση της αρμόδιας αρχής μπορεί να ανακαλείται αν ο τρόπος διαχείρισης αποβαίνει ασύμφορος για το ίδρυμα.

Άρθρο 58

Σύμφωνα με την παράγραφο 1, για την εκποίηση και εκμίσθωση ακινήτων εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 42. Η απόκτηση ακίνητης περιουσίας από ίδρυμα υπόκειται στην έγκριση της αρμόδιας αρχής, για την οποία απαιτείται να αποδεικνύεται ότι προηγήθηκε έρευνα αγοράς και αξιολόγηση της καταλληλότητας του προς απόκτηση ακινήτου. Με την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι για τη σύναψη συμβάσεων εκτέλεσης έργων και λοιπών συμβάσεων έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 45, εκτός αν το ίδρυμα διαθέτει τεχνική υπηρεσία και είναι σε θέση το ίδιο να εκπονήσει τις σχετικές μελέτες και έργα. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η διεξαγωγή πρόχειρου διαγωνισμού κατά τις διατάξεις των παραγράφων 3 έως 5 του άρθρου 45 όταν ο προϋπολογισμός του έργου δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατό σαράντα χιλιάδων (140.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, ενώ η μελέτη και επίβλεψη του έργου ανατίθεται απευθείας όταν η σχετική δαπάνη δεν υπερβαίνει συνολικά το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ.

Στην παράγραφο 4 τίθεται απαγόρευση σύναψης συμβάσεων με τους διοικητές, διαχειριστές και υπαλλήλους του ιδρύματος, καθώς και τους συγγενείς αυτών μέχρι τρίτου βαθμού, ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα υπερτιμολόγησης και, συνεπώς, διασπάθισης της περιουσίας.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα έγκρισης Κανονισμών Ανάθεσης και Εκτέλεσης Έργων για επιμέρους ιδρύματα. Η έγκριση διενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και αποσκοπεί στη δημιουργία κατ' ιδίαν πλαισίου που να λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη φύση και τις ανάγκες των ιδρυμάτων.

Τέλος, στην παράγραφο 6 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών για την έκδοση απόφασης, με την οποία καθορίζονται οι αποδοχές των υπαλλήλων των ιδρυμάτων και οι αποζημιώσεις των μελών των διοικήσεών τους, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική τους πράξη, προκειμένου να μην διασπαθίζεται η περιουσία του ιδρύματος με υπερβολικές δαπάνες μισθοδοσίας.

Άρθρο 59

Στο άρθρο 59 ρυθμίζονται τα καθήκοντα των διοικητών και διαχειριστών των ιδρυμάτων σχετικά με τη σύνταξη και την τήρηση του προϋπολογισμού τους, την αρμοδιότητά τους να αποφασίζουν για διάφορα θέματα (κατάρτιση όρων προκηρύξεων, διεξαγωγή διαγωνισμών κ.λπ.), τη σύνταξη και έγκριση απολογισμών και την επεξεργασία σχεδίων αξιοποίησης της περιουσίας.

Ο απολογισμός του ιδρύματος αναρτάται, προς το σκοπό της διαφάνειας, στο διαδικτυακό του τόπο και αποστέλλεται για ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας αρχής.

Η οικονομική διαχείριση των ιδρυμάτων είναι ετήσια μπορεί όμως με απόφαση της αρμόδιας αρχής να ορίζεται διαφορετικά, αν υπάρχουν ειδικοί λόγοι.

Ο προϋπολογισμός υποβάλλεται τρεις (3) μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους και ο απολογισμός μαζί με τον ισολογισμό μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τη λήξη του. Οι προϋπολογισμοί και απολογισμοί εγκρίνονται με πράξη της αρμόδιας αρχής, περαιτέρω δε ρυθμίζεται το ζήτημα της διοίκησης σε περίπτωση καθυστέρησης έγκρισης. Περαιτέρω με υπουργικές αποφάσεις μπορεί να ορίζονται οι λεπτομέρειες κατάρτισης των προϋπολογισμών και απολογισμών. Η αρμόδια αρχή μπορεί οποτεδήποτε να αποφασίζει τη διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού ελέγχου σε ίδρυμα.

Με την παράγραφο 6 επιβάλλεται υποχρεωτικός ετήσιος τακτικός έλεγχος της διαχείρισης ιδρυμάτων με ετήσια έσοδα περισσότερα από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, ενώ για μικρότερες περιουσίες διενεργούνται δειγματοληπτικοί έλεγχοι, εφαρμοζομένων, για την υποβολή έκθεσης, τον επανέλεγχο και τον καταλογισμό, των διατάξεων των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 34. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να επεκτείνεται η διενέργεια τακτικού διαχειριστικού ελέγχου από ελεγκτικά γραφεία και σε περιουσίες με ετήσια έσοδα λιγότερα από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ή με ενεργητικό μικρότερο από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

Άρθρο 60

Στο άρθρο 60 ρυθμίζονται θέματα πιστώσεων και δαπανών.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι δεν επιτρέπεται καμία μεταβολή ή μεταφορά πιστώσεων από κεφάλαιο σε κεφάλαιο ή από άρθρο σε άρθρο του προϋπολογισμού του ιδρύματος, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχής. Εφόσον όμως προκύψει ανάγκη πληρωμής έκτακτης και επείγουσας δαπάνης πέραν των προβλεπών του προϋπολογισμού, το σχετικό αίτημα του ιδρύματος για την έγκριση της δαπάνης εγκρίνεται ή απορρίπτεται από την αρμόδια αρχή μέσα σε δεκαπέντε (15) η-

μέρες, αλλιώς καταβάλλεται νομίμως.

Επίσης, με την παράγραφο 2 επιτρέπεται η εξόφληση χρεών προς το Δημόσιο, κατ' εξαίρεση του κανόνα ότι χωρίς αναγραφή στον προϋπολογισμό δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση καμίας δαπάνης.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι δαπάνες που ενεργούνται κατά παράβαση των υφισταμένων διατάξεων ή της συστατικής πράξης ή του οργανισμού ή χωρίς την έγκριση του προϋπολογισμού ή με υπέρβαση των πιστώσεων που αναγράφονται σε αυτόν, βαρύνουν αλληλεγγύως και εις ολόκληρο τους διοικητές ή διαχειριστές, που έδωσαν εντολή για τη δαπάνη και επιβάλλεται εις βάρος αυτών καταλογισμός με πράξη της αρμόδιας αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Το Κεφάλαιο Θ' περιέχει διατάξεις για τις σχολάζουσες κληρονομίες, οι οποίες ρυθμίζονται κατά τρόπο παρόμοιο με τις κοινωφελείς περιουσίες, χωρίς όμως να αποτελούν οι ίδιες κοινωφελείς περιουσίες. Η σύνδεση αυτή πάντως δεν αποτελεί αυθαίρετη επιλογή, δεδομένου ότι ήδη, ο α.ν. 2039/1939, παράλληλα με το κύριο αντικείμενο του, είχε περιλάβει διατάξεις για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών προς το Δημόσιο, περί εκκαθαρίσεώς τους και περί του ευεργετήματος απογραφής, ενώ διάσπαρτα αναφέρεται σε σχολάζουσες κληρονομίες και στους κηδεμόνες τους.

Μέχρι σήμερα, οι βασικές ρυθμίσεις για τα θέματα των σχολάζουσων κληρονομιών, οι οποίες συνάπτονται με το εξ αδιαθέτου κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου, εξαντλούνται στα άρθρα 1865 έως 1870 του Α.Κ. και στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 118 του Εισαγωγικού Νόμου του Α.Κ., με τα οποία γίνεται παραπομπή για ανάλογη εφαρμογή διατάξεων του α.ν. 2039/1939, που αφορούν στη διαδικασία και στον τρόπο εκκαθάρισης κληρονομιών προς το Δημόσιο χωρίς όρο, τη λογοδοσία του εκκαθαριστή, τον καταλογισμό, τις πειθαρχικές παραβάσεις και την επιβολή διοικητικών προστίμων και παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση διατάγματος σχετικά με τη διοικητική εποπτεία στους κηδεμόνες σχολάζουσων κληρονομιών, τις λεπτομέρειες διαχείρισης, τον τρόπο εκκαθάρισης και την αμοιβή τους (ισχύει σήμερα σχετικά το β.δ. 18-9/20-10-1947).

Ενόψει, λοιπόν, της καταργήσεως του α.ν. 2039/1939 μετά τη δημοσίευση του νέου κώδικα και της ανάγκης συστηματικής ενότητας των ρυθμίσεων, προκρίθηκε η ρύθμιση των θεμάτων της σχολάζουσας κληρονομίας μαζί με αυτά των κοινωφελών περιουσιών.

Άρθρο 61

Στο άρθρο 61 ορίζεται η έννοια της σχολάζουσας κληρονομίας και η διαδικασία διαπίστωσης του σχολάζοντος χαρακτήρα της.

Συγκεκριμένα στην παράγραφο 1 επιβάλλεται στις υπηρεσίες του Δημοσίου και στα νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα, στα οποία περιέρχονται πληροφορίες για την ύπαρξη κληρονομίας χωρίς εμφανή κληρονόμο, η υποχρέωση ειδοποίησης της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία είχε την τελευταία του κατοικία ο κληρονομούμενος, η οποία και έχει την αρχική ευθύνη εξακρίβωσης των στοιχείων της κληρονομίας. Ειδική πρόβλεψη γίνεται για τη Δ.Ο.Υ. του κληρονομούμενου, η οποία υποχρεούται να ενημερώσει την ως άνω αρμόδια υπηρεσία, αν διαπιστώ-

σει ότι μετά την παρέλευση εξαμήνου από το θάνατο προσώπου δεν έχουν εμφανιστεί οι κληρονόμοι του για την υποβολή σχετικής δήλωσης φόρου κληρονομιάς.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι, εφόσον από τα στοιχεία που συγκεντρώνει η Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης προκύπτει αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, διαβιβάζεται ο φάκελος για τον ορισμό κηδεμόνα, αλλιώς τον ορισμό και τις περαιτέρω ενέργειες διενεργεί η Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Η αρμόδια κατά τα ανωτέρω αρχή οφείλει να προβεί στις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες προκειμένου να εξακριβωθεί το κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου (π.χ. αναζήτηση πιστοποιητικού εγγυτέρων συγγενών). Όταν υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις που επιτρέπουν να πιθανολογηθεί σφόδρα ότι δεν υπάρχει άλλος κληρονόμος πλην του Δημοσίου, δεν διορίζεται κληρονόμος και κατατίθεται κατευθείαν αίτηση στο αρμόδιο δικαστήριο για την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου σύμφωνα με το 1868 Α.Κ. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο της κληρονομίας κατά το άρθρο 30 του Κ.Πολ.Δ.. Πριν από την κατάθεση της αίτησης δημοσιεύεται πρόσκληση της αρμόδιας αρχής σε δύο ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας, καθώς και στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής προκειμένου να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι και να αναγγείλουν το κληρονομικό τους δικαίωμα, εφόσον αξιώνουν τέτοιο.

Στην παράγραφο 3 περιγράφεται η ακολουθητέα διαδικασία όταν από την προκαταρκτική έρευνα της αρμόδιας αρχής δεν μπορεί να πιθανολογηθεί με βεβαιότητα το κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου. Στην περίπτωση αυτή διορίζεται κηδεμόνας της κληρονομίας ο οποίος έχει τα καθήκοντα που ορίζονται με το νόμο, συμπληρωματικά δε εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1867 έως 1868 και 1870 του Αστικού Κώδικα.

Στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι η αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου ζητείται και όταν έχει παρέλθει διετία από το διορισμό του κηδεμόνα χωρίς να προκύπτουν συγκεκριμένα αποτελέσματα ενεργειών και πιθανολογείται ότι δεν υπάρχει άλλος κληρονόμος εκτός από το Δημόσιο, οπότε θεωρείται περαιωμένη η διαδικασία, εκτός αν υπάρχει σχετική εκκρεμοδικία. Η διαδικασία των δημοσιεύσεων διεξάγεται πλέον από τη διοίκηση και έτσι συντομεύει και απλουστεύεται η δικαστική διαδικασία, αφού αποφεύγεται η διπλή ενσχόληση του δικαστηρίου και διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας σε δύο φάσεις. Μετά την αναγνώριση του δικαιώματος του Δημοσίου, θεωρείται ότι η κληρονομία επάγεται στο Δημόσιο χωρίς όρο και αν απαιτείται η εκκαθάρισή της, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Δ'.

Άρθρο 62

Με το άρθρο 62 προβλέπεται ότι ο διορισμός του κηδεμόνα λαμβάνει χώρα με πράξη της διοίκησης, αντίθετα με το ισχύον καθεστώς που απαιτεί έκδοση με δικαστική απόφαση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ουσιαστική ελάφρυνση της δικαστικής λειτουργίας, αφού ο διορισμός αποτελεί κατ' ουσίαν διοικητική πράξη του δικαστηρίου (εξ ου και η μέχρι τούδε υπαγωγή του διορισμού κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομίας στην εκούσια δικαιοδοσία – άρθρο 813 Κ.Πολ.Δ.) και όχι ουσιαστική δικαιοδοτική κρίση, ενώ παράλληλα επισπεύδεται η διαδικασία διορι-

σμού και διοίκησης της κληρονομιάς.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο διορισμός του κηδεμόνα διενεργείται μεταξύ των προσώπων του Μητρώου του άρθρου 16 από την αρμόδια αρχή, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, το οποίο διαπιστώνει το χαρακτήρα της κληρονομιάς ως σχολάζουσας. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του νόμου που αφορούν τον εκκαθαριστή, ήτοι η διαδικασία του διορισμού και η αποδοχή του κατά το άρθρο 17, οι λόγοι ανικανότητας διορισμού του άρθρου 18, οι λόγοι και η διαδικασία αντικατάστασης του άρθρου 19 και η παραίτησή του κατά το άρθρο 20. Ως προς τη διαχείριση της κληρονομιάς και την εκποίηση και εκμίσθωση των στοιχείων αυτής εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 22 έως 24 για την εκκαθάριση περιουσιών που περιέρχονται στο Δημόσιο χωρίς όρο, καθώς και τα άρθρα 26 έως 28.

Ο ορισθείς ως κηδεμόνας ασκεί δημόσιο λειτουργήμα και υπάγεται ως προς την άσκηση αυτού στην εποπτεία και τον πειθαρχικό έλεγχο της αρμόδιας αρχής και το λειτουργήμα παύει όταν εξακριβωθεί η ύπαρξη κληρονόμου ή διαταχθεί από το δικαστήριο η εκκαθάριση της κληρονομιάς, οπότε ο κηδεμόνας παραδίδει την περιουσία στον κληρονόμο ή τον εκκαθαριστή.

Άρθρο 63

Στο άρθρο 63 ρυθμίζεται η λογοδοσία του κηδεμόνα στην αρμόδια αρχή, με την ολοκλήρωση των καθηκόντων του. Επίσης, κατά τη διάρκεια της άσκησης του λειτουργημάτος του, οφείλει να υποβάλει στο πρώτο δίμηνο μετά το διορισμό του και στη συνέχεια κάθε χρόνο από το διορισμό του, ιδιαίτερο πίνακα με τα αναφερόμενα σε αυτόν στοιχεία, ώστε να ενημερώνεται η αρμόδια αρχή για την πορεία της διοίκησης της κληρονομιάς. Η αυξημένη υποχρέωση ενημέρωσης που επιβάλλεται στον κηδεμόνα έχει διττό στόχο: αφ' ενός επιταχύνει την εξεύρεση και αναγνώριση του νόμιμου κληρονόμου (είτε πρόκειται για το Δημόσιο είτε για τρίτο πρόσωπο) και αφ' ετέρου διευκολύνει την άσκηση της εκ του νόμου εποπτείας επί του έργου του κηδεμόνα.

Για την πληρωμή της αμοιβής και των δαπανών του κηδεμόνα, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 30.

Άρθρο 64

Στο άρθρο 64 ορίζεται το περιεχόμενο του φακέλου και του Μητρώου Σχολαζουσών Κληρονομιών που τηρείται στην αρμόδια για την εποπτεία των κηδεμόνων αρχή, σύμφωνα με την κατανομή αρμοδιοτήτων του άρθρου 2.

Οι διορισμένοι ως κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών οφείλουν να αναγγείλουν τα στοιχεία της παραγράφου 1 για την κατάρτιση του Μητρώου, μέσα σε έξι (6) μήνες από την ισχύ του νόμου. Τα στοιχεία υποβάλλονται και σε ηλεκτρονική μορφή, η παράλειψη δε αναγγελίας έχει τις συνέπειες που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 71 (επιβολή προστίμου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Στο κεφάλαιο Θ' προσδιορίζονται οι πόροι για τη διοίκηση και εποπτεία των περιουσιών του νόμου, καθώς και για την τήρηση των Μητρώων των άρθρων 12 και 64.

Άρθρο 65

Στο άρθρο 65 ορίζεται ότι για τη δημιουργία και τήρηση σε ηλεκτρονική μορφή των Μητρώων κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών, καθώς και για τα έξοδα διοίκησης και εποπτείας των περιουσιών του κώδικα προβλέπεται κάθε έτος ειδική δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Στα έσοδα του προϋπολογισμού περιλαμβάνονται τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά το άρθρο 71, τα ποσά δικαιώματος χρήσης και αντιτίμου δαπάνης που επιβάλλονται κατά το άρθρο 14, καθώς και η ετήσια παρακράτηση που επιβάλλεται σε βάρος των ακκαθάριστων εσόδων των περιουσιών του παρόντος κώδικα για την αντιμετώπιση των δαπανών τους. Το ποσό που προκύπτει από το παραπάνω τέλος μπορεί να διατίθεται και για την κάλυψη αναγκών της αρμόδιας αρχής που ανακύπτουν στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων εποπτείας που προβλέπει ο παρών κώδικας (π.χ. έξοδα μετακίνησης για τη διενέργεια ελέγχων, πληρωμή εξόδων και δαπανών, υλικοτεχνική υποδομή).

Άρθρο 66

Στο άρθρο 66 προβλέπεται η σύσταση πάγιας προκαταβολής, κατά τις διατάξεις του ν. 2362/1995, υπέρ της αρμόδιας αρχής, με διαχειριστή το Διευθυντή της υπηρεσίας, για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δαπανών και εξόδων εκκαθάρισης περιουσιών, οι οποίες δεν διαθέτουν για εκταμίευση τα απαραίτητα χρήματα. Μετά την εκκαθάριση, τα ποσά που διατέθηκαν εισπράττονται από το ενεργητικό ή τα εισοδήματα της περιουσίας και επανέρχονται στο Δημόσιο. Η πάγια προκαταβολή διατίθεται, επίσης, για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δαπανών και εξόδων σχολαζουσών κληρονομιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

Στο Κεφάλαιο Ι' ορίζονται οι υποχρεώσεις διαχειριστών εν γένει των κοινωφελών περιουσιών και των πιστωτικών ιδρυμάτων στις οποίες κατατίθενται τα χρήματα των περιουσιών αυτών.

Άρθρο 67

Στο άρθρο 67 ορίζεται ότι οι καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα από διαχειριστές εν γένει των κοινωφελών περιουσιών γίνονται σε έντοκη κατάθεση όψεως, ταμειευτηρίου ή με προθεσμία. Ο διαχειριστής των ποσών ενημερώνει υποχρεωτικά και άμεσα τη δημόσια αρχή για τα στοιχεία του λογαριασμού ή των λογαριασμών. Ειδική υποχρέωση υφίσταται για τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία φυλάσσουν τίτλους υπέρ κοινωφελών περιουσιών να εισπράττουν, χωρίς ειδική εντολή, κατά τη λήξη τα μερίσματα ή άλλα ωφελήματα αυτών και να τα καταθέτουν στον οικείο λογαριασμό. Όταν υφίσταται επικαρπία ή καταπίστευμα επί κινητών αξιών ή μετρητών, η κυριότητα των οποίων καταλείπεται στο Δημόσιο ή υπέρ κοινωφελούς ιδρύματος ή κοινωφελούς σκοπού, αυτός που υποχρεούται να τα παραδώσει τα καταθέτει σε πιστωτικό ίδρυμα ή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη. Η μεταφορά ή μετατροπή των καταθέσεων εκ μέρους του πιστωτικού ι-

δρύματος γίνεται μόνο μετά από εντολή του δικαιούχου και ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αλλιώς τούτο υπέχει ευθύνη για την αποκατάσταση της ζημίας.

Άρθρο 68

Με το άρθρο 68 δίδεται στην αρμόδια αρχή, καθώς και στα όργανα εκκαθάρισης και διοίκησης των κοινωφελών περιουσιών το δικαίωμα να ζητεί από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατέχει πληροφορίες που αφορούν περιουσίες του κώδικα αλλά και να ενεργεί έλεγχο για την εξακρίβωση των περιουσιών αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

Στο κεφάλαιο ΙΑ΄ περιέχονται ειδικές δικονομικές διατάξεις που αφορούν δίκες με αντικείμενο τις κοινωφελείς περιουσίες.

Άρθρο 69

Στο άρθρο 69 ορίζεται ότι εκτός από τους εκκαθαριστές, εκτελεστές διαθήκης και διοικητές κοινωφελών ιδρυμάτων νομιμοποιείται και η αρμόδια αρχή να υποβάλει αιτήσεις, να εγείρει αγωγές, να επισπεύδει αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση δικαιωμάτων επί κοινωφελών περιουσιών και να ζητεί τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση αυτών. Νομιμοποιείται επίσης, να ασκεί παρέμβαση με υποβολή προτάσεων σε κάθε στάση της δίκης, όταν η δίκη αφορά κοινωφελή περιουσία ή αφορά το κύρος των πράξεων κοινωφελών ιδρυμάτων. Επίσης, νομιμοποιείται να επαναλαμβάνει τη δίκη ή να προσκαλεί για την επανάληψη της δίκης, αν επήλθε διακοπή δίκης στην οποία είναι διάδικος ένα από τα πρόσωπα της παραγράφου 1.

Όλα τα εισαγωγικά δικόγραφα των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 δικών των προηγούμενων παραγράφων κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης που εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικών και προθεσμιών του Δημοσίου (β.δ. 26.6/10.7.1944).

Άρθρο 70

Για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την οικονομική ελάφρυνση των περιουσιών προβλέπεται, στο άρθρο 70, η κοινοποίηση προσκλήσεων ή άλλων εγγράφων εκ μέρους της αρμόδιας αρχής προς τους εκκαθαριστές κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών, εκτελεστές διαθηκών, διοικητές ιδρυμάτων, κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών ή άλλα πρόσωπα, με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2672/1998, ή με υπάλληλο της αρμόδιας αρχής και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 έως 57 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999 - Α΄ 97).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

Στο Κεφάλαιο ΙΒ΄ ορίζονται οι πειθαρχικές παραβάσεις και οι επαπειλούμενες διοικητικές κυρώσεις, καθώς και οι ποινικές διατάξεις.

Άρθρο 71

Στο άρθρο 71 ορίζονται οι πειθαρχικές παραβάσεις δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, που συμμετέχουν λόγω της υπηρεσίας τους στην εξακρίβωση ή στην εκκαθάριση των περιουσιών του παρόντος κώδικα, καθώς και αυτών που ασκούν προσωρινή διοίκηση σύμφωνα με το άρθρο 5 και προβλέπεται η επιβολή πειθαρχικής ποινής προστίμου.

Επίσης, ορίζονται οι διοικητικές ποινές (πρόστιμο) που επιβάλλονται σε εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων ή περιουσιών, για διάφορες παραβάσεις (μη παροχή στοιχείων διαχείρισης, μη υποβολή προϋπολογισμού και απολογισμού μέσα στις νόμιμες προθεσμίες, κ.ο.κ.), σε πιστωτικά ιδρύματα όταν τα όργανά τους δεν παρέχουν τις ζητούμενες από την αρμόδια αρχή πληροφορίες ή αρνούνται να συμμορφωθούν σε αίτημά της, καθώς και σε συμβολαιογράφους, δικαστικούς γραμματείς και προξένους, που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του κώδικα.

Ορίζεται, επίσης, η υποχρέωση προηγούμενης ακρόασης (παράγραφος 3) για την επιβολή των διοικητικών ποινών, το όργανο επιβολής των προστίμων (αρμόδια αρχή, μετά από γνώμη του Συμβουλίου) και η είσπραξή τους με βεβαίωσή τους ως δημόσιων εσόδων. Η επιβολή του προστίμου είναι ανεξάρτητη από την τυχόν αστική και ποινική ευθύνη των ελεγχόμενων προσώπων.

Άρθρο 72

Με το άρθρο 72 θεωρείται ποινικό αδίκημα η παράνομη διακατοχή ή παρακράτηση περιουσιών του παρόντος κώδικα και η παρά το νόμο παράδοση από θεματοφύλακες και οφειλέτες αντικειμένων της περιουσίας σε αντιδίκους του Δημοσίου. Οι υπαίτιοι τιμωρούνται κατά τα άρθρα 258 (υπεξαίρεση στην υπηρεσία) και 259 (παράβαση καθήκοντος) του Ποινικού Κώδικα.

Επίσης, εφαρμόζονται και για τους εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, εκκαθαριστές, κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων και περιουσιών που έχουν διατεθεί υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελών σκοπών ή έργων, οι διατάξεις των άρθρων 235 έως και 263Α του Ποινικού Κώδικα (εγκλήματα σχετικά με την υπηρεσία), τα δε ως άνω πρόσωπα εξομοιώνονται για το αξιόποino και τιμωρητό των εγκλημάτων αυτών με υπαλλήλους.

Τα κακουργήματα που τελούνται από τα παραπάνω πρόσωπα εκδικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων (άρθρο 111 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Τέλος, τιμωρούνται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 259 Ποινικού Κώδικα, εξομοιούμενοι με δημοσίους υπαλλήλους, οι εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές, διαχειριστές και κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων που εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα της θέσης τους ή να ενεργούν πράξεις διαχείρισης, παρά την αντικατάσταση ή παύση τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

Στο κεφάλαιο ΙΓ΄ περιέχονται ορισμένες κοινές διατάξεις για το σύνολο των περιουσιών που ρυθμίζονται από τον παρόντα κώδικα.

Άρθρο 73

Στο άρθρο 73 ορίζεται η τήρηση βιβλίων και στοιχείων σε κάθε περιουσία και ίδρυμα, που διέπεται από τον παρόντα νόμο, τα οποία υπόκεινται στον έλεγχο της αρμόδιας αρχής και χορηγείται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών για την έκδοση σχετικής απόφασης που θα ορίζει λεπτομέρειες εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η ευθύνη για την τήρηση των παραπάνω βιβλίων και στοιχείων βαρύνει το όργανο διοίκησης ή εκκαθάρισης της περιουσίας.

Άρθρο 74

Στο άρθρο 74 τίθενται οι προϋποθέσεις για τη διενέργεια συμβιβασμού, κατάργηση της δίκης και υπαγωγής των διαφορών σε διαιτησία εκ μέρους των κοινωφελών περιουσιών του παρόντος κώδικα.

Άρθρο 75

Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι στις δίκες κατά του Δημοσίου για την απόδοση κληρονομίας ή μέρους αυτής, το Δημόσιο θεωρείται καλής πίστεως νομέας της κληρονομίας. Επίσης, ορίζεται ότι το δικαίωμα προσβολής της διαθήκης για ακυρότητα, εφόσον με αυτή καταλείπεται περιουσία υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ κοινωφελούς σκοπού, ασκείται εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών από το χρόνο δημοσίευσης της διαθήκης, λόγω της ανάγκης της ταχείας κατά το δυνατόν επιλύσεως των σχετικών αμφισβητήσεων και για λόγους ασφάλειας δικαίου. Εφόσον το Δημόσιο υποχρεωθεί να αποδώσει την κληρονομία, δικαιούται τις δαπάνες εκκαθάρισης, διοίκησης και διαχείρισής της, οι οποίες βεβαιώνονται και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. και επιβάλλεται επ' αυτών η δέουσα φορολογική επιβάρυνση, η οποία προηγούμενως δεν είχε επιβληθεί (λόγου χάριν ΦΠΑ, από τον οποίο απαλλάσσεται το Δημόσιο).

Άρθρο 76

Με το άρθρο 76 θεσπίζεται ειδική περίπτωση διάλυσης περιουσιών, πέραν των ήδη οριζόμενων στον κώδικα ειδικών περιπτώσεων, εφόσον οι περιουσίες βρίσκονται σε αδράνεια για χρονικό διάστημα πέραν της πενταετίας. Για τη διάλυση αποφασίζει στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο του άρθρου 10, με την εκεί προβλεπόμενη διαδικασία, παράλληλα δε αποφασίζεται και η τύχη της περιουσίας και η διάθεσή της προς εξυπηρέτηση του ίδιου ή άλλου κοινωφελούς σκοπού. Για τη διάλυση εκδίδεται, μετά τη δικαστική απόφαση προεδρικό διάταγμα κατά το άρθρο 51. Δεν θεωρείται ότι υφίσταται αδράνεια και, συνεπώς, δεν τυγχάνει εφαρμογής η διαδικασία της παραγράφου 1, αν υπάρχει εκκρεμοδικία για αντικείμενα της περιουσίας, οπότε μπορεί τα δικαιώματα της περιουσίας να ασκεί στο δικαστήριο και η αρμόδια αρχή ή η αρχή που ασκεί ειδική εποπτεία, ακόμα αν δεν είναι διάδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄

Στο κεφάλαιο ΙΔ΄ περιέχονται άλλες διατάξεις που σχετίζονται άμεσα με τις ρυθμίσεις του νόμου.

Άρθρο 77

Με το άρθρο 77 τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 808 και του άρθρου 813 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Η τροποποίηση του άρθρου 808 οφείλεται στη συχνή εμφάνιση περιπτώσεων στις οποίες πρόσωπα που δεν έχουν κοντινή συγγενική σχέση με θανόντες, εμφανίζονται ως κληρονόμοι τους, με ιδιόγραφες διαθήκες τις οποίες ευχερώς, με μάρτυρες συνήθως, αναγνωρίζουν ως κύριες, παρότι υφίστανται ισχυρές ενδείξεις περί πλαστότητας. Για το λόγο αυτόν απαιτείται να τροποποιηθεί η ως άνω διάταξη και να διατάσσεται υποχρεωτικά γραφολογική πραγματογνωμοσύνη από το δικαστήριο, για την πλήρη διακρίβωση της γνησιότητας της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη, όταν εμφανίζεται ιδιόγραφη διαθήκη από πρόσωπο που δεν έχει με τον διαθέτη συγγενική σχέση τουλάχιστον τέταρτου βαθμού και δεν είναι σύζυγος αυτού. Εξάλλου στην περίπτωση αυτή απαιτείται η υποχρεωτική πρόσκληση του Δημοσίου στη σχετική δίκη, προκειμένου να διαφυλαχθούν τα συμφέροντά του, αφού, σε περίπτωση ακυρότητας της διαθήκης και ελλείψει άλλου κληρονόμου θα εκαλείτο ως εξ αδιαθέτου κληρονόμος στην έκτη τάξη (1824 ΑΚ).

Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται το άρθρο 813 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου να προσαρμοστεί στη ρύθμιση του άρθρου 62 παράγραφος 1 του παρόντος, κατά την οποία ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας ορίζεται πλέον διοικητικά.

Άρθρο 78

Με το άρθρο 78 ρυθμίζονται ζητήματα που δεν ρυθμισε ο ν. 3852/2010 (Α΄ 87), με τον οποίο αναδιαρθρώθηκε η τοπική αυτοδιοίκηση, συγχωνεύθηκαν Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού και καταργήθηκε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ως Β΄ βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης, αντικατασταθείσα από την Περιφέρεια, ενώ δεν ορίζεται στο νόμο αυτό, από ποια πρόσωπα αντικαθίστανται οι τοπικοί άρχοντες (πρόεδροι κοινοτήτων και μέλη κοινοτικών συμβουλίων, νομάρχες και μέλη νομαρχιακών συμβουλίων) που είχαν οριστεί στη διοίκηση ιδρυμάτων και λοιπών κοινωφελών περιουσιών. Σημειώνεται δε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι σύμφωνες με την υπ' αριθμ. 547/2012 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η οποία απαντά στο ερώτημα του ποιο πρόσωπο θα μετέχει στις διοικήσεις των κοινωφελών ιδρυμάτων, μετά την εφαρμογή του ν. 3852/2010, στις περιπτώσεις που η οικεία συστατική πράξη ιδρύματος προβλέπει τη συμμετοχή Προέδρου και μελών Κοινοτικού Συμβουλίου καταργημένης Κοινότητας, Δημάρχου και μελών Δημοτικού Συμβουλίου καταργημένου Δήμου, καθώς και Νομάρχη και μελών Νομαρχιακού Συμβουλίου των καταργημένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου, τροποποιούνται τα άρθρα 81, 82, 83, 84, 160 και 163 του ν. 3852/2010 ούτως ώστε να οριστούν εκ του νόμου, στις περιπτώσεις που είναι απαραίτητο, οι αντικαταστάτες προσώπων που συμμετείχαν σε όργανα που καταργήθηκαν και να αποφευχθεί η γενικευμένη αμφισβήτηση και οι προσφυγές στη δικαιοσύνη. Δεδομένου δε ότι το κίνητρο ορισμού τοπικών αρχόντων στη διοίκηση ιδρυμάτων ήταν ο συναισθηματικός δεσμός του διαθέτη ή δωρητή

με τις τοπικές υποθέσεις, πρέπει να ορισθούν πρόσωπα που συμμετέχουν μεν στην τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά σε όργανα που βρίσκονται όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον τόπο που αποβλέπει ο σκοπός της κοινωφελούς περιουσίας (λ.χ. πρόεδροι και μέλη δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων αντί των δημάρχων και μελών δημοτικών συμβουλίων των διευρυμένων δήμων, οι οποίοι είναι πολύ πιθανό να μην κατάγονται από τον τόπο που αποβλέπει ο σκοπός του κληροδοτήματος, κ.λπ.).

Άρθρο 79

Με το άρθρο 79 μετονομάζεται η Διεύθυνση Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και οι αντίστοιχες Διευθύνσεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Επίσης, προβλέπεται η σύσταση τμήματος Μητρώου Κοινωφελών Περιουσιών – Σχολαζουσών Κληρονομιών στη Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών και οι αρμοδιότητές του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄

Στο κεφάλαιο ΙΕ΄ περιέχονται οι ειδικές, μεταβατικές και τελικές διατάξεις του νόμου, καθώς και οι καταργούμενες διατάξεις προγενέστερων νομοθετημάτων.

Άρθρο 80

Στο άρθρο 80 ορίζεται η αναπροσαρμογή των ποσών και χρηματικών ορίων του νόμου με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 81

Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι η τροποποίηση οργανισμών ή καταστατικών ιδρυμάτων που διέπονται από τον παρόντα κώδικα, και τα οποία έχουν στο παρελθόν εγκριθεί με τυπικό νόμο ή ισοδύναμη νομοθετική πράξη, μπορεί να τροποποιούνται και να συμπληρώνονται με προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 82

Ορίζεται, κατ' αρχάς, ότι οι διατάξεις του κώδικα εφαρμόζονται στις κοινωφελείς περιουσίες ανεξαρτήτως του χρόνου και του τρόπου έγκρισης της σύστασής τους. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του κώδικα, διαδικασίες θεωρούνται έγκυρες, οι εφεξής διαδικαστικές ενέργειες όμως διεξάγονται κατά τις προτεινόμενες διατάξεις (παρ. 1). Επίσης, η νομική μορφή των ήδη υφιστάμενων περιουσιών δεν θίγεται από τις νέες διατάξεις (παρ. 2).

Οι διατάξεις του παρόντος κώδικα εφαρμόζονται και σε περιουσίες των οποίων η εποπτεία ασκείται από άλλη αρχή πλην αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 2 (Υπουργός Οικονομικών ή Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης). Ειδικές διατάξεις σχετικά με την εποπτεία δεν θίγονται, αλλά μπορούν στο εξής να τροποποιούνται με προεδρικό διάταγμα προκειμένου να εναρμονιστούν με τις νέες διατάξεις (παρ. 3).

Επιπλέον, διευκρινίζεται, σύμφωνα και με τη σχετική νομολογία του ΣτΕ, ότι μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων από τον παρόντα κώδικα κανονιστικών πράξεων,

συνεχίζουν να ισχύουν οι μέχρι τώρα διέπουσες τα αντίστοιχα ζητήματα πράξεις (παρ. 4).

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται ότι μέχρι να συναφθεί η συμφωνία – πλαίσιο που προβλέπεται στο άρθρο 21, ο έλεγχος επί των κοινωφελών περιουσιών διενεργείται σύμφωνα με τις υφιστάμενες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος κώδικα διατάξεις, ήτοι από την οικονομική επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομικών και το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών στο οποίο μπορούν να προσφεύγουν οι ίδιες οι υπηρεσίες.

Μεταβατικό καθεστώς προβλέπεται και για το διορισμό των εκκαθαριστών, εκτελεστών, διαχειριστών κοινωφελούς περιουσίας ή ιδρύματος και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών μέχρι τη συγκρότηση και έναρξη λειτουργίας του Μητρώου του άρθρου 16 (παρ. 6). Τα παραπάνω πρόσωπα επιλέγονται μεν από την αρμόδια αρχή αλλά με κλήρωση που διενεργεί το Συμβούλιο της αρμόδιας αρχής από τον πίνακα που τηρείται μέχρι σήμερα στο Υπουργείο Οικονομικών.

Με την παράγραφο 7 τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις για τις υποθέσεις ελέγχου που έχουν ήδη παραπεμφθεί στην Οικονομική Επιθεώρηση, ενόψει και της ρύθμισης του άρθρου 21.

Τέλος, καταργούνται, πλην των ειδικότερα οριζόμενων σε άλλες διατάξεις του κώδικα, οι γενικές και ειδικές διατάξεις που αφορούν θέματα που ρυθμίζονται από τον κώδικα ή αντίκεινται στις διατάξεις του, ενώ κάθε παραπομπή στον α.ν. 2039/1939 ή γενικά στη νομοθεσία περί Εθνικών Κληροδοτημάτων, νοείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος κώδικα ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις αυτού.

Άρθρο 83

Με το άρθρο 83 ορίζεται η έναρξη ισχύος του νέου κώδικα δύο (2) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το μεταβατικό αυτό διάστημα κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να υπάρξει ο απαραίτητος χρόνος προσαρμογής τόσο των ενδιαφερομένων όσο και της αρμόδιας αρχής στις προβλέψεις του νέου κώδικα.

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ι. Στουρνάρας

Ι. Μιχελάκης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Κ. Αρβανιτόπουλος

Κ. Μητσοτάκης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. Αθανασίου

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κώδικα νοούνται ως:

1. «Κοινωφελής περιουσία»: το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που διατίθενται με κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή για κοινωφελή σκοπό. Ως «κοινωφελής περιουσία» νοείται επίσης και το νομικό πρόσωπο που τα διαχειρίζεται και εκπροσωπεί, εφόσον υπάρχει.

Οι όροι «κοινωφελής περιουσία», «περιουσία» και «εθνικό κληροδότημα» ταυτίζονται.

2. «Συστατική πράξη»: η διαθήκη ή η πράξη δωρεάς, με την οποία καταλείπεται νόμιμα περιουσία κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου.

3. «Κοινωφελής σκοπός»: κάθε εθνικός, θρησκευτικός, φιλανθρωπικός, εκπαιδευτικός, πολιτιστικός και γενικά επωφελής για την κοινωνία, εν όλω ή εν μέρει, σκοπός.

4. «Αρμόδια αρχή»: είναι ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, οι οποίοι ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες δια των οικείων Διευθύνσεων.

5. «Συμβούλιο»: το συλλογικό όργανο με την ονομασία Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών που γνωμοδοτεί προς την αρμόδια αρχή, συγκροτείται κατά τα άρθρα 6 και 8 και έχει τις αρμοδιότητες του άρθρου 7.

Άρθρο 2

Υποχρεώσεις Δημοσίου – Αρμοδιότητες

1. Το Δημόσιο έχει την υποχρέωση να διασφαλίζει την πιστή και επακριβή εκτέλεση της βούλησης των διαθετών και δωρητών.

2. Οι διατάξεις του παρόντος κώδικα εφαρμόζονται συμπληρωματικά, εφόσον τα σχετικά θέματα δεν ρυθμίζονται καθόλου ή ρυθμίζονται ελλιπώς στη συστατική πράξη. Οι κανόνες δημόσιας τάξης του κώδικα υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση.

3. Αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης υφίσταται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 και τυχόν ειδικών διατάξεων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Όταν ο σκοπός της περιουσίας εκπληρώνεται κατά κύριο λόγο μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανεξαρτήτως του τόπου όπου βρίσκεται η περιουσία. Τυχόν επικουρικοί σκοποί δεν επηρεάζουν την αρμοδιότητα.

β) Όταν δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής η προηγούμενη περίπτωση και η περιουσία βρίσκεται κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

γ) Όταν πρόκειται για σχολάζουσα κληρονομία της οποίας τα ακίνητα περιλαμβάνονται στα όρια μιας και μόνης Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

δ) Για όλα τα θέματα που σχετίζονται με διαχείριση ακινήτων περιουσιών τα οποία βρίσκονται εντός των ορίων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πλην όσων ανήκουν σε περιουσίες που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών και όσων καταλείπονται χωρίς όρο προς το Δημόσιο.

4. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις αρμόδιος είναι ο Υπουργός Οικονομικών. Αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών υφίσταται επίσης, κατ' εξαίρεση:

α) Για την εποπτεία εκκαθάρισης και διαχείρισης περιουσιών που καταλείπονται στο Δημόσιο.

β) Για την εποπτεία της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων και του Βαρβακείου Ιδρύματος.

γ) Για την εκκαθάριση και εποπτεία κοινωφελών περιουσιών που έχουν τα κύρια περιουσιακά στοιχεία στην αλλοδαπή ή ο σκοπός τους εκτελείται κατά κύριο λόγο σε αυτή.

δ) Για περιουσίες του Κεφαλαίου Ε' του παρόντος κώδικα που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών.

ε) Για την εποπτεία περιουσιών των οποίων η αξία εκτιμάται, μετά την προηγηθείσα εκκαθάριση, ως ανώτερη του ποσού των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ή των οποίων οι σκοποί εκτελούνται σε όλη την επικράτεια. Για την υπαγωγή των περιουσιών της περίπτωσης αυτής στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, απαιτείται η έκδοση από αυτόν ειδικής προς τούτο υπουργικής απόφασης.

5. Αν υπάρχουν αμφιβολίες μεταξύ των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και των υπηρεσιών της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την ύπαρξη και το εύρος των αρμοδιοτήτων αυτών αποφαινόμενοι επ' αυτών, με κοινή απόφαση, οι Υπουργοί Οικονομικών και Εσωτερικών, μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Κοινωφελών Περιουσιών του άρθρου 7.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών μπορεί να μεταβιβάζονται αρμοδιότητες που προβλέπονται στον παρόντα κώδικα στον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Άρθρο 3

Αποδοχή περιουσιών υπέρ του Δημοσίου

1. Τις περιουσίες υπέρ του Δημοσίου αποδέχεται ή αποποιείται ο Υπουργός Οικονομικών. Όταν έχει προηγηθεί εκκαθάριση, η σχετική απόφαση εκδίδεται μετά την υποβολή της έκθεσης του εκκαθαριστή ή του προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. ή του προξένου, στις περιπτώσεις που η εκκαθάριση ενεργείται από τα όργανα αυτά. Περίληψη της πράξης αποδοχής ή αποποίησης, που περιλαμβάνει κατά το δυνατόν λεπτομερή και ακριβή περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Το Δημόσιο δεν μπορεί να αποποιηθεί κληρονομία η οποία έχει επαχθεί σε αυτό εξ αδιαθέτου. Το Δημόσιο θεωρείται ότι αποδέχεται πάντα την κληρονομία με το ευεργέτημα της απογραφής. Η πράξη κληρονομητηρίου υπέρ του Δημοσίου κατά τις διατάξεις 1956, 1962 και 1963 ΑΚ. Η μεταβίβαση των κινητών περιουσιακών στοιχείων επέρχεται αυτοδικαίως με την έκδοση της πράξης αποδοχής και των ακινήτων με τη μεταγραφή της κατ' άρθρο 1192 του Αστικού Κώδικα.

3. Δωρεές εν ζωή περιουσιών που αποτελούνται απο-

κλειστικά από κινητά πράγματα συνιστώνται και με ιδιωτικό έγγραφο ή και χωρίς έγγραφο, αν τα κινητά αυτά παραδόθηκαν στο Δημόσιο.

4. Το Δημόσιο δεν υποχρεώνεται σε παροχή ασφαλείας για εκτέλεση τασσόμενου σε περιουσία όρου, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις η παροχή ασφαλείας.

5. Κληροδοσίες υπέρ κοινωφελών σκοπών που εκτελούνται από τον κληρονόμο ή κληροδόχο ή πρόσωπα άλλα εκτός από το Δημόσιο ή καταλείπονται σε κοινωφελή ιδρύματα, ανακοινώνονται από τον βεβαρημένο στο Υπουργείο Οικονομικών εντός τριών (3) μηνών από την αποδοχή της κληρονομίας και εκκαθαρίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις Δικαστικών Γραμματέων, Συμβολαιογράφων, Προξένων, Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλων προσώπων

1. Όταν δημοσιεύεται διαθήκη ή κατατίθεται δημοσιευθείσα στο εξωτερικό διαθήκη που περιέχει διάταξη υπέρ κοινωφελούς σκοπού ή υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ Ν.Π.Δ.Δ., ο Γραμματέας του δικαστηρίου και η προξενική αρχή της δημοσίευσης ή κατάθεσης και ο Γραμματέας του Πρωτοδικείου Αθηνών, στον οποίο περιέρχεται τέτοια διαθήκη, έχουν υποχρέωση να διαβιβάζουν αντίγραφο των πρακτικών δημοσίευσης της διαθήκης στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Οικονομικών, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα.

2. Ο Γραμματέας του δικαστηρίου της κληρονομίας υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση της έδρας του δικαστηρίου, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα, δηλώσεις που κατατίθενται στο δικαστήριο και έχουν αντικείμενο την αποδοχή ή αποποίηση του λειτουργήματος ή την παραίτηση εκτελεστή διαθήκης ή εκκαθαριστή κληρονομίας με το περιεχόμενο της παραγράφου 1 ή για την αποποίηση κληρονομιών στις οποίες περιέχεται διάταξη υπέρ κοινωφελούς σκοπού.

3. Οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαβιβάζουν στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση της έδρας τους αντίγραφα των πράξεων απογραφής κληρονομίας και αντίγραφα των δωρεών που συντάσσουν, όταν αυτά περιέχουν διατάξεις υπέρ κοινωφελών σκοπών, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα.

4. Ο Γραμματέας του αρμόδιου δικαστηρίου υποχρεούται να διαβιβάζει στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση της έδρας του δικαστηρίου αντίγραφο αποφάσεως για διάλυση σωματείου, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα της θεώρησής της. Όταν το σωματείο διαλύεται χωρίς δικαστική απόφαση, την υποχρέωση ενημέρωσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης της έδρας του σωματείου για τη διάλυση αυτού υπέχουν τα όργανα διοίκησης σωματείου, καθώς και οι εκκαθαριστές διαλυθέντος σωματείου.

5. Πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρίες και κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο με τα οποία συμφώνησε πρόσωπο που αποβίωσε να καταβάλουν χρηματικό ποσό ή να παραδώσουν άλλο περιουσιακό στοιχείο υπέρ κοινωφελούς σκοπού στον κληρονόμο του, το Δημόσιο ή άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, υποχρεούνται, αμέσως μόλις λάβουν γνώση του επελθόντος θανάτου, να ενημερώσουν σχετικά την αρμόδια Δ.Ο.Υ..

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζε-

ται αμοιβή για τα πρόσωπα που καταδεικνύουν περιουσιακά στοιχεία του παρόντος κώδικα, η οποία καταβάλλεται μετά την εκκαθάριση και την περιέλευση των περιουσιακών αυτών στοιχείων στο Δημόσιο ή το φορέα εκτέλεσης κοινωφελούς σκοπού. Δεν δικαιούνται αμοιβή οι δημόσιοι υπάλληλοι, πολιτικοί και στρατιωτικοί, που υποχρεούνται από τα υπηρεσιακά τους καθήκοντα να συμβάλλουν στην εξακρίβωση περιουσιακών στοιχείων υπέρ του Δημοσίου.

Άρθρο 5

Προσωρινή διοίκηση της περιουσίας

Μέχρι τον ορισμό εκκαθαριστή, η αρμόδια κατά περίπτωση αρχή διαχειρίζεται και διοικεί προσωρινά την κοινωφελή περιουσία. Στην προσωρινή διοίκηση περιλαμβάνονται η λήψη μέτρων κατεπείγοντος χαρακτήρα για τη διασφάλιση της περιουσίας και την εκποίηση κινητών πραγμάτων μικρής αξίας ή υποκειμένων σε φθορά, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 24.

Άρθρο 6

Κεντρικό Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών Κεντρικό Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών, το οποίο αποτελείται από τα εξής μέλη:

- α) Έναν Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ως πρόεδρο,
- β) έναν Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,
- γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών,
- δ) ένα εν ενεργεία μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος με εμπειρία σε θέματα επενδύσεων και πιστοποίηση αναλυτή από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,
- ε) ένα εν ενεργεία μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος πιστοποιημένο εκτιμητή ακινήτων, με ειδικότητα πολιτικού μηχανικού ή μηχανολόγου μηχανικού ή αρχιτέκτονα.

Αναλόγως της φύσεως των προς συζήτηση θεμάτων, μπορεί να καλούνται υπάλληλοι των αρμόδιων εκ του σκοπού της περιουσίας Υπουργείων, οι οποίοι μετέχουν στη συζήτηση χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Τα μέλη του Συμβουλίου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προτείνονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Για τον ορισμό των υπό στοιχεία δ' και ε' μελών οι Πρόεδροι των οικείων επιμελητηρίων προτείνουν πέντε (5) πρόσωπα, εκ των οποίων ο Υπουργός Οικονομικών επιλέγει το τακτικό και το αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου. Αν δεν προταθούν τα πρόσωπα μέσα σε έναν (1) μήνα από την πρόσκληση επιλέγονται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Το Κεντρικό Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία ορίζονται ως γραμματέας και αναπληρωτής αυτού υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών.

3. Η θητεία των μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται για μία μόνο φορά, με εξαίρεση τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών. Μετά τη λήξη της θητείας τους τα μέλη του Συμβουλίου εξακολουθούν νομίμως την άσκηση των καθηκόντων τους μέχρι την αντικατάστασή τους. Το Συμβούλιο μπορεί έγκυρα να λειτουργήσει μέχρι την αντικατάσταση μελών του

τα οποία εξέλιπαν ή αποχώρησαν για οποιονδήποτε λόγο ή απώλεσαν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

4. Στο Συμβούλιο εισηγούνται υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών. Για τεχνικά ζητήματα εισηγείται ο Προϊστάμενος ή υπάλληλος του Τεχνικού Τμήματος Κληροδοτημάτων της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Στέγασης του Υπουργείου Οικονομικών.

5. Συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 13, 14 και 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45).

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες του Κεντρικού Συμβουλίου Κοινωφελών Περιουσιών

Το Κ.Σ.Κ. Περιουσιών γνωμοδοτεί:

α) Για την αποδοχή ή αποποίηση περιουσιών προς το Δημόσιο αξίας μεγαλύτερης των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

β) Για την εκποίηση ή αξιοποίηση ακινήτων αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.

γ) Για κάθε θέμα για το οποίο του παρέχεται σχετική αρμοδιότητα από ειδικές διατάξεις του παρόντος κώδικα ή άλλου νόμου ή που παραπέμπεται σε αυτό από τον Υπουργό Οικονομικών.

δ) Για την επίλυση θεμάτων γενικότερης σημασίας τα οποία παραπέμπονται σε αυτό από τα Συμβούλια Κοινωφελών Περιουσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, προκειμένου να υπάρξει ενιαία αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών.

Άρθρο 8

Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών Αποκεντρωμένης Διοίκησης

1. Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση συνιστάται Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Κ.Π.Α. Διοίκησης) το οποίο αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) ένα μέλος του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρο,

β) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

γ) έναν Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

δ) ένα εν ενεργεία μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος με εμπειρία σε θέματα επενδύσεων και πιστοποίηση αναλυτή από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

ε) ένα εν ενεργεία μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, πιστοποιημένο, εκτιμητή ακινήτων, με ειδικότητα πολιτικού μηχανικού ή μηχανολόγου μηχανικού ή αρχιτέκτονα.

Εφόσον δεν είναι δυνατή η σύνθεση του Συμβουλίου με τη συμμετοχή μελών του Οικονομικού ή Τεχνικού Επιμελητηρίου πιστοποιημένων, σύμφωνα με τα στοιχεία δ' και ε', και αυτό βεβαιώνεται με έγγραφο του αρμόδιου Επιμελητηρίου, είναι δυνατή η συμμετοχή και μελών του οικείου Επιμελητηρίου που δεν διαθέτουν την προβλεπόμενη πιστοποίηση.

Αναλόγως της φύσεως των προς συζήτηση θεμάτων, μπορεί να καλούνται υπάλληλοι του εκ του σκοπού αρ-

μόδιου Υπουργείου ή των περιφερειακών υπηρεσιών του, οι οποίοι μετέχουν στη συζήτηση χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Τα μέλη του Συμβουλίου προτείνονται, με τους αναπληρωματικούς τους, από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όσον αφορά το μέλος του Ν.Σ.Κ. και από τον Υπουργό Οικονομικών όσον αφορά το υπό στοιχείο γ' μέλος. Για τα υπό στοιχεία δ' και ε' μέλη οι Πρόεδροι των Περιφερειακών Τμημάτων των οικείων Επιμελητηρίων προτείνουν πέντε (5) πρόσωπα εκ των οποίων ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης επιλέγει το τακτικό και αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου. Αν δεν προταθούν τα πρόσωπα μέσα σε έναν (1) μήνα από την πρόσκληση επιλέγονται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Το Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών Αποκεντρωμένης Διοίκησης συγκροτείται με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα με την οποία ορίζονται, ως γραμματέας και αναπληρωτής αυτού, υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών.

3. Οι παράγραφοι 3 και 5 του άρθρου 6 έχουν εφαρμογή και στα Συμβούλια του παρόντος άρθρου.

4. Στα τμήματα του Συμβουλίου εισηγούνται υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών. Για τα τεχνικής φύσης θέματα μπορούν να εισηγούνται υπάλληλοι από το Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου, σύμφωνα με τον Οργανισμό των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

5. Το Περιφερειακό Συμβούλιο έχει αρμοδιότητες αντίστοιχες με εκείνες του Κεντρικού Συμβουλίου για τις περιουσίες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος μπορεί να παραπέμπει σε αυτό οποιοδήποτε άλλο θέμα.

Άρθρο 9

Αποζημίωση μελών Συμβουλίων

Στον πρόεδρο, τα μέλη, τους εισηγητές και τους γραμματείς του Κεντρικού Συμβουλίου και των Συμβουλίων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μπορεί να παρέχεται ειδική αποζημίωση, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4024/2011 (Α' 226). Η αποζημίωση βαρύνει τις κατά το άρθρο 65 πιστώσεις.

Άρθρο 10

Ερμηνεία συστατικών πράξεων – Μεταβολή σκοπού

1. Περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών αξιοποιούνται κατά τον τρόπο που όρισε ο διαθέτης ή δωρητής. Απαγορεύεται η μεταβολή τόσο των παραπάνω κοινωφελών σκοπών όσο και του τρόπου και των όρων διαχείρισης της περιουσίας, καθώς και των ορισμών για τον τρόπο διοίκησής της.

2. Αν υπάρχει αμφιβολία περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή ή αμφισβήτηση επ' αυτού, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο κατ' άρθρο 825 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δικαστήριο.

3. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστήριο αποφαινεται επίσης, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, επί του εάν η βούληση του διαθέτη ή δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, για οποιοδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος της, και καθορίζει τον τρόπο της επωφελέστερης ή ασφαλέστερης α-

ξιοποίησης της περιουσίας, καθώς και το σκοπό και την περιοχή για την οποία πρέπει αυτή να διατεθεί. Αν μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, ο τρόπος αξιοποίησης που επιτράπη με αυτή κατέστη για οποιονδήποτε λόγο ανέφικτος, είναι δυνατή η αξιοποίηση της περιουσίας, σύμφωνα με τον τρόπο που περιέγραψε ο διαθέτης ή ο δωρητής, χωρίς να απαιτείται η έκδοση νέας απόφασης, με απόφαση του οργάνου διοίκησης της περιουσίας που κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή εντός τριάντα (30) ημερών.

4. Η αίτηση προς το δικαστήριο υποβάλλεται από την αρμόδια αρχή, μετά από προηγούμενη ακρόαση του οργάνου διοίκησης της περιουσίας. Η αίτηση υποβάλλεται και από κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησής της. Περίληψη της υποβληθείσας αίτησης αναρτάται στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν τη δικάσιμο και παραμένει αναρτημένη μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της δικασίμου. Η ίδια περίληψη τοιχοκολλάται στο κατάστημα της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, του Δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας της διοίκησης της περιουσίας και αναρτάται στο διαδικτυακό τους τόπο.

5. Κατ' εξαίρεση των προηγούμενων παραγράφων, όταν η αξία της περιουσίας δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, αρμόδιο κατά τις παραγράφους 2 και 3 δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της αρμόδιας αρχής, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η αίτηση υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κοινωνικών Περιουσιών της αρμόδιας αρχής ή από κάθε άλλο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, χωρίς να απαιτείται η εκπροσώπηση του από δικηγόρο. Κατά τα λοιπά, ως προς την κοινοποίηση της αίτησης, την ανάρτηση περίληψης και τη ρύθμιση ειδικότερων όρων και λεπτομερειών για την εφαρμογή της απόφασης του δικαστηρίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 11 **Συνέπειες απόφασης**

1. Αν, ενόψει του περιεχομένου της δικαστικής απόφασης του προηγούμενου άρθρου, καθίσταται αναγκαία η τροποποίηση του οργανισμού ή καταστατικού του διοικούστος και διαχειριζόμενου την περιουσία νομικού προσώπου, πρέπει το νομικό πρόσωπο σε προθεσμία ενός (1) έτους από την κοινοποίηση σε αυτό ή τη γνώση της απόφασης, να υποβάλει στην αρμόδια αρχή πρόταση αντιστατικής τροποποίησης του οργανισμού ή του καταστατικού. Σε περίπτωση κατεπίγοντος, οι ορισμοί της δικαστικής απόφασης μπορεί να εκτελεστούν και πριν από την τυχόν απαιτούμενη τροποποίηση του καταστατικού ή οργανισμού. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται αν η δικαστική απόφαση αφορά αποκλειστικά σε μεταβολή περιουσιακών στοιχείων.

2. Αν με την αίτηση του άρθρου 10 ζητείται να διατεθούν περιουσιακά στοιχεία κοινωφελούς ιδρύματος σε άλλο για την εκπλήρωση κοινωφελούς σκοπού, τούτο προσεπικαλείται στη σχετική δίκη. Η μεταβίβαση των κινητών περιουσιακών στοιχείων επέρχεται αυτοδικαίως με την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης και των ακινήτων με τη μεταγραφή της κατ' άρθρο 1192 Αστικού Κώδικα, το δε ίδρυμα προς το οποίο μεταβιβάζονται τα

στοιχεία υπεισέρχεται αυτοδικαίως στα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις του μεταβιβάζοντος ιδρύματος με τρίτους, οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται στο πρόσωπό του χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται δήλωση περί επανάληψής τους. Μέχρι τη συντέλεση της μεταβίβασης διατηρείται η ευθύνη της διοίκησης του μεταβιβάζοντος ιδρύματος για τη διαχείριση της αφαιρούμενης περιουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΜΗΤΡΩΟ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ**

Άρθρο 12 **Μητρώο Κοινωνικών Περιουσιών (Μητρώο Εθνικών Κληροδοτημάτων)**

1. Συγκροτείται Μητρώο Κοινωνικών Περιουσιών (Μητρώο Εθνικών Κληροδοτημάτων) στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι περιουσίες του παρόντος Κώδικα.

2. Η Διεύθυνση Κοινωνικών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών λειτουργεί ως κεντρική Υπηρεσία Μητρώου Κοινωνικών Περιουσιών. Η Κεντρική Υπηρεσία είναι αρμόδια για:

α) την αρχική καταχώριση (εγγραφή) στο Μητρώο και κάθε μεταγενέστερη πρόσθετη καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή υφιστάμενων καταχωρίσεων που αφορούν τις κοινωφελείς περιουσίες αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με το άρθρο 2,

β) την οργάνωση και εποπτεία της βάσης ή των βάσεων δεδομένων που συναπαρτίζουν το Μητρώο, καθώς και το διαδικτυακό τόπο του Μητρώου,

γ) την κανονική, συνεχή και ασφαλή λειτουργία του πληροφοριακού λειτουργικού συστήματος του Μητρώου, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, της βάσης δεδομένων που απαρτίζει το Μητρώο, της σχετικής εφαρμογής θέασης, καταχώρισης, και ενημέρωσης του Μητρώου, του υποστηρικτικού εξοπλισμού και λογισμικού (διακομιστών, δικτύου, λειτουργικού συστήματος, διακομιστών εφαρμογών-application servers, κ.λπ.) και του διαδικτυακού τόπου του Μητρώου,

δ) τη διαπίστευση των νομιμοποιούμενων, προς καταχώριση, προσώπων και τη διαρκή προσβασιμότητα της βάσης δεδομένων από νομιμοποιούμενα πρόσωπα,

ε) την άμεση κατά χρονική ακολουθία, λήψη και την αποθήκευση των δεδομένων που διαβιβάζονται και

στ) τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της ορθότητας, της πληρότητας και της ασφάλειας των δεδομένων.

Στο μέτρο που πραγματοποιείται στο Μητρώο επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Διεύθυνση Κοινωνικών Περιουσιών αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50).

3. Κάθε Διεύθυνση Κοινωνικών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης λειτουργεί ως ειδική Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Μητρώου Κοινωνικών Περιουσιών η οποία, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, είναι αρμόδια για την αρχική καταχώριση (εγγραφή) στο Μητρώο και κάθε μεταγενέστερη πρόσθετη καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή υφιστάμενων καταχωρίσεων που αφορά τις κοινωφελείς περιουσίες αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με το άρθρο 2.

Κάθε κοινωφελής περιουσία υπάγεται σε μία μόνο υπηρεσία Μητρώου, σύμφωνα με την κατανομή αρμοδιοτήτων του άρθρου 2.

4. Η Κεντρική και οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Μητρώου έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα να προβαίνουν σε καταχωρίσεις και μεταβολές στο Μητρώο.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ανατεθεί με διαγωνισμό το έργο της μερικής ή ολικής καταχώρισης των υφιστάμενων, κατά την έκδοση του παρόντος Κώδικα, στοιχείων σε ιδιώτη. Κατά την εκτέλεση του έργου ο ανάδοχος τελεί υπό τις οδηγίες, την εποπτεία και τον έλεγχο των αρμόδιων υπαλλήλων της αρμόδιας αρχής.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αποφασισθεί η εξ αποστάσεως διασύνδεση του Μητρώου με άλλα ειδικά μητρώα και αρχεία δημόσιων υπηρεσιών και φορέων και να καθορισθούν οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες της διασύνδεσης, τηρουμένων των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 13

Διάρθρωση του Μητρώου – Δημοσιότητα

1. Το Μητρώο απαρτίζεται από το Γενικό Ευρετήριο Κοινοφελών Περιουσιών, το Φάκελο και τη Μερίδα.

2. Το Γενικό Ευρετήριο Κοινοφελών Περιουσιών και η Μερίδα τηρούνται ηλεκτρονικά ως αρχεία μίας ή περισσότερων βάσεων δεδομένων, προσβάσιμων εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα, οι οποίες εξυπηρετούνται από ειδικό πληροφοριακό σύστημα που εγκαθίσταται στην Κεντρική Υπηρεσία Μητρώου.

3. Στο Γενικό Ευρετήριο καταχωρίζονται με αλφαβητική σειρά κατά το όνομα του διαθέτη ή δωρητή οι κοινοφελείς περιουσίες του παρόντος Κώδικα.

4.α. Ο Φάκελος καταρτίζεται και τηρείται ξεχωριστά για κάθε περιουσία του παρόντος Κώδικα από την αρμόδια αρχή. Στο Φάκελο περιλαμβάνονται:

αα) Η ονομασία της περιουσίας και η νομική μορφή που έχει η διαχείρισή της.

ββ) Η συστατική πράξη, ο οργανισμός και οι τυχόν υπάρχουσες δικαστικές αποφάσεις και κανονιστικές πράξεις.

γγ) Η σύνθεση του εκάστοτε Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα σχετικά με τη διοίκηση και εκπροσώπηση της περιουσίας στοιχεία.

δδ) Αναλυτική κατάσταση των ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων της περιουσίας, με την αξία καθενός από αυτά, η οποία προκύπτει κατά το αντικειμενικό σύστημα καθορισμού των αξιών ή την εκτίμηση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ή εκτίμηση πιστοποιημένου εκτιμητή, όσον αφορά τα ακίνητα και από την τρέχουσα αγοραία αξία όσον αφορά τα κινητά. Σε περίπτωση εκποίησης ή απόκτησης περιουσιακών στοιχείων υποβάλλεται νέα αναλυτική κατάσταση.

εε) Οι προϋπολογισμοί, ισολογισμοί και απολογισμοί ή λογοδοσίες.

στστ) Άλλα χρήσιμα κατά την κρίση της υπηρεσίας έγγραφα και στοιχεία.

β. Στη Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών τηρούνται επίσης, και φάκελοι των κοινοφελών περιουσιών που εποπτεύονται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στους φακέλους αυτούς περιλαμβάνονται τα στοιχεία αα' έως δδ' της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου.

γ. Εφόσον ο Φάκελος τηρείται και σε ηλεκτρονική μορφή,

τηρείται ως αρχείο μιας ή περισσότερων βάσεων δεδομένων, προσβάσιμων εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα, οι οποίες λειτουργούν υπό την εποπτεία της Κεντρικής Υπηρεσίας Μητρώου. Αν ο φάκελος τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή, η πρόσβαση στα έγγραφα αυτού γίνεται μέσω της Μερίδας.

5. Τα όργανα εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών υποχρεούνται να ενημερώνουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, τις αρμόδιες υπηρεσίες για κάθε μεταβολή των στοιχείων του Φακέλου. Η παραβίαση της υποχρέωσης αυτής επισύρει τις συνέπειες και κυρώσεις των άρθρων 71 παράγραφος 2 και 72 παράγραφος 1. Στοιχεία που δεν έχουν αναγγελθεί έγκαιρα δεν αντιτάσσονται έναντι του Δημοσίου ή τρίτων.

6. Η Μερίδα καταρτίζεται και τηρείται από την αρμόδια αρχή ξεχωριστά για κάθε περιουσία του παρόντος Κώδικα. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που καταχωρίζονται στη Μερίδα.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την τήρηση της Μερίδας, του Φακέλου και του Γενικού Ευρετηρίου.

Άρθρο 14

Λειτουργία και δημοσιότητα του Μητρώου

1. Η καταχώριση στο Μητρώο διενεργείται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια Υπηρεσία Μητρώου. Τα προς καταχώριση έγγραφα που δεν παράγονται από την αρμόδια αρχή υποβάλλονται από όργανα εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών, κατ' επιλογήν τους, σε έντυπη ή σε ψηφιακή μορφή. Στην τελευταία περίπτωση, τα έγγραφα υποβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα και με χρήση ψηφιακής υπογραφής του εκδότη κάθε εγγράφου, η οποία πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 1 των άρθρων 2 και 3, αντίστοιχα, του π.δ. 150/2001 (Α' 125). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται η ημερομηνία έναρξης καταχωρίσεων στο Γενικό Ευρετήριο και τη Μερίδα, η ημερομηνία έναρξης υποβολής των εγγράφων από τους ενδιαφερομένους σε ψηφιακή μορφή, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

2. Οι Υπηρεσίες του Μητρώου παράγουν με ευθύνη τους και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, ψηφιακά αντίγραφα των αιτήσεων καταχώρισης, των καταχωρητέων εγγράφων, των συνοδευτικών εγγράφων και δικαιολογητικών και κάθε άλλου στοιχείου που υποβάλλεται σε αυτές, εφόσον αυτά δεν έχουν ήδη υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή και τα καταχωρίζουν στο Μητρώο.

3. Η καταχώριση στο Μητρώο προϋποθέτει την προηγούμενη καταβολή από τον υπεύθυνο για τη διοίκηση της περιουσίας σχετικού τέλους στην αρμόδια αρχή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται το ύψος του τέλους καταχώρισης που είναι ενιαίο για όλες τις καταχωρίσεις από την αρμόδια αρχή. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης του τέλους καταχώρισης, τα παραστατικά καταβολής, η διαδικασία ελέγχου του και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Το ανωτέρω τέλος αποτελεί κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) έσοδο του Ειδικού Προϋπολογισμού του άρθρου 34 και κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) έσοδο της αρμόδιας αρχής. Η αρμόδια αρχή διαθέτει τα παραπάνω έσοδα αποκλειστι-

κά για τους σκοπούς λειτουργίας του Μητρώου.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10, κάθε καταχώριση στο Μητρώο υπόκειται σε διόρθωση, εφόσον είναι εσφαλμένη, και σε μεταβολή, εφόσον τα νομικά γεγονότα, οι δηλώσεις, τα έγγραφα και τα λοιπά στοιχεία που έχουν καταχωρισθεί ή δικαιολογούν τις καταχωρίσεις έχουν μεταβληθεί. Η διόρθωση και η μεταβολή πραγματοποιούνται είτε αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια αρχή είτε μετά από αίτηση των οργάνων εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών.

5.α) Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί με αίτησή του, που υποβάλλεται σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, στις Υπηρεσίες Μητρώου να ζητήσει να του χορηγηθούν αντίγραφα, αποσπάσματα των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα ή πιστοποιητικά. Με τον ίδιο τρόπο οποιοσδήποτε έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά των πράξεων και στοιχείων που τηρούνται στο Φάκελο και δεν καταχωρίζονται στη Μερίδα.

β) Τα ως άνω αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά χορηγούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή μέχρι την 31.12.2014 και μετά την ημερομηνία αυτή χορηγούνται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προηγούμενων περιπτώσεων α' και β'. Με όμοια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος έκδοσης, θεώρησης και υπογραφής των αντιγράφων ή αποσπασμάτων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

δ) Για τη χορήγηση των αντιγράφων και των αποσπασμάτων που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο, ο αιτών καταβάλλει προηγούμενως στην αρμόδια Υπηρεσία Μητρώου ενιαίο ειδικό τέλος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται το ύψος του τέλους αυτού, που αποτελεί έσοδο της κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας Μητρώου.

6. Οι αρμόδιες υπηρεσίες Μητρώου διαβιβάζουν, με κάθε πρόσφορο μέσο, στους ενδιαφερόμενους που υποβάλλουν σχετική αίτηση και αποδεικνύουν ειδικό έννομο συμφέρον, τις πληροφορίες που έχουν καταχωρηθεί στη Μερίδα της συγκεκριμένης περιουσίας.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ρυθμίζεται το δικαίωμα κάθε ενδιαφερομένου να αποκτή, κατόπιν αίτησής του και καταβολής αντίστοιχου τέλους προς την αρμόδια Υπηρεσία Μητρώου, δικαίωμα εξ αποστάσεως πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Μητρώου και αυτοδύναμης ανάκτησης των αποθηκευμένων, σε αυτά, δεδομένων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το ύψος του ανωτέρω τέλους, το οποίο αποτελεί πόρο της εκάστοτε αρμόδιας Υπηρεσίας Μητρώου και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με όμοια απόφαση, οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασκείται το δικαίωμα αυτό, κατά τρόπο σύμφωνο με τις διατάξεις του ν. 2472/1997, η διαδικασία ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την τήρηση, την οργάνωση, τις τεχνικές προδιαγραφές, την τεχνική διαχείριση και εν γένει λειτουργία

και δημοσιότητα του Μητρώου, τη διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση παρατεταμένης αδυναμίας πρόσβασης στο Μητρώο ή παρατεταμένης αδυναμίας αποθήκευσης δεδομένων σε αυτό, για τεχνικούς λόγους, τη συνεργασία των Υπηρεσιών Μητρώου με άλλες υπηρεσίες, αρχές και φορείς για τη συλλογή, την κοινοποίηση, τον έλεγχο και το συσχετισμό στοιχείων, γεγονότων, ανακοινώσεων και εγγράφων που αφορούν τους υπόχρεους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

9. Το πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου τίθεται σε λειτουργία το αργότερο την 1.1.2015. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο. Η προμήθεια του αναγκαίου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, του λογισμικού και η ανάθεση εκτέλεσης των συναφών με τη λειτουργία της βάσης δεδομένων υπηρεσιών μπορεί να διενεργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 15

Τύχη περιουσιών που δεν αναγγέλλονται

1. Το αρμόδιο όργανο διοίκησης περιουσιών είναι υποχρεωμένο, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα, να αναγγείλει την ύπαρξη των περιουσιών στις υπηρεσίες που τηρούν τους φακέλους και το Μητρώο και να προσκομίσει εντός έξι (6) μηνών από την αναγγελία όλα τα απαιτούμενα για την κατάρτιση των φακέλων στοιχεία. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία τριών (3) μηνών που τάσσεται για την αναγγελία επιβάλλονται στους υπεύθυνους οι κυρώσεις της παραγράφου 2, περίπτωση α' του άρθρου 71. Εάν κατά τη λήξη της προθεσμίας έξι (6) μηνών που τάσσεται για την προσκόμιση των στοιχείων αυτά δεν έχουν προσκομιστεί επιβάλλονται σε βάρος των υπευθύνων οι κυρώσεις της παραγράφου 2, περίπτωση α' του άρθρου 71 και η περιουσία, μαζί με την αντίστοιχη διοίκηση, θεωρείται αυτοδικαίως διαλυθείσα, εφόσον δεν είναι δυνατή η συμπλήρωση του φακέλου κατά την παράγραφο 4. Για την τύχη τους δε αποφασίζει, μετά από αίτηση του Δημοσίου ή καθενός που έχει έννομο συμφέρον, το κατά το άρθρο 10 του παρόντος δικαστήριο.

2. Η υποχρέωση αναγγελίας καταλαμβάνει και τις άλλες, πλην του Υπουργείου Οικονομικών, αρχές που εποπτεύουν περιουσίες του άρθρου 1, προκειμένου να καταρτισθεί το Γενικό Μητρώο.

3. Αν υποβληθεί αίτηση προς το δικαστήριο, κατά την παράγραφο 1, η αρμόδια αρχή ορίζει προσωρινό εκκαθαριστή για τις επείγουσες εργασίες διαχείρισης της περιουσίας, τα καθήκοντα του οποίου διαρκούν μέχρι την εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου.

4. Μετά το πέρας της προθεσμίας εννέα (9) μηνών της παραγράφου 1 και εντός έξι (6) μηνών από την εκπνοή αυτής, η αρμόδια αρχή προβαίνει στην αυτεπάγγελτη συμπλήρωση των φακέλων περιουσιών και του Μητρώου με βάση τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της.

5. Όταν διατίθεται περιουσία για κοινωφελή σκοπό μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα, καταχωρίζεται στο Μητρώο με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή ή πραγματική κατάσταση στην οποία βρίσκεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΕΣ ΔΙΑΘΗΚΩΝ,
ΔΙΟΙΚΗΤΕΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 16

Μητρώο εκτελεστών διαθηκών, εκκαθαριστών,
διαχειριστών κοινωφελών περιουσιών ή ιδρυμάτων
και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών καταρτίζεται και τηρείται Μητρώο φυσικών και νομικών προσώπων, από το οποίο επιλέγονται με κλήρωση που διενεργεί η αρμόδια αρχή, τα πρόσωπα που διορίζονται από αυτήν ως εκκαθαριστές κοινωφελών περιουσιών και οι εκτελεστές διαθηκών, όταν δεν ορίζονται από τη συστατική πράξη ή παρίσταται ανάγκη αντικατάστασης των οριζόμενων, καθώς και οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών. Κατ' εξαίρεση, όταν παρίσταται ανάγκη ορισμού από την αρμόδια αρχή προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ιδρύματος, ορίζεται πρόσωπο κατ' επιλογή της αρχής, χωρίς διενέργεια κλήρωσης, με εμπειρία και τεχνογνωσία άσκησης των σχετικών καθηκόντων. Τα διοριζόμενα πρόσωπα πρέπει να έχουν την κατοικία ή επαγγελματική τους έδρα στον τόπο που θα ασκήσουν τα καθήκοντά τους.

2. Στο Μητρώο εγγράφονται, με αίτησή τους και εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους τα κωλύματα της παραγράφου 1 του άρθρου 18:

α) δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, λογιστές και φοροτεχνικοί, πτυχιούχοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή ισότιμων αναγνωρισμένων της αλλοδαπής, με πενταετή τουλάχιστον εμπειρία και

β) νομικά πρόσωπα με εταιρική μορφή και αντικείμενο την παροχή νομικών, ή οικονομικών, τα οποία όμως υποχρεούνται, κατά την άσκηση των καθηκόντων του εκτελεστή διαθήκης, εκκαθαριστή κοινωφελούς περιουσίας ή κηδεμόνα σχολαζουσας κληρονομίας να χρησιμοποιούν ως προστηθέντες μόνον φυσικά πρόσωπα που πληρούν τα προσόντα της περιπτώσεως α'.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία γνωστοποίησης και υποβολής αίτησης από τους ενδιαφερόμενους για την εγγραφή στο Μητρώο καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την κατάρτιση του Μητρώου.

3. Αν η αρμόδια αρχή εκτιμά ότι η αξία της περιουσίας υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ ορίζει ως εκκαθαριστή ή κηδεμόνα σχολαζουσας κληρονομίας ή εκτελεστή διαθήκης, εφόσον παρίσταται ανάγκη, νομικό πρόσωπο από τα εγγεγραμμένα στο Μητρώο, αλλιώς ορίζει φυσικό πρόσωπο από τα εγγεγραμμένα στο Μητρώο. Η αρμόδια αρχή έχει δικαίωμα, σε κάθε περίπτωση, να αντικαταστήσει τον ορισθέντα, αν μετά από δεκαοκτώ (18) μήνες άσκησης του λειτουργημάτων του δεν ολοκληρώσει το έργο του ή δεν σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο ή αν προκύψει ότι η αξία της περιουσίας υπερβαίνει το όριο του προηγούμενου εδαφίου.

4. Μετά την αποδοχή του διορισμού τους για την εκτέλεση καθηκόντων από αυτά που ορίζονται στην παράγραφο 1, τα φυσικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο υποχρεούνται να καταθέτουν κάθε χρόνο και για τρία (3) χρόνια μετά την ολοκλήρωση του έργου τους ή την τυχόν διαγραφή τους, δήλωση σχετικά με την περιουσιακή τους κατάσταση.

5. Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο διαγράφονται με α-

πόφαση της υπηρεσίας τήρησης του Μητρώου ύστερα από αίτησή τους ή αν παραβιάσουν υπαίτια τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν με το διορισμό τους.

Άρθρο 17

Διορισμός εκκαθαριστή

1. Όταν η εκκαθάριση ή η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ή έργου δεν ανατίθεται με τη συστατική πράξη στον κληρονόμο ή κληροδόχο ή εκτελεστή διαθήκης, διορίζεται εκκαθαριστής της κληρονομίας με απόφαση της αρμόδιας αρχής, μετά από κλήρωση, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 16. Ο διοριζόμενος οφείλει, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης διορισμού να δηλώσει εγγράφως την αποδοχή στην αρμόδια αρχή, αλλιώς τεκμαίρεται άρνηση του διορισμού και ο διορισθείς διαγράφεται από το Μητρώο του άρθρου 16.

2. Αν δεν ορίζεται εκτελεστής με τη διαθήκη, οφείλουν ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος που βαρύνεται ειδικά με την εκτέλεση κοινωφελούς σκοπού ή έργου και ο διοικητής συνιστώμενου κοινωφελούς ιδρύματος, να δηλώσουν στην αρμόδια αρχή αν αποδέχονται να αναλάβουν και τα καθήκοντα του εκκαθαριστή ή εκτελεστή ως προς τον κοινωφελή σκοπό ή έργο.

3. Φυσικά πρόσωπα που διορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 16 έως 21 δεν επιτρέπεται να διοριστούν εκ νέου πριν την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας επί του έργου τους.

4. Το πρόσωπο που ορίζεται ως εκτελεστής της διαθήκης ή διοικητής ιδρύματος οφείλει να δηλώσει αν αποδέχεται τον ορισμό του, με έγγραφη δήλωση που υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημέρα που του γνωστοποιήθηκε η δημοσίευσή της και προσκλήθηκε να αναλάβει τα καθήκοντά του ή από την καθ' οιονδήποτε τρόπο γνώση του διορισμού του. Η αρμόδια αρχή προς την οποία υποβλήθηκε δήλωση περί αποδοχής του διορισμού από τον εκτελεστή οφείλει να εξετάσει αν συντρέχουν οι λόγοι ανικανότητας του άρθρου 18 και σε θετική περίπτωση να προβεί στην αντικατάστασή του κατά το άρθρο 19.

5. Όταν, με συστατική πράξη, ορίζεται ο διοικητής ιδρύματος και ως εκτελεστής της διαθήκης, δεν απαιτείται η υποβολή νέας δήλωσης αποδοχής, η δε ιδιότητα αυτή αποκτάται με την έναρξη λειτουργίας του ιδρύματος.

6. Ο εκκαθαριστής, ο εκτελεστής και ο διοικητής του ιδρύματος θεωρείται ότι ασκούν, μετά την αποδοχή του διορισμού τους, δημόσιο λειτουργήμα και υπάγονται ως προς την άσκησή του στην εποπτεία και τον έλεγχο της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 18

Ανικανότητα για διορισμό – Έκπτωση

1. Δεν διορίζονται εκκαθαριστές περιουσιών ή εκτελεστές διαθηκών ή διοικητές ιδρυμάτων: α) οι ανήλικοι, β) όσοι τελούν υπό δικαστική συμπαράσταση, πλήρη ή μερική που εμποδίζει την άσκηση των καθηκόντων τους, γ) όσοι έχουν πτωχεύσει και δεν έχουν αποκατασταθεί και δ) όσοι έχουν καταδικαστεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών.

2. Οι εκκαθαριστές, εκτελεστές διαθηκών ή διοικητές

ιδρυμάτων εκπίπτουν αυτοδικαίως από το λειτούργημά τους αν κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους ανακλύψει κώλυμα εκ των αναφερομένων στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 1 ή αν καταδικασθούν τελεσίδικα σε οποιαδήποτε ποινή για αξιόποινη πράξη που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

3. Οι διοριζόμενοι οφείλουν να δηλώνουν αμέσως την ύπαρξη ή την επέλευση λόγων ανικανότητας στην αρμόδια αρχή. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν και όσοι ασκούν τη γονική μέριμνα του ανήλικου τέκνου, οι δικαστικοί συμπαράστατες, οι σύνδικοι πτώχευσης και οι εισαγγελείς, σε κάθε περίπτωση καταδίκης.

Άρθρο 19 **Αντικατάσταση**

1. Οι εκκαθαριστές περιουσιών, εκτελεστές διαθηκών και διοικητές ιδρυμάτων αντικαθίστανται από την αρμόδια αρχή αν αποβιώσουν ή υποβάλλουν παραίτηση ή τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή, σύμφωνα με το άρθρο 71, ή αποδημήσουν για μακρό χρονικό διάστημα ή εμφάνισουν πνευματική ή σωματική ασθένεια που εμποδίζει την άσκηση των καθηκόντων τους ή παραβούν διατάξεις της διαθήκης ή του παρόντος Κώδικα, καθώς και αν αμελούν εν γένει στην άσκηση των καθηκόντων τους. Λόγους αντικατάστασης αποτελούν επίσης και η σύγκρουση συμφερόντων αυτών, των ανιόντων, κατιόντων, αδελφών και της συζύγου τους προς την περιουσία. Σε περίπτωση που εκκαθαριστής περιουσίας ή εκτελεστής διαθήκης είναι νομικό πρόσωπο, σύγκρουση συμφερόντων του προηγούμενου εδαφίου νοείται εκείνη των συμφερόντων του νομίμου εκπροσώπου ή του εταίρου που έχει τον έλεγχο του νομικού προσώπου, και των ανιόντων, κατιόντων, αδελφών και συζύγων αυτών προς την περιουσία.

Πριν την αντικατάσταση, η αρμόδια αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει τους λόγους αυτής στον ενδιαφερόμενο και να τον καλέσει προς ακρόαση μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της κλήσης. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, έως και δέκα (10) ημέρες, για σπουδαίο λόγο.

2. Όταν με τη συστατική πράξη ορίζονται περισσότεροι από ένας εκτελεστές διαθήκης, η επέλευση λόγου αντικατάστασης στο πρόσωπο ενός ή κάποιων εξ αυτών δεν συνεπάγεται αναγκαιώς την αντικατάσταση ή πλήρωση της κενής ή των κενών θέσεων, εκτός αν προκύπτει ως υποχρεωτική από τη διαθήκη ή δηλώσουν οι υπόλοιποι ότι επιθυμούν την αντικατάσταση. Στην περίπτωση αυτή, αν δεν ορίζεται αλλιώς στη διαθήκη, η πλήρωση των θέσεων γίνεται αυτεπάγγελα, με διορισμό από την αρμόδια αρχή κατά τα άρθρα 16 και 17. Μέχρι την πλήρωση της κενωθείσας θέσης οι υπόλοιποι εκτελούν εγκύρως τα καθήκοντά τους.

3. Αν αποποιηθεί το διορισμό, ή υποβάλλει παραίτηση εκτελεστής διαθήκης ή διοικητής ιδρύματος που ορίζεται με τη διαθήκη, λόγω της ιδιότητάς του ως κρατικού λειτουργού, ως αντικαταστάτης διορίζεται ο νόμιμος αναπληρωτής του στην κύρια θέση του. Αν και αυτός κωλύεται, αποποιηθεί ή παραιτηθεί ή αν δεν υφίσταται αναπληρωτής, ο αντικαταστάτης διορίζεται από την αρμόδια αρχή κατά τα άρθρα 16 και 17.

4. Όταν διορίζεται αντικαταστάτης εκτελεστή διαθήκης, ο διορισμός ισχύει μέχρι τη λήξη της εκκαθάρισης.

Όταν διορίζεται διοικητής ιδρύματος, ορίζεται η θητεία του με την απόφαση διορισμού του.

5. Όταν με τη συστατική πράξη ορίζεται ότι τους αντικαταστάτες εκτελεστών διαθήκης ή διοικητών ιδρυμάτων επιλέγουν οι υπόλοιποι, ο διορισμός γίνεται με απόφαση του ίδιου οργάνου. Ο έλεγχος της αρμόδιας αρχής περιορίζεται στην εξέταση τυχόν συνδρομής κωλυμάτων διορισμού, κατά τις διατάξεις του παρόντος κώδικα και τους όρους της συστατικής πράξης. Η ενημέρωση από την αρμόδια αρχή περί συνδρομής κωλυμάτων υποχρεώνει το όργανο να αντικαταστήσει τον διορισθέντα. Οι πράξεις διαχείρισης που έχουν διενεργηθεί από αυτόν ή με τη σύμπραξή του δεν πάσχουν εξ αυτού του λόγου. Μέχρι την εκ νέου πλήρωση της θέσης, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2.

6. Εφόσον είναι ανέφικτος ο ορισμός αντικαταστάτη ή εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος κατά τις διατυπώσεις που ορίζονται στη συστατική πράξη, ο ορισμός γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17. Ομοίως και αν δεν ορίζεται εκτελεστής στη συστατική πράξη ή αποποιηθεί ο οριζόμενος σε αυτή χωρίς να προβλέπεται ο τρόπος αντικατάστασής του.

7. Μετά την κοινοποίηση της απόφασης αντικατάστασης στον αντικαθιστώμενο υποχρεούται αυτός να προβεί στην άμεση παράδοση των στοιχείων της περιουσίας στο νέο εκκαθαριστή ή εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος και να υποβάλει λογοδοσία.

Άρθρο 20 **Παραίτηση**

1. Ο εκκαθαριστής, ο εκτελεστής διαθήκης και ο διοικητής ιδρύματος μπορούν να υποβάλλουν παραίτηση στην αρμόδια αρχή, χωρίς αίτηση ή προθεσμία. Το πρόσωπο που παραιτήθηκε δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση λογοδοσίας.

2. Μέχρι το διορισμό αντικαταστάτη και την παράδοση των στοιχείων της περιουσίας σε αυτόν, ο παραιτηθείς οφείλει να ασκεί τα καθήκοντά του όσον αφορά τις άμεσες και επείγουσες υποχρεώσεις του.

3. Εφόσον παραιτηθείς είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο του άρθρου 16, διαγράφεται.

Άρθρο 21 **Ανάθεση διαχειριστικών ελέγχων σε ελεγκτικές εταιρείες**

1. Για τη διενέργεια των προβλεπομένων στον παρόντα κώδικα ελέγχων της διαχείρισης και τη σύνταξη εκτιμήσεων της αξίας στοιχείων των περιουσιών του παρόντος Κώδικα προσλαμβάνονται με συμφωνία - πλαίσιο του άρθρου 26 του π.δ. 60/2007 ένα ή περισσότερα ελεγκτικά γραφεία του ν. 3693/2008 (Α' 174). Η συμφωνία - πλαίσιο ανατίθεται ενιαία για όλη τη χώρα, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και ανεξαρτήτως αρμόδιας αρχής. Οι όροι και οι λοιπές λεπτομέρειες της διαδικασίας ανάθεσης ορίζονται με τη σχετική προκήρυξη.

2. Η ανάθεση επιμέρους σύμβασης στα πλαίσια της συμφωνίας - πλαισίου μπορεί να αφορά όλους τους απαιτούμενους τακτικούς ελέγχους των περιουσιών ή μέρος αυτών ή έκτακτους ελέγχους οι οποίοι αποφασίζονται από την αρμόδια αρχή. Όταν δεν είναι ο Υπουργός Οικονομικών η κατά νόμον αρμόδια αρχή, η διενέργεια

εκτάκτου ελέγχου ζητείται με έγγραφο της αρμόδιας αρχής από τη Διεύθυνση Κοινωνικών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Η προκήρυξη της συμφωνίας - πλαισίου του άρθρου αυτού γίνεται μέσα σε εννέα (9) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Η αμοιβή του αναδόχου ή των αναδόχων της συμφωνίας - πλαισίου για τη διενέργεια των ελέγχων και εκτιμήσεων καταβάλλεται από την αναθέτουσα αρχή της συμφωνίας – πλαισίου και βαρύνει την περιουσία υπέρ της οποίας ενεργείται και εις βάρος της οποίας βεβαιώνεται με χρηματικό κατάλογο της Διεύθυνσης Κοινωνικών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων. Ειδικότερα όσον αφορά τα ιδρύματα η αμοιβή εκκαθαρίζεται από την αναθέτουσα αρχή και καταβάλλεται με εντολή της Διεύθυνσης Κοινωνικών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών απευθείας από το ίδρυμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΙΣ ΟΡΟ

Άρθρο 22 Εκκαθάριση περιουσίας

1. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την αποδοχή του διορισμού του, ο εκκαθαριστής περιουσίας του παρόντος κεφαλαίου διενεργεί απογραφή της περιουσίας, για την οποία εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 840 και 841 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Στην απογραφή καλούνται εκπρόσωποι της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. και της αστυνομικής αρχής, οι οποίοι συνυπογράφουν τη σχετική έκθεση απογραφής, και μπορεί να παρίσταται κάθε ενδιαφερόμενος. Η αξία των στοιχείων της περιουσίας που αναγράφεται στην έκθεση απογραφής προσδιορίζεται κατ'εκτίμηση του εκπροσώπου της Δ.Ο.Υ.. Αντίγραφο της έκθεσης απογραφής αποστέλλεται στην αρμόδια αρχή μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την περαίωσή της.

2. Αν συντρέχει σπουδαίος λόγος που καθιστά αδύνατη την άμεση απογραφή της περιουσίας, διενεργείται με εντολή του εκκαθαριστή σφράγιση της περιουσίας από συμβολαιογράφο του τόπου αυτής, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 827 έως 840 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αποσφράγιση και απογραφή της περιουσίας διενεργούνται από τον εκκαθαριστή ύστερα από την άρση του σπουδαίου λόγου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 832 έως 841 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και της παραγράφου 1 του παρόντος.

3. Στις ενέργειες εκκαθάρισης περιλαμβάνονται, ιδίως, η περιέλευση των πραγμάτων της περιουσίας στην κατοχή του εκκαθαριστή, η λήψη μέτρων για τη διατήρηση ή συντήρηση των στοιχείων της, η είσπραξη απαιτήσεων και η πληρωμή χρεών ή βαρών της περιουσίας, η εκποίηση κινητών και ακινήτων, η εκμίσθωση κινητών ή ακινήτων και η σύναψη συμβάσεων εφόσον δεν αντιβαίνουν στο σκοπό ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας, η δικαστική εκπροσώπηση, ο συμβιβασμός και κάθε άλλη πράξη σχετική με την εξακρίβωση των στοιχείων της περιουσίας και τα δικαιώματα ή τις απαιτήσεις επ' αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 1914, 1916, 1917, 1920 και 1921 του Αστικού Κώδικα εφαρμόζονται συμπληρωματικά για τους εκκαθαριστές περιουσιών του παρόντος κώδικα.

Άρθρο 23 Χρήματα, τιμαλή, κινητές αξίες, απαιτήσεις

1. Χρηματικά ποσά κατατεθειμένα σε πιστωτικά ιδρύματα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.), αναλαμβάνονται από τον εκκαθαριστή, με την προσκόμιση: α) αντιγράφου της διαθήκης, πιστοποιητικού δημοσίευσης της και πιστοποιητικού ότι δεν δημοσιεύθηκε άλλη διαθήκη ή αντιγράφου του εγγράφου δωρεάς και β) αντίγραφο του διορισμού και της αποδοχής του. Τα αναλαμβανόμενα ποσά βεβαιώνονται και εισπράττονται ως δημόσια έσοδα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ..

2. Τίτλοι παραστατικοί αξίας με τα τοκομερίδια και τις μερισμαποδείξεις τους, κοσμήματα, χρυσαφικά, άλλα είδη ιδιαίτερης αξίας και σημαντικά έγγραφα παραδίδονται για φύλαξη, με εντολή του εκκαθαριστή, σε πιστωτικό ίδρυμα ή το Τ.Π.Δ., εκποιούνται δε, ολικά ή μερικά, με απόφαση της αρμόδιας αρχής και το προϊόν της εκποίησης αποδίδεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο. Η εκποίηση χρεωγράφων και κινητών αξιών που αποτελούν αντικείμενα διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αθηνών, γίνεται μέσω αυτού.

3. Οι απαιτήσεις κεφαλαίου ή τόκων από οποιαδήποτε αιτία, βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα, αφού προηγηθεί πρόσκληση από τον εκκαθαριστή στον οφειλέτη για εκούσια καταβολή της οφειλής εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Η βεβαίωση ενεργείται με βάση τη συστατική πράξη και τους τίτλους, δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, επί των οποίων στηρίζεται η απαίτηση. Αν δεν υπάρχουν τέτοιοι τίτλοι και η απαίτηση αμφισβητείται από τον οφειλέτη, επιδιώκεται η αναγνώρισή της δικαστικά.

4. Απαιτήσεις και χρήματα, που βρίσκονται στην αλλοδαπή, εισπράττονται από τον αρμόδιο πρόξενο και το προϊόν αποστέλλεται με επιταγή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. που προβαίνει στη βεβαίωση του ποσού αυτού ως δημόσιου εσόδου.

Άρθρο 24 Εκποίηση και εκμίσθωση κινητών και ακινήτων

1. Ακίνητα της περιουσίας διατηρούνται αυτούσια, αν η εκποίησή τους δεν κρίνεται απαραίτητη για την πληρωμή χρεών της κληρονομίας ή δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη. Τα διατηρούμενα ακίνητα μεταγράφονται και αποτελούν ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου.

Η εκμίσθωση στοιχείων των περιουσιών των άρθρων 22 έως 32 επιτρέπεται όταν συμβιβάζεται με το σκοπό της ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας. Μετά τη λήξη της εκκαθάρισης, ο κατά νόμον διαχειριστής της περιουσίας μπορεί να καταγγείλει αζημίως τη μίσθωση και πριν τη λήξη της. Η καταγγελία ενεργεί μετά την πάροδο τριμήνου από την περιέλευσή της στο μισθωτή.

Για την εκποίηση ακινήτων απαιτείται έγκριση της αρμόδιας αρχής.

2. Η εκποίηση κινητών και ακινήτων στοιχείων της περιουσίας διενεργείται από τον εκκαθαριστή στον προσφέροντα την μεγαλύτερη τιμή, ύστερα από την δημοσί-

ευση επί δύο (2) τουλάχιστον μήνες σχετικής ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και τυχόν άλλες ιστοσελίδες που κρίνονται κατάλληλες για την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα και αφού υποβληθούν γραπτές προσφορές εκ μέρους των ενδιαφερομένων. Στη δημοσιευόμενη ανακοίνωση περιλαμβάνονται οι όροι της πώλησης, καθώς και ο τρόπος εξόφλησης του τιμήματος εφάπαξ ή σε έντοκες δόσεις διάρκειας μέχρι τριών (3) ετών, ανάλογα με την αξία των, προς εκποίηση, πραγμάτων. Αν πρόκειται για εκποίηση κινητών πραγμάτων που υπόκεινται σε φθορά ή η αξία τους δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, η σχετική ανακοίνωση αναρτάται επί δεκαήμερο τουλάχιστον. Για την εκποίηση ακινήτων και μεγάλης αξίας κινητών απαιτείται προεκτίμηση της αξίας τους από πιστοποιημένους εκτιμητές. Εφόσον δεν υποβληθούν συμφέρουσες προσφορές, ο εκκαθαριστής μπορεί να απευθύνεται σε μεσίτες ακινήτων για την εκποίηση ακινήτων της περιουσίας, οι οποίοι δικαιούνται αμοιβής.

Η αρμόδια αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να αποφασίσει την κατ' άλλο τρόπο εκποίηση κινητού ή ακινήτου της περιουσίας, μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

3. Εφόσον το ανώτερο προσφερόμενο τίμημα πώλησης είναι τουλάχιστον ίσο με ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) επί της προεκτιμηθείσας αξίας, ο εκκαθαριστής συνάπτει τη σύμβαση, ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, η οποία μπορεί μέσα σε ένα (1) μήνα να διατάξει τη μη σύναψη της σύμβασης με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας τεκμαίρεται ως συναίνεση της αρμόδιας αρχής.

4. Αν ο αγοραστής δεν προσέλθει ή αρνηθεί να υπογράψει το οικείο συμβόλαιο εντός εύλογης προθεσμίας, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, επιβάλλεται χρηματική ποινή ίση με το δέκα τοις εκατό (10%) της προσφοράς του, η οποία βεβαιώνεται και εισπράττεται ως δημόσιο έσοδο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, εν συνεχεία δε, μπορεί να καλείται ο δεύτερος κατά σειρά πλειοδότης για την υπογραφή του συμβολαίου, εφόσον το προσφερόμενο από αυτόν τίμημα πώλησης είναι τουλάχιστον ίσο με ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) επί της προεκτιμηθείσας αξίας.

5. Αν τα προς εκποίηση ακίνητα είναι εκμισθωμένα, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 614 και 615 του Αστικού Κώδικα.

6. Κοσμήματα, χρυσαφικά και άλλα είδη ιδιαίτερης αξίας που αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας του ενεχυροδανειστηρίου του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου εκποιούνται από αυτό. Αυτοκίνητα, άλλα μεταφορικά μέσα ή άλλα κινητά πράγματα, μπορεί να εκποιούνται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού του Υπουργείου Οικονομικών.

7. Το προϊόν της εκκαθάρισης βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο από κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου ή δωρεά, υπό το οικείο κεφάλαιο και άρθρο του Προϋπολογισμού του Κράτους. Τα σχετικά στοιχεία βεβαίωσης αποστέλλονται από τον εκκαθαριστή στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της τελευταίας κατοικίας του διαθέτη ή της κατοικίας του δωρητή. Αρμόδιος προς βεβαίωση εσόδων περιουσίας στην αλλοδαπή, είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. κατοίκων εξωτερικού.

8. Η εκμίσθωση ακινήτων της περιουσίας διενεργείται από τον εκκαθαριστή στον προσφέροντα την μεγαλύτε-

ρη τιμή, ύστερα από την δημοσίευση επί είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες σχετικής ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και τυχόν άλλες ιστοσελίδες που κρίνονται κατάλληλες για την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα. Για την εκμίσθωση ακινήτων αντικειμενικής αξίας άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ απαιτείται προεκτίμηση της μισθωτικής αξίας τους από πιστοποιημένους εκτιμητές. Για ακίνητα μικρότερης αξίας, η προεκτίμηση διενεργείται από τον εκκαθαριστή με βάση πρόσφορα συγκριτικά στοιχεία. Εφόσον δεν υποβληθούν συμφέρουσες προσφορές, ο εκκαθαριστής μπορεί να απευθύνεται σε μεσίτες ακινήτων για την εκμίσθωση ακινήτων της περιουσίας, οι οποίοι δικαιούνται αμοιβής. Η αρμόδια αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να αποφασίσει την κατ' άλλο τρόπο εκμίσθωση ακινήτου της περιουσίας.

9. Εφόσον το προσφερόμενο μίσθωμα είναι τουλάχιστον ίσο με ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) επί της προεκτιμηθείσας αξίας, ο εκκαθαριστής συνάπτει τη σύμβαση, ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, η οποία μπορεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες να διατάξει να μη συναφθεί η σύμβαση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας τεκμαίρεται ως συναίνεση της αρχής. Αν ο μισθωτής δεν προσέλθει ή αρνηθεί να υπογράψει το οικείο συμφωνητικό, επιβάλλεται χρηματική ποινή ίση με τρία (3) μηνιαία μισθώματα της προσφοράς του, ποινή η οποία βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, εν συνεχεία δε, μπορεί να καλείται ο δεύτερος κατά σειρά πλειοδότης για την υπογραφή του συμφωνητικού.

10. Η αρχική διάρκεια της μίσθωσης ορίζεται στα ελάχιστα χρονικά όρια που προβλέπονται από το νόμο, ανάλογα με το είδος της μίσθωσης. Μετά τη λήξη της μίσθωσης μπορεί να συμφωνείται η ανανέωση για χρόνο ίσο ή και βραχύτερο, με τους ίδιους, ή επουσιωδώς διαφορετικούς, όρους, το δε σχετικό μισθωτήριο υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή προς ενημέρωση αυτής.

Με το μισθωτήριο συμβόλαιο συμφωνείται η αναπροσαρμογή του μισθώματος κατά τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις. Κατ' εξαίρεση μπορεί να συμφωνηθεί έκτακτη αναπροσαρμογή όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι (ιδίως απρόοπτη μεταβολή των οικονομικών συνθηκών της αγοράς). Η σχετική τροποποιητική σύμβαση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή προς ενημέρωση αυτής. Η αρμόδια αρχή μπορεί, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, να μην εγκρίνει την υποβληθείσα σε αυτήν τροποποιητική σύμβαση, αλλιώς τεκμαίρεται η συναίνεσή της. Για την υπεκμίσθωση του ακινήτου με τους ίδιους όρους της αρχικής μίσθωσης ενημερώνεται ο εκτελεστής και η αρμόδια αρχή.

Άρθρο 25

Κληροδοτήματα σε μετρητά

1. Αν περιέχεται σε διαθήκη κληροδοτήματα σε μετρητά προς το Δημόσιο, το ποσό βεβαιώνεται από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. και εισπράττεται από τον βεβαρημένο ως δημόσιο έσοδο, ύστερα από έγγραφη πρόσκληση της Δ.Ο.Υ. προς αυτόν και κατά τον τρόπο που ορίζεται στη διαθήκη, εκτός αν αποδεικνύεται ότι δεν υφίστατο κατά το χρόνο του θανάτου του διαθέτη. Αν δεν ορίζεται σχετικά στη διαθήκη, το ποσό του κληροδοτήματος καταβάλλεται από τον βεβαρημένο εντός προθεσμίας

τριών (3) μηνών από τη ρητή ή σιωπηρή αποδοχή της κληρονομίας αν το ποσό του κληροδοτήματος είναι μικρότερο του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ και εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών σε κάθε άλλη περίπτωση. Μετά την πάροδο του χρόνου που τάσσεται στην διαθήκη ή της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου οφείλεται ο νόμιμος τόκος υπερημερίας.

2. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου παρατείνονται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, αν δεν συντρέχει υπαιτιότητα του υπόχρεου για την καθυστέρηση ή συντρέχουν σοβαροί λόγοι για την αδυναμία έγκαιρης απόδοσης του κληροδοτήματος. Με όμοια απόφαση μπορεί να επιτραπεί η καταβολή κληροδοτήματος με δόσεις, αν η εφάπαξ καταβολή κρίνεται δυσχερής. Με την απόφαση καθορίζεται ο αριθμός των δόσεων, η προθεσμία εξόφλησης κάθε δόσης, ως και το είδος και το ποσό της ασφάλειας, που πρέπει να παράσχει ο υπόχρεος για την καταβολή του κληροδοτήματος. Οι δόσεις είναι έντοκες, με επιτόκιο ίσο προς το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης εξόφλησης ο βεβαρημένος οφείλει τόκο υπερημερίας.

Άρθρο 26

Χρέη και θάρη κληρονομίας – Δαπάνες εκκαθάρισης

1. Το Δημόσιο ευθύνεται για τα χρέη του κληρονομουμένου, εφόσον αυτά αποδεικνύονται νόμιμα. Προκειμένου για χρέη από περιουσία επαγόμενη στο Δημόσιο εξ αδιαθέτου, αυτό ευθύνεται μέχρι το ενεργητικό της κληρονομίας. Η ικανοποίηση των δανειστών γίνεται κατά τη σειρά που προβλέπεται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την κατάταξη δανειστών επί κατασχέσεως ακινήτων.

2. Η πληρωμή των χρεών και βαρών της κληρονομίας και των δαπανών εκκαθάρισης γίνεται σε βάρος του ενεργητικού της, πριν από τη βεβαίωση των οικείων στοιχείων του ενεργητικού ως δημοσίου εσόδου. Αν δεν υπάρχουν ακόμα μετρητά στο ενεργητικό, η πληρωμή γίνεται σε βάρος των πιστώσεων της παρ. 1 του άρθρου 65. Αν τα χρέη και βάρη είναι βέβαια και εκκαθαρισμένα, πληρώνονται από τον εκκαθαριστή, αλλιώς η έγκριση για την πληρωμή χορηγείται από την αρμόδια αρχή ύστερα από αίτημα του εκκαθαριστή που συνοδεύεται από τα αποδεικτικά στοιχεία του χρέους ή των δαπανών. Για την πληρωμή χρεών προς το Δημόσιο δεν απαιτείται η έγκριση της αρμόδιας αρχής.

3. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής μπορεί να επιτραπεί η πληρωμή των εξόδων εκκαθάρισης της κληρονομίας ή η διάθεση ποσού στον εκκαθαριστή για την πληρωμή επειγουσών δαπανών εκκαθάρισης, με τον όρο απόδοσης σχετικού λογαριασμού διάθεσής του.

Η αρμόδια αρχή, μετά από γνώμη του Συμβουλίου, μπορεί να αναβάλει την πληρωμή χρεών, εν όλω ή εν μέρει, μέχρι πέρατος της εκκαθάρισης.

Άρθρο 27

Εκπροσώπηση στο δικαστήριο

Μέχρι την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας, ο εκκαθαριστής εκπροσωπεί την περιουσία ενώπιον των δικαστηρίων σε δίκες σχετικές με την εξακρίβωση και εκκαθάρισή της. Για την άσκηση αγωγής ή ένδικου μέσου ή προκειμένου να προβεί σε ομολογία, ο εκκαθαριστής ο-

φείλει να ζητεί την έγκριση της αρμόδιας αρχής. Σε επείγουσες περιπτώσεις ο εκκαθαριστής ενεργεί μέσα στις νόμιμες προθεσμίες και χωρίς προηγούμενη έγκριση και ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση την ενέργειά του στην αρμόδια αρχή.

Άρθρο 28

Υποχρεώσεις οφειλετών

Τρίτοι, κάτοχοι ή οφειλέτες στοιχείων περιουσίας ή οφειλέτες απαιτήσεων της κληρονομίας, που αποδίδουν ή καταβάλλουν την απαίτηση σε άλλον τρίτο, γνωρίζοντας ή υπαίτια αγνοώντας ότι ο τρίτος αυτός αμφισβητεί το κληρονομικό ή άλλο δικαίωμα του Δημοσίου, δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωσή τους απέναντι στο Δημόσιο. Απαλλάσσονται όμως αν καταθέσουν τα επίδικα στοιχεία στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μέχρι την αμετάκλητη επίλυση της αμφισβήτησης, δικαστικώς ή εξωδίκως.

Όταν τα οφειλόμενα πράγματα είναι ανεπίδεκτα δημόσιας κατάθεσης, προκαλείται με αίτηση του εκκαθαριστή ή της αρμόδιας αρχής ο ορισμός μεσεγγυητή, σύμφωνα με τα άρθρα 725 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 29

Συγκληρονομία Δημοσίου – Εκποίηση, εκμίσθωση κοινού πράγματος

1. Αν το Δημόσιο συντρέχει ως συγκληρονόμος αναλαμβάνει την εκκαθάριση της όλης κληρονομίας κατά τις διατάξεις του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών αποδίδεται, μετά το πέρας της εκκαθάρισης και από το προϊόν της, το ποσό που αναλογεί στους συγκληρονόμους του Δημοσίου μετά την αφαίρεση αναλόγου μέρους των δαπανών εκκαθάρισης. Με όμοια απόφαση επιτρέπεται, και πριν από την περάτωση της εκκαθάρισης, εφόσον δεν δυσχεραίνεται το έργο της, η απόδοση αντικειμένων της κληρονομίας αυτούσιων ή του συνόλου ή αναλογούντος μέρους του προϊόντος της εκκαθάρισης στους συγκληρονόμους του Δημοσίου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου το Δημόσιο μπορεί να συναινέσει στην από κοινού με τους λοιπούς συγκληρονόμους εκκαθάριση της όλης κληρονομίας κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, εφόσον το ζητήσουν οι συγκληρονόμοι. Η συναινέση είναι υποχρεωτική για το Δημόσιο όταν οι συγκληρονόμοι είναι δικαιούχοι κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Σε κάθε περίπτωση οι συγκληρονόμοι έχουν δικαίωμα να πληροφορούνται την κατάσταση της κληρονομίας και της πορείας των εργασιών της εκκαθάρισης και να υποβάλουν παρατηρήσεις.

3. Αν στην κληρονομία περιλαμβάνεται ποσοστό κυριότητας εξ αδιαθέτου, είτε κινητών είτε ακινήτων, και η διατήρηση της συγκυριότητας δεν κρίνεται συμφέρουσα από τον Υπουργό Οικονομικών, επιτρέπεται η απ' ευθείας εξαγορά του ποσοστού του ενός συγκυριού από τον άλλο. Όταν εκποιείται ποσοστό εξ αδιαθέτου του Δημοσίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 24. Σε κάθε άλλη περίπτωση γίνεται αυτούσια διανομή του πράγματος και αν αυτή κριθεί από την αρμόδια αρχή ανέφικτη, το Δημόσιο προβαίνει στην εκποίησή του κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 του παρόντος νόμου, ύστερα από κοινοποίηση πρόσκλησης προς τους συγκυριούς,

ένα (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την επισπευδόμενη εκποίηση, για να συμπράξουν αυτοί στην εκποίηση. Σε περίπτωση άρνησης ή άπρακτης παρόδου της προθεσμίας το Δημόσιο συμβάλλεται ως αντιπρόσωπος και για λογαριασμό τους. Το τίμημα της εκποίησης κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, κατά το ποσοστό που αναλογεί στη μερίδα καθενός συγκυρίου, ύστερα από την αφαίρεση του αναλογούντος μέρους εξόδων και τελών που βαρύνουν τον καθένα.

4. Η εκμίσθωση ακινήτου που περιήλθε στο Δημόσιο κατά ποσοστό εξ αδιαρέτου από κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά, γίνεται με επιμέλεια του εκκαθαριστή, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24. Οι υπόλοιποι συγκύριοι έχουν υποχρέωση να συμπράξουν στην διαδικασία εκμίσθωσης και αν αρνηθούν εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 3. Το μίσθωμα εισπράττεται από τον εκκαθαριστή και αποδίδεται το αναλογούν, στον κάθε συγκύριο μερίδιο, μετά από αφαίρεση αναλογούντος μέρους των δαπανών. Αν το ακίνητο είναι μισθωμένο και συντρέχει λόγος λύσης της μίσθωσης, ο εκκαθαριστής μπορεί να εγείρει για λογαριασμό και των υπολοίπων συγκυρίων την αγωγή απόδοσης του μισθίου, μετά από έγκριση της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 30 **Αμοιβή – Δαπάνες**

1. Με αίτηση του εκκαθαριστή που συνοδεύεται από αναλυτικό πίνακα ενεργειών και αναφορά του χρόνου απασχόλησης και των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε, χορηγείται, μετά από έγκριση της αρμόδιας αρχής, αμοιβή, ανάλογη του χρόνου απασχόλησης, των ενεργειών στις οποίες προέβη και του ενεργητικού της εκκαθαριζόμενης περιουσίας και αποδίδονται οι δαπάνες στις οποίες αναγκαία προέβη για την εκτέλεση του έργου του. Η αμοιβή υπολογίζεται ως ποσοστό της αξίας της περιουσίας και δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) αυτής όταν η αξία της περιουσίας δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και το ένα τοις εκατό (1%) για το υπερβάλλον. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής μπορεί να χορηγείται προκαταβολή μέρους της αμοιβής.

2. Δαπάνες που αφορούν έξοδα και αμοιβές προσώπων που ενεργούν πράξεις λόγω της ιδιότητάς τους (όπως ιδίως δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, μηχανικοί, οικονομικοί ελεγκτές και σύμβουλοι, και μεσίτες) υποβάλλονται πριν τη διενέργειά τους προς έγκριση από την αρμόδια αρχή, η οποία οφείλει να απαντήσει εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή τους. Η άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας ισοδυναμεί με έγκριση των δαπανών. Κατ' εξαίρεση, διενεργούνται από τον εκκαθαριστή χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχής δαπάνες με κατεπείγοντα χαρακτήρα που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση και διαφύλαξη των στοιχείων της περιουσίας. Οι δαπάνες του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται μόνο σε κατασταλτικό έλεγχο ως προς τη συνδρομή του κατεπείγοντος χαρακτήρα τους.

3. Αν δεν υφίσταται ενεργητικό, η αμοιβή και οι δαπάνες καταβάλλονται από τους πόρους της παρ. 1 του άρθρου 65, όταν δε προκύψει ενεργητικό, επιστρέφονται ή συμψηφίζονται τα καταβληθέντα ποσά.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να

καθορίζονται οι προϋποθέσεις για καταβολή αμοιβής στα πρόσωπα που υποδεικνύουν αποτελεσματικά την ύπαρξη περιουσίας σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 4.

Άρθρο 31 **Λήξη έργου – Λογοδοσία**

1. Το λειτούργημα του εκκαθαριστή της περιουσίας παύει με την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας επί του έργου του. Η λογοδοσία περιλαμβάνει πλήρη έκθεση της γενόμενης εκκαθάρισης και διοίκησης της περιουσίας και τα στοιχεία αυτής.

2. Υποχρέωση μερικής λογοδοσίας για τα πεπραγμένα τους έχουν οι εκκαθαριστές και κάθε τέλος ημερολογιακού έτους. Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να ζητεί και μερική λογοδοσία ή πληροφορίες οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης. Η λογοδοσία του εκκαθαριστή, τελική ή μερική, κοινοποιείται και στους συγκληρονόμους του Δημοσίου.

3. Ο Υπουργός Οικονομικών διαβιβάζει την υποβληθείσα τελική λογοδοσία σε ελεγκτικό γραφείο του άρθρου 21, προς έλεγχο και επαλήθευση των στοιχείων της. Αν το πόρισμα του ως άνω ελέγχου και επαληθεύσεως είναι θετικό προβαίνει στην έγκριση της λογοδοσίας. Αν το πόρισμα επισημαίνει ατασθαλίες στη διαχείριση ή παράβαση του νόμου το διαβιβάζει στην Οικονομική Επιθεώρηση για τη διενέργεια εξ υπαρχής ελέγχου και προς καταλογισμό. Η Οικονομική Επιθεώρηση μπορεί σε κάθε περίπτωση να προβαίνει στον εξ υπαρχής έλεγχο της διαχείρισης περιουσιών που ελέγχθηκαν από ελεγκτικά γραφεία.

4. Αν από τον έλεγχο διαπιστωθούν ελλείμματα, υπό την έννοια των άρθρων 40 επ. του ν. 2362/1995 (Α' 247), εφαρμόζονται οι διατάξεις για τους δημόσιους υπόλογους. Κάθε ζημία που προκλήθηκε από τη διαχείριση και διάθεση της περιουσίας κατά παράβαση των όρων της συστατικής πράξης και των διατάξεων του παρόντος κώδικα, καταλογίζεται εντόκως, αν συντρέχει δόλος ή βαριά αμέλεια, με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής.

5. Κατά της πράξης καταλογισμού, η οποία κοινοποιείται στον υπόχρεο, χωρεί έφεση στο Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 81 του ν. 4129/2013 (Α' 52), κατά τα λοιπά δε εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου αυτού. Τα ποσά που καταλογίζονται βεβαιώνονται και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και περιέρχονται στην περιουσία, με επιμέλεια του οικείου Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ..

6. Αν ο εκκαθαριστής προσκληθεί να λογοδοτήσει και αρνείται, εξακριβώνεται με έλεγχο ή με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο αν υπάρχουν ελλείμματα ή ζημία και ακολουθεί καταλογισμός.

Άρθρο 32 **Περιουσίες υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων**

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται και για τις περιουσίες που καταλείπονται χωρίς όρο στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας, στο Ταμείο Εθνικού Στόλου και στο Ταμείο Αεροπορικής Άμυνας, στα οποία αποδίδεται το προϊόν της εκκαθάρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ **ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ** **ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΟΠΟΥ**

Άρθρο 33 **Περιουσίες που υπάγονται στην άμεση διαχείριση** **του Υπουργείου Οικονομικών**

1. Περιουσίες υπέρ του Δημοσίου προς εκτέλεση ορισμένου γενικού ή ειδικού σκοπού ή έργου υπάγονται μετά την εκκαθάρισή τους στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Αν η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού έχει ανατεθεί με τη συστατική πράξη ρητά στο Δημόσιο ή αν δεν έχει ανατεθεί σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Αν η εκτέλεση του σκοπού ή έργου έχει ανατεθεί σε συγκεκριμένο Υπουργό λόγω αρμοδιότητάς του, η περιουσία υπάγεται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και διατίθεται για τους σκοπούς που ορίζονται στη συστατική πράξη, με τους όρους αυτής και όσους ορίζονται συμπληρωματικά στην απόφαση.

β) Αν η περιουσία καταλείφθηκε για κοινωφελείς σκοπούς υπέρ προσώπων που είναι άγνωστα ή δεν προσδιορίζονται επαρκώς και χωρίς να έχει οριστεί εκτελεστής, οπότε θεωρείται ότι καταλείφθηκε υπέρ του Δημοσίου για την εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού που ορίζεται με τη συστατική πράξη.

γ) Αν καταλείφθηκε ή κατατέθηκε περιουσία σε πιστωτικά ιδρύματα για κοινωφελείς σκοπούς που δεν μπορεί να καθοριστούν επακριβώς ή να εκτελεστούν, οπότε θεωρείται ότι έχει καταλείφθει ή κατατεθεί υπέρ του Δημοσίου.

δ) Αν η διαχείριση περιουσίας ανατέθηκε σε πρόσωπα που εξέλιπαν χωρίς να προβλέπεται η αντικατάστασή τους από τη συστατική πράξη.

ε) Αν διαπιστωθεί, μετά την αναγγελία της παρ. 1 του άρθρου 15, ότι περιουσίες της παραγράφου 2 του άρθρου 50 (κεφάλαια αυτοτελούς διαχείρισης) έχουν περιπέσει σε αδράνεια και ο σκοπός τους δεν εκτελείται.

2. Υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών:

α. Περιουσίες διαλυόμενων σωματείων, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό ή δεν αποφασίσθηκε διαφορετικά από τη γενική συνέλευση. Αν ο σκοπός του διαλυθέντος σωματείου είναι κοινωφελής, η περιουσία διατίθεται για την εκπλήρωση του ίδιου σκοπού. Σε διαφορετική περίπτωση εκδίδεται απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών με την οποία προσδιορίζεται τέτοιος σκοπός.

β. Περιουσίες νομικών προσώπων που συστάθηκαν στην αλλοδαπή με μορφή σωματείου, κοινωφελούς ιδρύματος ή άλλη μορφή, για εκπλήρωση σκοπών του παρόντος κώδικα στην ημεδαπή ή χάριν ελληνικών κοινοτήτων ή σκοπών ελληνικού ενδιαφέροντος, τα οποία έπαυσαν να υπάρχουν και βρίσκονται με οποιοδήποτε τύπο σε πιστωτικά ιδρύματα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη ή το καταστατικό. Τα έσοδα από τις περιουσίες αυτές διατίθενται αποκλειστικά για την εκπλήρωση συναφών κοινωφελών σκοπών με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Οι κατά τόπους ελληνικές προξενικές αρχές υποχρεούνται να αναφέρουν στους Υπουργούς Οικονομικών και Εξωτερικών τα ανωτέρω νο-

μικά πρόσωπα και την κατάσταση της λειτουργίας και της περιουσίας τους.

γ. Κληρονομίες και κληροδοσίες των άρθρων 40 έως 49, που έχουν καταλειφθεί υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων, με τον όρο της εκτέλεσης κοινωφελούς σκοπού ή έργου, οι οποίες δεν γίνονται αποδεκτές για οποιοδήποτε λόγο και δεν ορίζεται υποκατάστατος.

3. Για την υπαγωγή των περιουσιών του παρόντος άρθρου στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, εκδίδεται, μετά την εκκαθάρισή τους, απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του τυχόν αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού ή του Υπουργού Εξωτερικών, στην περίπτωση των περιουσιών νομικών προσώπων της αλλοδαπής. Με την απόφαση ορίζονται οι λεπτομέρειες της διοίκησης και διαχείρισης των περιουσιών αυτών και του τρόπου εκτέλεσης των κοινωφελών σκοπών, σύμφωνα και με τη συστατική πράξη.

Άρθρο 34 **Ειδικός Προϋπολογισμός**

1. Τα έσοδα και έξοδα των περιουσιών που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών αναγράφονται στον Ειδικό Προϋπολογισμό Κοινωφελών Περιουσιών, ο οποίος υποβάλλεται και κυρώνεται μαζί με τον Γενικό Προϋπολογισμό του Κράτους, ως παράρτημα αυτού. Έσοδα του προϋπολογισμού αυτού αποτελούν τα ποσά που εισπράττονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους ή μεταφέρονται από πάγια ή διαθέσιμα κεφάλαια. Έξοδα του προϋπολογισμού αυτού είναι οι υποχρεώσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την εκτέλεση του σκοπού της περιουσίας και αφορούν την εκτέλεση έργων, τη συντήρηση ακινήτων, την καταβολή δικαστικών δαπανών και ασφαλίσεων και γενικά έξοδα διοίκησης και διαχείρισης της περιουσίας. Περαιτέρω, για κάθε περιουσία συντάσσεται ιδιαίτερος ειδικός προϋπολογισμός, ισολογισμός και απολογισμός.

2. Κεφάλαια και εισοδήματα των περιουσιών της προηγούμενης παραγράφου, αφού βεβαιωθούν ως εισπρακτέα από τις οικείες Δ.Ο.Υ., αναγράφονται στον Ειδικό Προϋπολογισμό Κοινωφελών Περιουσιών, εισπράττονται με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. και παραδίδονται στο κατά νόμο όργανο διοίκησης της περιουσίας.

3. Ιδρύματα και λοιπές περιουσίες του παρόντος Κώδικα τηρούν ειδικό κλαδικό λογιστικό σχέδιο με κωδικούς αριθμούς εσόδων και εξόδων σε αντιστοίχιση με τους προβλεπόμενους από τα προεδρικά διατάγματα 205/1998 και 15/2011 κωδικούς του κλαδικού λογιστικού σχεδίου που ισχύει για το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ.. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζεται το ειδικό κλαδικό λογιστικό σχέδιο του προηγούμενου εδαφίου και η έναρξη εφαρμογής αυτού και μπορούν να ορίζονται κατηγορίες ιδρυμάτων ή περιουσιών για τις οποίες, κατ' εξαίρεση, η εφαρμογή του κλαδικού λογιστικού σχεδίου είναι προαιρετική.

Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2362/1995 για τους δημόσιους υπόλογους και τον έλεγχο και την εποπτεία των λογαριασμών των περιουσιών από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013.

Άρθρο 35 **Τοποθέτηση Κεφαλαίων**

1. Η ταμειακή διαχείριση των κεφαλαίων από την εκκαθάριση των περιουσιών του προηγούμενου άρθρου ενεργείται από πιστωτικά ιδρύματα και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Τα κεφάλαια και τα πλεονάσματα της διαχείρισής τους τοποθετούνται ή επενδύονται, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, με τους παρακάτω τρόπους:

- α) Σε έντοκη κατάθεση προθεσμίας ή ταμειευτηρίου.
- β) Σε ακίνητα.
- γ) Σε ομόλογα ή έντοκα γραμμάτια ή άλλο τίτλο δανεισμού, που εκδίδει ή εγγυάται το δημόσιο.
- δ) Σε μετοχές εταιρειών μεγάλης κεφαλαιοποίησης.
- ε) Σε ομολογιακά δάνεια αναγνωρισμένων πιστωτικών ιδρυμάτων ή ισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρειών μεγάλης κεφαλαιοποίησης.

στ) Σε πολύτιμα μέταλλα (χρυσό, άργυρο, λευκόχρυσο, παλλάδιο), φυλασσόμενα σε θυρίδες πιστωτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ή στην Τράπεζα της Ελλάδος.

ζ) Σε άλλες μορφές δανεισμού και διαχείρισης κεφαλαίων ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, αν η τοποθέτηση ή η επένδυσή τους σε αυτά κρίνεται ως πλέον προσοδοφόρα και ασφαλής και δεν κωλύεται η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ή έργου, που ορίζεται στη συστατική πράξη. Κατ' εξαίρεση και με την ίδια διαδικασία επιτρέπεται η επένδυση σε χρεώγραφα του εξωτερικού του προϊόντος των κληρουμένων στο άρτιο όμοιων χρεωγράφων ως και η επένδυση κεφαλαίων και πλεονασμάτων από τη διαχείριση των κεφαλαίων, που βρίσκονται στο εξωτερικό, σε άλλα περιουσιακά στοιχεία στο εξωτερικό, εφόσον κρίνεται επωφελέστερη και συμφέρουσα, η αξιοποίησή τους κατά τον τρόπο αυτό.

2. Για την κατά την προηγούμενη παράγραφο επωφελέστερη αλλά και ασφαλέστερη διαχείριση των κεφαλαίων αυτών, η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητεί την έγγραφη γνώμη ειδικού χρηματοοικονομικού συμβούλου, ο οποίος επιλέγεται προς τούτο ύστερα από δημόσια πρόσκληση, στην οποία περιέχονται όλα τα σχετικά στοιχεία. Ο σύμβουλος επιλέγεται από την αρμόδια αρχή, η οποία προβαίνει στην αξιολόγηση και εκτίμηση των υποβαλλόμενων προσφορών, με κριτήρια την αξιοπιστία και εμπειρία του υποψηφίου συμβούλου, καθώς και το ύψος της αιτούμενης αμοιβής. Η αμοιβή του συμβούλου και του αξιολογητή καταβάλλεται από τον Ειδικό Προϋπολογισμό των Κοινωφελών Περιουσιών. Η αρμόδια αρχή δεν δεσμεύεται από τη γνώμη του Συμβούλου για τον ενδεικνυόμενο τρόπο διαχείρισης των κεφαλαίων αλλά την αξιολογεί ελεύθερα. Ο σύμβουλος, μετά την υποβολή της γνώμης του, δεν μπορεί να αναμιχθεί κατά οποιονδήποτε τρόπο στη διαχείριση των κεφαλαίων.

Άρθρο 36 **Διαχειριστικές πράξεις**

1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη, η εκποίηση και εκμίσθωση των ακινήτων των περιουσιών του κεφαλαίου αυτού ενεργείται κατά το στάδιο της εκκαθάρισης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 που εφαρμόζονται ανάλογα.

2. Κατά το στάδιο εκτέλεσης του σκοπού, η εκποίηση

ακινήτων διενεργείται από την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε. (Β' 2779) με εφαρμογή των διατάξεων που την διέπουν, ύστερα από εντολή του Υπουργού Οικονομικών, η δε εκμίσθωσή τους από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων 4 και 5 του άρθρου 42.

3. Η εκποίηση και εκμίσθωση κινητών διενεργείται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24.

4. Αν ο τρόπος τοποθέτησης ή επένδυσης της περιουσίας που ορίζεται στη συστατική πράξη αποδειχθεί προδήλως ανέφικτος ή ασύμφορος και εφόσον δεν απαγορεύεται ρητά από τη συστατική πράξη, επιτρέπεται η επένδυση ή τοποθέτηση της περιουσίας με άλλο τρόπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35.

Άρθρο 37 **Έργα**

1. Αν για την εκπλήρωση του κοινωφελούς σκοπού απαιτείται η εκτέλεση έργου, τούτο ανατίθεται μετά την εκκαθάριση ή και πριν από αυτήν αν δεν παρακωλύεται το έργο της, στο αρμόδιο Υπουργείο, σύμφωνα με τις ισχύουσες για την εκτέλεση δημόσιων έργων και την εκπόνηση μελετών διατάξεις και εις βάρος του ειδικού κεφαλαίου και άρθρου του Ειδικού Προϋπολογισμού Κοινωφελών Περιουσιών.

2. Αν δεν προκύπτει το αρμόδιο Υπουργείο, η ανάθεση και εκτέλεση του έργου ανατίθεται στην ανώνυμη εταιρεία «Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.) Α.Ε.» (π.δ. 414/1998), σύμφωνα με τις ισχύουσες για την εταιρεία αυτή διατάξεις, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Τα έργα με προϋπολογισμό κάτω των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. ανατίθενται από την Κτηματική Υπηρεσία του τόπου του έργου με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 3 έως 7 του άρθρου 45.

Άρθρο 38 **Υποτροφίες - Διαγωνισμοί**

1. Η επιλογή υποτρόφων σε βάρος περιουσιών που τελούν υπό την άμεση διαχείριση του Δημοσίου γίνεται, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη, με διαγωνισμό, ο οποίος διεξάγεται από Επιτροπή. Προς το σκοπό αυτό υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομικών αίτημα προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, με το οποίο προσδιορίζεται ο αριθμός των υποτρόφων, το ποσό των υποτροφιών και άλλοι ενδεχομένως όροι απαραίτητοι για την τήρηση των όρων της συστατικής πράξης.

2. Οι διαγωνισμοί διενεργούνται με προκήρυξη που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα των υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού επί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την ημέρα του διαγωνισμού και τοιχοκολλάται στους χώρους ανακοινώσεων των Υπουργείων. Με την προκήρυξη ορίζεται ο τόπος και ο τρόπος διενέργειας του διαγωνισμού, τα κριτήρια επιλογής των υποτρόφων εφόσον δεν ορίζονται με τη συστατική πράξη, η διαδικασία αξιολόγησης, ο τρόπος καταβολής των υποτροφιών, η έναρξη και η διάρκεια της παροχής τους, οι λόγοι διακοπής τους, οι υποχρεώσεις των υποτρόφων και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

3. Όταν η διενέργεια διαγωνισμού είναι δυσχερής ή εξαιρετικά δαπανηρή για την περιουσία, λόγω ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιουσίας ή άλλων εξαιρετικών λόγων ή ειδικών όρων της συστατικής πράξης, μπορεί να παραλείπεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και η επιλογή των υποτρόφων διενεργείται με όρους που τίθενται με την απόφαση αυτή.

4. Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών και διορισμού των υποτρόφων αναρτάται στην ιστοσελίδα των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για τη λήψη της υποτροφίας υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του υποτρόφου και του Υπουργού Οικονομικών.

5. Στον πρόεδρο, τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμού και στον γραμματέα, μπορεί να καταβάλλεται αμοιβή, η οποία καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και βαρύνει την περιουσία σε βάρος της οποίας προκηρύσσεται ο διαγωνισμός.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται θέματα συγκρότησης των επιτροπών διαγωνισμού, έκδοσης των αποτελεσμάτων, υποβολής και εκδίκασης ενστάσεων, έγκρισης και ακύρωσης των πρακτικών, επιστροφής του ποσού των υποτροφιών μετά τη διακοπή τους, μετεγγραφών υποτρόφων, κατάρτισης και τήρησης μητρώου υποτρόφων και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Άρθρο 39

Ποσό υποτροφίας - Αριθμός υποτρόφων

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα ανώτατα όρια των μηνιαίων υποτροφιών κατά βαθμίδα σπουδών. Το ποσό της μηνιαίας υποτροφίας καθορίζεται με την προκήρυξη, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη της περιουσίας. Με την προκήρυξη μπορεί να αυξάνονται τα ποσά που ορίζονται στη συστατική πράξη αν κρίνονται ως προδήλως ανεπαρκή ή να μειώνονται αν κρίνονται υπερβολικά, ανάλογα με τις εκάστοτε οικονομικές συνθήκες ή να αυξάνεται και να μειώνεται ο αριθμός των υποτρόφων που ορίζεται στη συστατική πράξη, ανάλογα με την επάρκεια των εισοδημάτων της περιουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΑ ΑΛΛΑ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 40

Εκτελεστές διαθηκών

1. Περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών σε άλλα πρόσωπα, εκτός του Δημοσίου, γίνονται αποδεκτές πάντοτε με το ευεργέτημα της απογραφής και εκκαθαρίζονται από τους εκτελεστές που ορίζονται με τη διαθήκη, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα και συμπληρωματικά τις διατάξεις των άρθρων 2020 έως 2027 του Αστικού Κώδικα. Αν ο οριζόμενος ως εκτελεστής διαθήκης εξέλιπε χωρίς να προβλεπεται από τη συστατική πράξη η αναπλήρωσή του, η οικεία περιουσία εκκαθαρίζεται και διοικείται από εκτελεστή που διορίζεται από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 έως 21.

2. Σε περίπτωση ορισμού περισσότερων εκτελεστών, η

εκκαθάριση γίνεται από κοινού. Αν διαφωνούν, αποφασίζει η αρμόδια αρχή. Σε εξαιρετικές και επείγουσες περιπτώσεις, κάθε εκτελεστής μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη συντήρηση της περιουσίας χωρίς τη συναίνεση των άλλων και να παρίσταται μόνος στο δικαστήριο. Οι εκτελεστές διαθήκης είναι εις ολόκληρον υπεύθυνοι για τις πράξεις που ενέργησαν από κοινού ή για όσες έχουν συναινέσει, ευθύνονται δε κατά τις διατάξεις περί εντολής του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 41

Εκκαθάριση της περιουσίας – Διανομή

1. Ο εκτελεστής διαθήκης υποχρεούται, ύστερα από εγκριτική απόφαση της αρμόδιας αρχής, και εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη, να παραδώσει στον κληρονόμο κάθε στοιχείο της κληρονομίας που ανήκει στην κληρονομική του μερίδα εφόσον δεν δυσχεραίνεται το έργο της εκκαθάρισης, εφαρμοζόμενων αναλόγως, σε περίπτωση συγκυριότητας, των διατάξεων του άρθρου 29. Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με τη διακαχή στοιχείου της περιουσίας αποφαίνεται το Ειρηνοδίκη του τόπου της περιουσίας με τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Δεν επιτρέπεται η διάθεση στοιχείου της κληρονομίας που υπάγεται στη διαχείριση του εκτελεστή εκ μέρους του κληρονόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη. Κατ'εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί η διάθεση, με έγκριση της αρμόδιας αρχής, αν το στοιχείο ανήκει καταφανώς στον κληρονόμο.

3. Μετά τη λήξη της εκκαθάρισης ο εκτελεστής διανέμει την κληρονομία σύμφωνα με τη διαθήκη, με έγκριση της αρμόδιας αρχής. Σε περίπτωση διαφωνίας των συκληρονόμων ενεργείται δικαστική διανομή.

Άρθρο 42

Διαχειριστικές πράξεις του εκτελεστή

1. Κατά την εκκαθάριση της περιουσίας ο εκτελεστής διενεργεί πράξεις που προσιδιάζουν στο σκοπό της εκκαθάρισης, όπως, την απογραφή της περιουσίας, τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, την είσπραξη απαιτήσεων και εισοδημάτων των στοιχείων της κληρονομίας, την υπό όρους εκποίηση ακινήτων, κινητών ή τιμαλφών, την εκμίσθωση κινητών και ακινήτων και εν γένει τη συνομολόγηση συμβάσεων που δεν αντιβαίνουν στο σκοπό της ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας, την πληρωμή χρεών και βαρών της κληρονομίας, τη διάλυση ή συνέχιση εμπορικής ή βιομηχανικής επιχείρησης, το συμβιβασμό και την επένδυση κληρονομικής περιουσίας, καθώς και κάθε άλλη πράξη σχετική με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της περιουσίας. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη, για την ενέργεια των παραπάνω πράξεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 28, κατά παρέκκλιση του άρθρου 2021 Α.Κ..

2. Η εκποίηση ακινήτων της περιουσίας που κρίνεται αναγκαία για την εκκαθάριση ή την επίτευξη του σκοπού αυτής εγκρίνεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής. Κατά τα λοιπά, για την εκποίηση και εκμίσθωση εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 24.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 24 εφαρμόζονται ανάλογα και στις μισθώσεις του άρθρου αυτού.

4. Εφόσον κριθεί, με απόφαση της αρμόδιας αρχής,

που εκδίδεται ύστερα από αίτημα του εκτελεστή, ότι επιβάλλεται η ανοικοδόμηση ή η ουσιώδης ανακατασκευή ακινήτου της περιουσίας για την επωφελέστερη εκμετάλλευσή του, μπορεί να συμφωνηθεί η ανάθεση σε ενδιαφερόμενο, ο οποίος βαρύνεται με την συνολική ή μερική δαπάνη, έναντι μακροχρόνιας μίσθωσης του ακινήτου. Με τη σύμβαση ορίζεται η διάρκεια της μίσθωσης, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πενήντα (50) έτη και η καταβολή, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ή μέρους αυτής, μισθώματος τουλάχιστον επαρκούς για την επίτευξη του σκοπού της περιουσίας. Για την έκδοση της απόφασης της αρμόδιας αρχής απαιτείται η εκπόνηση οικονομοτεχνικής μελέτης περί του κόστους ανακατασκευής ή ανοικοδόμησης του ακινήτου και της αναγκαίας διάρκειας της μίσθωσης. Εφόσον δεν υφίστανται οι αναγκαίοι για την εκπόνηση της μελέτης πόροι, δημοσιεύεται πρόσκληση σε κάθε ενδιαφερόμενο να υποβάλει τεκμηριωμένη πρόταση εκμετάλλευσης του ακινήτου και γνωμοδοτεί για την πιο συμφέρουσα πρόταση το Συμβούλιο. Η ανάθεση της ανοικοδόμησης ή ανακατασκευής γίνεται ύστερα από διαπραγμάτευση του εκτελεστή με τους ενδιαφερόμενους, που καλούνται με ανοιχτή πρόσκληση η οποία δημοσιοποιείται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής, επί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες, και με οποιοδήποτε άλλο μέσο κριθεί κατάλληλο. Η αρμόδια αρχή εγκρίνει το πρακτικό της διαπραγμάτευσης και τη σύναψη της σύμβασης. Το έργο παραλαμβάνεται μετά την ολοκλήρωσή του, ποιοτικά και ποσοτικά, από Επιτροπή Παραλαβής που συγκροτείται από την αρμόδια αρχή, στην οποία μετέχει τεχνικός υπάλληλος της αρχής και εκπρόσωπος του διοικούντος την περιουσία.

Στη διαπραγμάτευση μπορεί να λάβει μέρος και το Δημόσιο ή φορέας του δημόσιου τομέα ύστερα από γνώμη ελεγκτικού γραφείου του άρθρου 21, σχετικά με την απαιτούμενη δαπάνη εκτέλεσης και τη μισθωτική αξία του ακινήτου μετά την ανακατασκευή του.

5. Όλες οι εισπράξεις από την εκκαθάριση της κληρονομίας κατατίθενται από τον εκτελεστή της διαθήκης σε έντοκη κατάθεση, ανάλογα με τις ανάγκες της εκκαθάρισης και το είδος κατάθεσης που εξυπηρετεί την περιουσία, σε πιστωτικό ίδρυμα ή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη.

6. Το προϊόν της ρευστοποίησης περιουσιών, τα κεφάλαια των οποίων προορίζονται για την εκτέλεση κοινωφελών σκοπών, κατατίθενται κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο μέχρι να καταστεί εφικτή η εκτέλεση του σκοπού, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη.

7. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής μετά από πρόταση του εκτελεστή διαθήκης επιτρέπεται η επένδυση περιουσίας σε άλλα περιουσιακά στοιχεία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 35, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη.

8. Για την πληρωμή χρεών και βαρών της κληρονομίας εφαρμόζονται αναλογικά, για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση της περιουσίας από τον εκτελεστή, οι διατάξεις του άρθρου 26.

Άρθρο 43

Επιλογή κοινωφελούς σκοπού ή έργου

1. Οι εκτελεστές διαθηκών ή άλλα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί με διαθήκη η επιλογή του κοινωφελούς σκοπού ή έργου ή του τρόπου εκτέλεσης αυτού ή του κοινωφελούς ιδρύματος ή άλλου νομικού προσώπου στο

οποίο θα διατεθεί η κοινωφελής περιουσία, οφείλουν να υποβάλουν δήλωση περί της επιλογής τους στην αρμόδια αρχή ή τον πρόξενο της κατοικίας ή διαμονής τους. Εφόσον διαπιστώνεται αδυναμία επιλογής ή υποβολής δήλωσης ή όταν η επιλογή έχει ανατεθεί στο Δημόσιο, η απόφαση επιλογής εκδίδεται από την αρμόδια αρχή μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

2. Αν η υποβολή δήλωσης επιλογής κατά την παράγραφο 1 καθυστερεί, η αρμόδια αρχή απευθύνει έγγραφη πρόσκληση προς τα πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα επιλογής να υποβάλουν σχετική δήλωση μέσα σε εύλογη προθεσμία. Αν η ορισθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η επιλογή του σκοπού ή του έργου ενεργείται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

3. Με τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία γίνεται η επιλογή του κοινωφελούς σκοπού ή έργου ή του τρόπου εκτέλεσής τους, αν η επιλογή από εκείνους που έχουν το δικαίωμα αυτό δεν αφορά κοινωφελή σκοπό ή έργο, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Κώδικα, ή αν δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της συστατικής πράξης και αυτοί εμμένουν ή δεν συμμορφώνονται προς την πρόσκληση της αρμόδιας αρχής για επιλογή άλλου κοινωφελούς ιδρύματος ή νέου σκοπού ή έργου ή τρόπου εκτέλεσής τους ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που έχει ταχθεί από αυτήν. Σε περίπτωση διαφωνίας, αρμόδιο καθίσταται το κατά το άρθρο 10 του Κώδικα δικαστήριο.

Άρθρο 44

Εκπλήρωση σκοπού

1. Όταν πρόκειται περί κοινωφελούς σκοπού που εκπληρώνεται εφάπαξ, ο εκτελεστής της διαθήκης υποβάλει στην αρμόδια αρχή έκθεση για τον τρόπο εκτέλεσης του σκοπού, με προϋπολογισμό της απαιτούμενης δαπάνης. Η αρχή εγκρίνει ή απορρίπτει τον προτεινόμενο τρόπο εκτέλεσης μέσα σε σαράντα πέντε (45) ημέρες από την υποβολή της έκθεσης, αλλιώς τεκμαίρεται ότι εγκρίθηκε ο τρόπος εκτέλεσης του σκοπού, όπως προτάθηκε.

2. Η εκπλήρωση του σκοπού μπορεί να αρχίσει και πριν από τη λήξη της εκκαθάρισης της περιουσίας, αν δεν παρακωλύεται το έργο της, με έγκριση της αρμόδιας αρχής.

3. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής μπορεί να αναβληθεί, για το απολύτως ελάχιστο απαιτούμενο χρονικό διάστημα, η ανάθεση και εκτέλεση του έργου ή η εκτέλεση του σκοπού, σε περίπτωση ανάγκης.

4. Αν τα ποσά που ορίζονται σε συστατικές πράξεις για την εκτέλεση κοινωφελών σκοπών ή έργων είναι προδήλως ανεπαρκή, μπορεί να αυξάνονται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, ύστερα από πρόταση του εκτελεστή ή των διοικητών ιδρύματος, ανάλογα με την επάρκεια της περιουσίας και εφόσον αυτό δεν προσκρούει στη συστατική πράξη. Σε περίπτωση περισσότερων σκοπών τηρείται η αναλογία που ορίζεται στη συστατική πράξη.

Τα ανωτέρω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με την ίδια διαδικασία σε περίπτωση μεταβολής των οικονομικών συνθηκών.

Άρθρο 45

Ανάθεση και εκτέλεση έργων

1. Για την εκτέλεση έργου ανοικοδόμησης, ανακαίνι-

σης, επισκευής και συντήρησης ακινήτων ο εκτελεστής υποβάλλει στην αρμόδια αρχή πρόταση για το προς εκτέλεση έργο, με τα απαραίτητα στοιχεία σχεδιασμού του και κατά προσέγγιση προϋπολογισμό της δαπάνης. Η πρόταση διαβιβάζεται στο αρμόδιο ως εκ του σκοπού Υπουργείο, με τις απόψεις της αρμόδιας αρχής για την επάρκεια της περιουσίας και τη δυνατότητα διάθεσής της για την εκτέλεση του έργου. Η πρόταση εγκρίνεται ολικά ή μερικά από το ως άνω Υπουργείο εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της και ορίζεται ο τρόπος ανάθεσης και εκτέλεσης του έργου, τηρουμένων των διατάξεων της συστατικής πράξης. Όταν το προς εκτέλεση έργο αποσκοπεί στην επένδυση χρημάτων της κληρονομίας η έγκριση παρέχεται από την αρμόδια αρχή.

2. Η ανάθεση και εκτέλεση έργων, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνικών μελετών που τυχόν απαιτούνται, γίνεται, κατόπιν αιτήματος του εκτελεστή της διαθήκης, από τις τεχνικές υπηρεσίες του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργείου ή τις υπηρεσίες που εκτελούν τα έργα του, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των νόμων 3316/2005 (Α' 42) και 3669/2008 (Α' 116), με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

3. Αν ο προϋπολογισμός του έργου, όπως προκύπτει από την εγκεκριμένη μελέτη αυτού, δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, διεξάγεται πρόχειρος διαγωνισμός από την τεχνική υπηρεσία του φορέα που ανέλαβε την εκτέλεση του έργου. Ο διαγωνισμός μπορεί να διεξαχθεί και από τον εκτελεστή της διαθήκης, αν αυτός υπέβαλε έγγραφο αίτημα προς το φορέα και αυτό απορρίφθηκε ρητά από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία λόγω αδυναμίας εκτέλεσης ή και σιωπηρά με την άπρακτη πάροδο τρίμηνης προθεσμίας. Για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού ανατίθεται με διαπραγμάτευση, ύστερα από την υποβολή τριών (3) τουλάχιστον γραπτών προσφορών, η εκπόνηση μελέτης του προβλεπόμενου έργου, με αμοιβή όχι μεγαλύτερη των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, στην οποία περιλαμβάνεται και η υποστήριξη από το μελετητή του εκτελεστή στη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης του έργου, ως επιβλέπωντος μηχανικού.

Για την ανάθεση του έργου με βάση τη μελέτη που εκπονήθηκε, εκδίδεται συνοπτική προκήρυξη για την υποβολή γραπτών προσφορών. Η προκήρυξη αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και του Δήμου εντός των χωρικών ορίων του οποίου πρόκειται να εκτελεστεί το έργο, επί είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν την ορισμένη ημέρα υποβολής προσφορών.

4. Όταν η δαπάνη του έργου, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης της μελέτης, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, το έργο ανατίθεται απευθείας στον ενδιαφερόμενο που υπέβαλε τη χαμηλότερη προσφορά, μετά από πρόσκληση του εκτελεστή προς ενδιαφερόμενους και υποβολή τριών (3) τουλάχιστον εγγράφων προσφορών.

5. Η ανάθεση του έργου ανακοινώνεται στην αρμόδια αρχή, η οποία έχει δικαίωμα να ελέγχει οποτεδήποτε την εκτέλεση του έργου. Η πληρωμή της αμοιβής του μελετητή –συμβούλου μηχανικού και του αναδόχου εκτέλεσης του έργου γίνεται από τον εκτελεστή της διαθήκης με βάση τη σύμβαση.

6. Το έργο παραλαμβάνεται ποιοτικά και ποσοτικά από Επιτροπή Παραλαβής την οποία συγκροτεί η αρμόδια αρχή και αποτελείται από έναν τεχνικό υπάλληλό της, έναν

υπάλληλο του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργείου και ένα τρίτο άτομο, δημόσιο υπάλληλο ή ιδιώτη με εξειδικευμένες γνώσεις. Η παραλαβή συντελείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την πρόσκληση του εκτελεστή, αλλιώς συντελείται αυτοδίκαια. Μετά την παραλαβή υποβάλλεται από τον εκτελεστή στην αρμόδια αρχή απολογισμός της δαπάνης με τα σχετικά δικαιολογητικά.

7. Αν πρόκειται να εκτελεστούν περισσότερα έργα, συντάσσεται από τον εκτελεστή πρόγραμμα για τα έργα που θα εκτελεστούν μέσα στο οικονομικό έτος. Το πρόγραμμα υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν την έναρξη του συγκεκριμένου οικονομικού έτους. Το πρόγραμμα εγκρίνεται από την αρμόδια αρχή και τον αρμόδιο ως εκ του σκοπού Υπουργό.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι ειδικότεροι όροι του πρόχειρου διαγωνισμού και της απευθείας ανάθεσης που διεξάγει ο εκτελεστής της διαθήκης για την εκπόνηση της μελέτης και την ανάθεση και εκτέλεση του έργου, οι όροι της σύμβασης που υπογράφεται μεταξύ εκτελεστή και μελετητή ή/και εργολάβου και τα έγγραφα τα οποία οφείλει να τηρεί η υπηρεσία ή ο εκτελεστής κατά περίπτωση για τον κατασταλτικό έλεγχο της αρμόδια αρχής και όλες οι απαιτούμενες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Μέχρι την έκδοση της απόφασης οι σχετικές διαδικασίες διεξάγονται με ευθύνη του εκτελεστή.

Άρθρο 46

Κληροδοσίες υπέρ κοινωφελών σκοπών

1. Όταν καταλείπονται κληροδοσίες χρηματικών ποσών σε κοινωφελή ιδρύματα ή άλλα εκτός του Δημοσίου πρόσωπα υπέρ κοινωφελών σκοπών, ο κληροδόχος οφείλει να ενημερώσει εγγράφως το Υπουργείο Οικονομικών. Κατά τα λοιπά ισχύει ανάλογα το άρθρο 25.

2. Διάταξη διαθήκης ή δικαιοπραξίας εν ζωή, με την οποία διατίθεται περιουσία για την ίδρυση ναού, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, εκτελείται από τον εκτελεστή ή τον βεβαρημένο κληρονόμο ή κληροδόχο και αν τα πρόσωπα αυτά αδρανούν ή εμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο την εκτέλεση του έργου, η εκτέλεση και η εκπροσώπηση αναλαμβάνονται από τον οικείο Μητροπολίτη. Σε περίπτωση ναού ή χώρου λατρείας δόγματος ή θρησκείας άλλης από εκείνη της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού, η εκτέλεση και η εκπροσώπηση αναλαμβάνονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 47

Υποτροφίες - Διαγωνισμοί

Αν από τη συστατική πράξη προβλέπεται η χορήγηση υποτροφιών ή βοηθημάτων, οικονομικών ενισχύσεων και βραβείων από πρόσωπα εκτός του Δημοσίου, που δεν αποτελούν ιδρύματα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 56.

Άρθρο 48

Παράλειψη διαγωνισμού - Προμήθειες - Υπηρεσίες

1. Όταν λόγοι κατεπείγοντος επιβάλλουν την παράλειψη του διαγωνισμού μπορεί να επιτρέπεται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής, η χωρίς διαγωνισμό σύναψη ή τροποποίηση συμβάσεων που αφορούν εκκαθάριση, διοίκηση και διαχείριση περιουσιών υ-

πέρ κοινωνικών σκοπών ή έργων του παρόντος κεφαλαίου.

2. Συμβάσεις προμηθειών και παροχής υπηρεσιών, συνάπτονται ύστερα από πρόχειρο διαγωνισμό και υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή για έγκριση. Η αρμόδια αρχή οφείλει να εγκρίνει τις συμβάσεις μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την υποβολή τους, μετά την παρέλευση της οποίας τεκμαίρεται η έγκριση. Συμβάσεις προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών, το αντικείμενο των οποίων κατ' αξία δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, συνάπτονται εγγράφως με απευθείας ανάθεση, ύστερα από λήψη τριών (3) τουλάχιστον εγγράφων προσφορών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι ειδικότεροι όροι των διαγωνισμών της προηγούμενης παραγράφου, οι όροι των συμβάσεων που υπογράφονται και η εξαίρεση από την υποχρέωση διεξαγωγής διαγωνισμού σε περιπτώσεις κατεπείγοντος.

Άρθρο 49

Λήξη έργου και λογοδοσία Καταβολή αμοιβής και δαπανών

1. Το λειτουργήμα του εκτελεστή διαθήκης παύει με την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας επί της εκκαθάρισης της κληρονομίας, αν από τη διαθήκη προκύπτει ότι δεν έχει ο ίδιος καθήκον την εκπλήρωση του σκοπού, άλλως με την εκπλήρωση αυτού. Όταν από τη συστατική πράξη προκύπτει ότι ο οριζόμενος εκτελεστής δεν έχει καθήκοντα εκκαθάρισης ή επιδίωξης του σκοπού δεν υποβάλλει λογοδοσία.

Κατά τα λοιπά, ως προς το περιεχόμενο της λογοδοσίας, τον χρόνο υποβολής, τον έλεγχο και τον καταλογισμό έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 31.

2. Στους εκτελεστές διαθηκών χορηγείται, αν δεν απαγορεύεται ρητώς από τη διαθήκη, αμοιβή και δαπάνες, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 30.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Άρθρο 50

Σύσταση κοινωνικού ιδρύματος

1. Περιουσία, η οποία διατίθεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του παρόντος αποτελεί ίδρυμα που διοικείται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στη συστατική πράξη, όταν η εκτέλεση του κοινωνικού σκοπού ανατίθεται σε φυσικά πρόσωπα ή σε νομικά πρόσωπα που συνιστώνται με αυτήν. Ομοίως αποτελεί αυτοτελές ίδρυμα η διάθεση περιουσίας σε υφιστάμενα νομικά πρόσωπα για κοινωνικούς σκοπούς, όταν ορίζεται ιδιαίτερος τρόπος διοίκησής της.

2. Περιουσία, η οποία καταλείπεται σε υφιστάμενα ιδρύματα, σωματεία, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα, με επιδιωκόμενο σκοπό που προσδιορίζεται επαρκώς και είναι διαφορετικός από αυτόν που επιδιώκει το υφιστάμενο νομικό πρόσωπο, χωρίς να καθορίζεται ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης, αποτελεί ομάδα περιουσίας διακεκριμένη από την περιουσία του νομικού προσώπου ως κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης.

3. Αν δεν προσδιορίζεται ειδικότερα ή δεν συνάγεται επαρκώς από τη συστατική πράξη ο επιδιωκόμενος σκο-

πός, θεωρείται ότι η περιουσία έχει καταλειφθεί για την εξυπηρέτηση του σκοπού, που επιδιώκει κατά τον προορισμό του το νομικό πρόσωπο και εντάσσεται στην υπόλοιπη περιουσία του. Αν ο σκοπός είναι όμοιος, ο δε οριζόμενος ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης διαφέρει μόνο σε επιδιωκόμενα σημεία από τον τρόπο διοίκησης του υφιστάμενου νομικού προσώπου που προσδιορίζεται από το καταστατικό ή τον οργανισμό του, τότε εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, ο δε κατά τα ανωτέρω ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης τηρείται κατά το δυνατόν. Αν προκύψει διαφωνία για τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής αποφασίζει η αρμόδια αρχή μετά από γνώμη του Συμβουλίου, είτε αυτεπάγγελα είτε μετά από αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου.

4. Κοινωνικός περιουσία κάθε είδους που περιέρχεται σε ίδρυμα που υπάρχει ή άλλο νομικό πρόσωπο ως κληρονόμο, κληροδόχο ή δωρεοδόχο, με οποιοδήποτε τύπο ή και ατύπως, αναγγέλλεται υποχρεωτικά στην αρμόδια αρχή.

Άρθρο 51

Έγκριση σύστασης κοινωνικού ιδρύματος - Διάλυση

1. Για τη σύσταση κοινωνικού ιδρύματος ως ιδιαίτερου νομικού προσώπου εκδίδεται προεδρικό διάταγμα, με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού. Με το διάταγμα εγκρίνεται ο οργανισμός του ιδρύματος, ο οποίος συντάσσεται από τον εκτελεστή ή τους διοικητές του ιδρύματος σύμφωνα με όσα ορίζονται στη συστατική πράξη ή από την αρμόδια αρχή σε περίπτωση που αυτοί αμελούν. Οι προτείνοντες Υπουργοί μπορούν να τροποποιούν το σχέδιο που υποβλήθηκε από τον εκτελεστή ή τους διοικητές, με την τήρηση πάντα των όρων της συστατικής πράξης.

2. Το ίδρυμα διαλύεται με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, για τους λόγους που ορίζονται στον οργανισμό του ή όταν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 76. Το προεδρικό διάταγμα διάλυσης εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού που έχει τυχόν υπογράψει την πράξη σύστασης του κοινωνικού ιδρύματος και μπορεί να προβλέπει το όργανο και τη διαδικασία εκκαθάρισης του ιδρύματος, εφαρμοζομένων συμπληρωματικά των άρθρων 72 έως 77 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 52

Οργανισμός ιδρύματος

1. Με τον οργανισμό του ιδρύματος ορίζονται η μορφή, η επωνυμία, η διοίκηση και εκπροσώπησή του, η περιουσία, η οικονομική του διαχείριση, τα μέσα και ο τρόπος εκτέλεσης του σκοπού και συμπληρώνονται τυχόν ελλείψεις των όρων της συστατικής πράξης. Αν στον οργανισμό ορίζεται άρτιος αριθμός μελών του διοικητικού συμβουλίου ρυθμίζονται σε αυτόν και τα θέματα λήψης αποφάσεων σε περίπτωση ισοψηφίας. Τροποποιήσεις του οργανισμού εγκρίνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 51.

2. Όταν συνιστάται κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης σε κοινωνικό ίδρυμα ή νομικό πρόσωπο κάθε μορφής ή γίνεται αυτό δέκτης σημαντικής χορηγίας για την επίτευξη του σκοπού του και τίθενται όροι του χορηγού για τη διοίκηση και λειτουργία του σχετικά με την αξιοποίη-

ση της χορηγίας, επιτρέπεται η τροποποίηση του οργανισμού του. Η τροποποίηση διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου κατά το νόμο οργάνου και έγκριση της αρμόδιας αρχής, εφόσον κρίνεται αναγκαία και δεν συνάγεται αντίθετη βούληση του διαθέτη ή του δωρητή. Κάθε σχετική αμφισβήτηση επιλύεται από το δικαστήριο του άρθρου 11.

Άρθρο 53 **Εποπτεία**

1. Περιουσίες του άρθρου 50 εκκαθαρίζονται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 41 και 42 του παρόντος και υπάγονται στην εποπτεία της αρμόδιας αρχής. Με τον οργανισμό μπορεί να καθορίζεται το εύρος της εποπτείας της αρμόδιας αρχής, λαμβάνεται δε υπόψη η προέλευση της περιουσίας.

2. Κοινωφελή ιδρύματα που εξαιρούνται με ειδικές διατάξεις της εποπτείας της αρμόδιας αρχής του παρόντος κώδικα, υπέχουν σε κάθε περίπτωση υποχρέωση υποβολής προς έλεγχο του προϋπολογισμού και απολογισμού τους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 59.

Άρθρο 54 **Συγχώνευση ιδρυμάτων - Συμβάσεις**

1. Επιτρέπεται η συγχώνευση ιδρυμάτων και η σύσταση νέου ενιαίου ιδρύματος, με τήρηση της διαδικασίας της παραγράφου 1 του άρθρου 50, ύστερα από συμφωνία των διοικήσεών τους που υπόκειται στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, εφόσον εκπληρώνουν τον ίδιο ουσιαστικό κοινωφελή σκοπό και προς τον σκοπό της αποτελεσματικότερης εκτέλεσής του. Ο οργανισμός του νέου ιδρύματος περιέχει όλα τα στοιχεία των συστατικών πράξεων των ιδρυμάτων που συγχωνεύονται και ορίζει τον ενιαίο σκοπό, ο οποίος ανταποκρίνεται πλήρως στη βούληση των ιδρυτών. Το νέο ίδρυμα υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων ιδρυμάτων, τυχόν δε εκκρεμείς δίκες με διάδικο κάποιο από τα συγχωνευόμενα ιδρύματα συνεχίζονται στο όνομα του νέου ιδρύματος, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται δήλωση περί επαναλήψεώς τους.

2. Για τη μελέτη και εκτέλεση σημαντικών έργων και την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους, στο πλαίσιο επίτευξης των σκοπών τους, τα κοινωφελή ιδρύματα μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές και άλλες συμβάσεις με το Δημόσιο ή επιστημονικούς φορείς και άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, που έχουν τον ίδιο ή συναφή σκοπό. Οι συμβάσεις εγκρίνονται από την αρμόδια αρχή και υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν ο προϋπολογισμός τους υπερβαίνει τα όρια που τίθενται στις κείμενες διατάξεις για τον έλεγχο των συμβάσεων των φορέων του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 55 **Κατανομή περιουσίας υπέρ περισσότερων σκοπών - συγκληρονομία**

1. Εφόσον έχει καταλειφθεί περιουσία σε ίδρυμα για την εκπλήρωση περισσότερων σκοπών και δεν προκύπτει από τη συστατική πράξη η κατανομή της κατά σκοπό, κατανέμεται με απόφαση των διοικήτών του ιδρύμα-

τος, η οποία εγκρίνεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής.

2. Αν το ίδρυμα εγκαθίσταται ως συγκληρονόμος, εφαρμόζονται σε αυτό αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 29 που αφορούν το Δημόσιο ως συγκληρονόμο.

Άρθρο 56 **Χορήγηση υποτροφιών**

1. Αν με συστατική πράξη έχει ανατεθεί σε ίδρυμα η χορήγηση υποτροφιών χωρίς την υποχρέωση διεξαγωγής διαγωνισμού, οι υποτροφίες χορηγούνται με την έγκριση της αρμόδιας αρχής, η οποία δίνεται ύστερα από γνώμη της αρμόδιας περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και έλεγχο τήρησης των όρων της συστατικής πράξης. Αν προβλέπεται η διεξαγωγή διαγωνισμού, διενεργείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 38, με προκήρυξη που συντάσσει το ίδρυμα, η οποία εγκρίνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την αρμόδια αρχή, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

2. Μετά την επιλογή των υποτρόφων συνάπτεται σύμβαση μεταξύ αυτών και της διοίκησης του ιδρύματος, με βάση τους όρους της προκήρυξης ή της απόφασης επιλογής, εφόσον δεν έχει μεσολαβήσει προκήρυξη. Ειδικότερα θέματα απονομής υποτροφιών εκ μέρους των ιδρυμάτων μπορεί να ρυθμίζονται με την απόφαση της παραγράφου 6 του άρθρου 38.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις που με συστατική πράξη έχει ανατεθεί σε ιδρύματα η χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων, βοηθημάτων και βραβείων.

Άρθρο 57 **Σύσταση φορέων αξιοποίησης της περιουσίας ιδρυμάτων**

1. Με έγκριση της αρμόδιας αρχής μπορεί να επιτρέπεται σε ένα ή περισσότερα ιδρύματα να συνιστούν ειδικούς φορείς για την αξιοποίηση της περιουσίας τους ή να αναθέτουν την αξιοποίηση αυτή σε υφιστάμενους φορείς ή επιχειρήσεις, με τους όρους που τίθενται στην απόφαση έγκρισης. Η διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας από τους ως άνω φορείς υπόκειται στον έλεγχο της αρμόδιας αρχής και τα όργανα διοίκησης του ιδρύματος ευθύνονται για τις πράξεις και παραλείψεις τους.

2. Αν κριθεί ότι ο τρόπος διαχείρισης αποβαίνει ασύμφορος για το ίδρυμα, μπορεί να ανακαλείται η απόφαση της παραγράφου 1, με την ίδια διαδικασία που εκδόθηκε.

Άρθρο 58 **Διαχειριστικές πράξεις**

1. Για την εκποίηση και εκμίσθωση ακινήτων των ιδρυμάτων εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 42 του παρόντος Κώδικα.

2. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής εγκρίνεται η απόκτηση ακίνητης περιουσίας από τα ιδρύματα, είτε με αγορά κατόπιν διαπραγμάτευσης είτε με άλλο τρόπο που προβλέπεται από το νόμο, όπως ιδίως συμμετοχή σε πλειστηριασμό, ανταλλαγή, αντιπαροχή, δικαστική ή εκούσια διανομή. Για την έκδοση της απόφασης απαιτεί-

ται να αποδεικνύεται ότι προηγήθηκε έρευνα αγοράς και αξιολόγηση της καταλληλότητας του προς απόκτηση ακινήτου για το σκοπό που προορίζεται.

3. Για τη σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων ανάθεσης και εκτέλεσης έργων και λοιπών συμβάσεων των ιδρυμάτων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 45, εκτός αν το ίδρυμα διαθέτει οργανωμένη τεχνική υπηρεσία, οπότε αναθέτει στην περίπτωση αυτή την εκπόνηση των μελετών και την εκτέλεση των έργων του με τις δικές του δυνάμεις, με εφαρμογή των διατάξεων των νόμων 3316/2005 και 3669/2008 ή της τυχόν υφιστάμενης ειδικής νομοθεσίας του. Επιτρέπεται η διεξαγωγή πρόχειρου διαγωνισμού για την εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 έως 5 του άρθρου 45, όταν ο προϋπολογισμός τους δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατόν σαράντα χιλιάδων (140.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Στην περίπτωση αυτή ανατίθεται απευθείας η μελέτη και επίβλεψη του έργου, αν η σχετική δαπάνη δεν υπερβαίνει το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α..

4. Απαγορεύεται η σύναψη συμβάσεων με τα πρόσωπα που διοικούν το ίδρυμα ή διαχειρίζονται την περιουσία του, τους συζύγους και τους συγγενείς των προσώπων αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους ανωτέρω. Νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχεται από τα ανωτέρω πρόσωπα αν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού, μετά από γνώμη του Συμβουλίου, μπορεί να εγκρίνεται Κανονισμός Ανάθεσης και Εκτέλεσης Έργων ιδρυμάτων, με βάση τις γενικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων έργων, με τις προσαρμογές που κρίνονται αναγκαίες και εξυπηρετούν την ιδιαίτερη φύση και τις ανάγκες τους.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού μπορεί να καθορίζονται οι αποδοχές των απασχολούμενων με οποιαδήποτε σχέση και των διευθυντικών στελεχών των ιδρυμάτων και οι αποζημιώσεις των μελών των διοικήσεών τους, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική τους πράξη, βάσει των προσόντων τους, του χρόνου απασχόλησής τους και των αποδοχών των υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα.

Άρθρο 59 **Προϋπολογισμοί ιδρυμάτων**

1. Τα ιδρύματα υποβάλλουν κάθε έτος στην αρμόδια αρχή προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό. Συντάσσουν επίσης ανά διετία σχέδια διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας.

2. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός των εσόδων και εξόδων των ιδρυμάτων, καθώς και ισολογισμός τους συντάσσονται με βάση τις ρυθμίσεις του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 3 του άρθρου 34. Αν εκτελούνται περισσότεροι σκοποί, εμφανίζονται στον προϋπολογισμό σε ιδιαίτερα κεφάλαια. Μαζί με τον απολογισμό καταρτίζεται και υποβάλλεται γενικός ισολογισμός της περιουσίας του ιδρύματος, στον οποίο περιλαμβάνεται η γενική κατάσταση του ενεργητικού και παθητικού κατά τη λήξη του οικονομικού έτους και όλες οι μεταβο-

λές στα περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, που αναγράφονται σε ιδιαίτερες απολογιστικές καταστάσεις. Ο προϋπολογισμός, ισολογισμός και απολογισμός αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος, εφόσον υπάρχει και αποστέλλονται για ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας αρχής. Η παράλειψη ανάρτησης στο διαδίκτυο αποτελεί παράβαση υποχρέωσης, η οποία τιμωρείται σύμφωνα με την παράγραφο 2α του άρθρου 71.

3. Η οικονομική διαχείριση των ιδρυμάτων είναι ετήσια και συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Για ορισμένες κατηγορίες ιδρυμάτων μπορεί με απόφαση της αρμόδιας αρχής να ορίζεται διαφορετική διαχειριστική περίοδος, αν υπάρχουν ειδικοί λόγοι.

Ο προϋπολογισμός των εσόδων και εξόδων υποβάλλεται τρεις (3) μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους, ο δε απολογισμός μαζί με τον ισολογισμό μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τη λήξη του. Αν διαπιστώνεται αδικαιολόγητη καθυστέρηση ή άρνηση υποβολής των ετήσιων προϋπολογισμών και απολογισμών, η αρμόδια αρχή εκδίδει άμεσα και κοινοποιεί ειδοποίηση στα πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία υπάρχουν καταθέσεις των ιδρυμάτων, τα οποία υποχρεούνται να αρνούνται την απόδοση των καταθέσεων, όπως και την εκτέλεση εντολής πληρωμής σε βάρος των καταθέσεων αυτών, ευθύνονται δε έναντι του ιδρύματος για κάθε ζημιά, που υπέστη από την παράλειψή τους. Την αγωγή στην περίπτωση αυτή μπορεί να εγείρει και το Δημόσιο.

4. Οι προϋπολογισμοί και απολογισμοί εγκρίνονται με πράξη της αρμόδιας αρχής. Με την πράξη έγκρισης επιτρέπεται η τροποποίηση των ποσών των εσόδων και εξόδων που αναγράφονται στον προϋπολογισμό ή η εγγραφή νέων εσόδων και εξόδων για λόγους νομιμότητας ή συμφωνίας με τους ορισμούς ή το σκοπό της συστατικής πράξης ή αν οι δαπάνες κρίνονται υπερβολικές σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό και τα διατιθέμενα για την εκπλήρωσή του ποσά, οπότε τα τελευταία περικόπτονται στο εύλογο μέτρο. Μέχρι την έγκριση, η διοίκηση των εσόδων και εξόδων του ιδρύματος ενεργείται με βάση τον προϋπολογισμό, που εγκρίθηκε το προηγούμενο έτος. Αν ο προϋπολογισμός δεν εγκριθεί εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή του και η διοίκηση των εσόδων και εξόδων δεν μπορεί να ενεργηθεί σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τεκμαίρεται η έγκριση του νέου προϋπολογισμού από την αρμόδια αρχή.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι λεπτομέρειες κατάρτισης των προϋπολογισμών και απολογισμών, του περιεχομένου τους, των δικαιολογητικών που υποβάλλονται και των βιβλίων, που τηρούνται από τα ιδρύματα, του τρόπου πληρωμής των εξόδων των ιδρυμάτων και είσπραξης των εσόδων τους και λοιπών συναφών ζητημάτων.

6. Στις περιουσίες του παρόντος Κεφαλαίου με ετήσια έσοδα περισσότερα από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, διενεργείται ετήσιος τακτικός έλεγχος της διαχείρισης από ελεγκτικά γραφεία του άρθρου 21. Για περιουσίες που δεν υπερβαίνουν τα πιο πάνω όρια διενεργείται έλεγχος δειγματοληπτικός κατά την κρίση της αρμόδιας αρχής. Για την υποβολή έκθεσης, τον επανέλεγχο και τον καταλογισμό εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 31.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να επεκτείνεται η διενέργεια τακτικού διαχειριστικού ελέγ-

χου από ελεγκτικά γραφεία και σε περιουσίες με ετήσια έσοδα λιγότερα από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ή με ενεργητικό μικρότερο από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ. Η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητεί τη διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού ελέγχου από ελεγκτικά γραφεία και σε κάθε άλλη περίπτωση.

7. Οι διατάξεις του παρόντος και του επομένου άρθρου εφαρμόζονται και επί των περιουσιών της παραγράφου 2 του άρθρου 50. Για κάθε κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης υποβάλλεται ιδιαίτερος προϋπολογισμός, απολογισμός και ισολογισμός.

Άρθρο 60 **Πιστώσεις και δαπάνες**

1. Δεν επιτρέπεται καμία μεταβολή, ούτε μεταφορά πιστώσεων, από κεφάλαιο σε κεφάλαιο ή από άρθρο σε άρθρο του προϋπολογισμού ιδρύματος, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχής. Κατ' εξαίρεση μπορεί η αρμόδια αρχή να εγκρίνει, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος, την πληρωμή δαπάνης πέραν των προβλέψεων του προϋπολογισμού, η οποία προέκυψε από λόγους ανώτερης βίας. Η άπρακτη πάροδος της ανωτέρω προθεσμίας θεωρείται ως έγκριση της πληρωμής.

2. Δεν επιτρέπεται καμία δαπάνη σε βάρος των ιδρυμάτων, χωρίς προηγούμενη αναγραφή στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό, εκτός αν αφορά την εξόφληση κάθε είδους χρεών προς το Δημόσιο.

3. Κάθε δαπάνη, που ενεργείται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Κώδικα και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή της συστατικής πράξης ή του οργανισμού ή χωρίς την έγκριση του προϋπολογισμού ή με υπέρβαση των πιστώσεων που αναγράφονται σε αυτόν, βαρύνει αλληλεγγύως και εις ολόκληρον τους διοικητές ή διαχειριστές, που έδωσαν εντολή για τη δαπάνη και καταλογίζεται με πράξη της αρμόδιας αρχής, μετά από έλεγχο από Οικονομικό Επιθεωρητή ή ελεγκτικό γραφείο του άρθρου 21 και γνώμη του Συμβουλίου. Ο καταλογισμός μπορεί να επεκτείνεται και στους υπαλλήλους – διαχειριστές του ιδρύματος, εφόσον αυτοί είναι υπαίτιοι ή συνέργησαν στη μη νόμιμη δαπάνη. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 31.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ **ΣΧΟΛΑΖΟΥΣΕΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ**

Άρθρο 61 **Σχολάζουσα κληρονομία**

1. Στοιχεία και πληροφορίες που περιέρχονται σε υπηρεσίες του Δημοσίου ή νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα για την ύπαρξη κληρονομίας χωρίς εμφανή κληρονόμο διαβιβάζονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση της τελευταίας κατοικίας του κληρονομούμενου, η οποία προβαίνει σε εξακρίβωση των στοιχείων της κληρονομίας, πιθανολογεί την ύπαρξη ή μη κληρονόμων και ενημερώνει για τις ενέργειές της το Υπουργείο Οικονομικών. Ιδιαίτερη υποχρέωση ενημέρωσης έχει η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) του κληρονομούμενου, εφόσον παρέλθει εξάμηνο από το θάνατό του, χωρίς να εμφανιστούν οι κληρονόμοι του, προκειμένου να διοριστεί κηδεμόνας ή να βεβαιωθεί το κληρονομικό δικαίωμα

του Δημοσίου.

2. Εφόσον προκύπτει ανάγκη ορισμού κηδεμόνα και αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, ο σχετικός φάκελος διαβιβάζεται στο Υπουργείο αυτό. Αν από τα στοιχεία πιθανολογείται σφόδρα ότι δεν υπάρχει κληρονόμος πλην του Δημοσίου, ο διορισμός κηδεμόνα παραλείπεται και υποβάλλεται αίτηση στο δικαστήριο της κληρονομίας για τη βεβαίωση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου, σύμφωνα με το άρθρο 1868 του Αστικού Κώδικα και με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 5 του παρόντος.

3. Η αρμόδια αρχή διορίζει κηδεμόνα για την προσωρινή διοίκηση της κληρονομίας και την εξακρίβωση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου όταν ο κληρονόμος είναι άγνωστος ή δεν είναι βέβαιο ότι αποδέχθηκε την κληρονομία. Για το διορισμό κηδεμόνα ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση η γραμματεία του δικαστηρίου της κληρονομίας. Ο επικαλούμενος κληρονομικό δικαίωμα μπορεί να ζητήσει οποτεδήποτε τη βεβαίωση του κληρονομικού του δικαιώματος, με αίτησή του προς το δικαστήριο της κληρονομίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεώς της.

4. Συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται και τα άρθρα 1867, 1868 και 1870 του Αστικού Κώδικα.

5. Αν δεν υπάρχουν συγκεκριμένα αποτελέσματα ενεργειών του κηδεμόνα και του τυχόν αντικαταστάτη του μετά την παρέλευση διετίας από του αρχικού διορισμού ούτε σχετική εκκρεμοδικία και πιθανολογείται με γνώμη του Συμβουλίου ότι δεν υπάρχει άλλος κληρονόμος εκτός από το Δημόσιο, το έργο του θεωρείται ως περαιωθέν και ζητείται η αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου κατά το άρθρο 1868 του Αστικού Κώδικα. Πριν την υποβολή της αίτησης δημοσιεύεται πρόσκληση της αρμόδιας αρχής προς όσους τυχόν αξιώνουν κληρονομικό δικαίωμα, προκειμένου να αναγγείλουν το δικαίωμά τους σε προθεσμία τριών (3) μηνών. Η πρόσκληση δημοσιεύεται σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας και αναρτάται στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής επί έναν τουλάχιστον μήνα και η προθεσμία αναγγελίας αρχίζει από την ολοκλήρωση των δημοσιεύσεων.

6. Με την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου, θεωρείται ότι η κληρονομία επάγεται σε αυτό χωρίς όρο και για την εκκαθάρισή της, εφόσον απαιτείται, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Δ΄.

Άρθρο 62 **Διορισμός - Καθήκοντα - Λήξη του έργου**

1. Ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας διορίζεται κατά το άρθρο 16 από την αρμόδια αρχή αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος δημόσιας αρχής ή οποιουδήποτε προσώπου έχει έννομο προς τούτο συμφέρον, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου για την ιδιότητα της κληρονομίας ως σχολάζουσας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 17 έως 20, 22 έως 24 και 26 έως 28.

2. Για την εξακρίβωση των στοιχείων της κληρονομίας ο κηδεμόνας μπορεί να ζητεί πληροφορίες, πιστοποιητικά και αντίγραφα δημοσίων εγγράφων από κάθε δημόσια ή τοπική αρχή, γραμματείς δικαστηρίων, υποθηκοφύλακες, κτηματολογικά γραφεία και συμβολαιογράφους. Οι

αρχές και τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται να χορηγούν τις ζητούμενες πληροφορίες, πιστοποιητικά ή αντίγραφα ατελώς, μέσα σε δεκαπέντε (15) το πολύ ημέρες από τη λήψη της σχετικής αίτησης.

3. Το λειτουργήμα του κηδεμόνα παύει και ο κηδεμόνας παραδίδει την περιουσία στον κληρονόμο ή τον εκκαθαριστή, ύστερα από ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αν του κοινοποιηθεί δικαστική απόφαση περί αναγνώρισης του δικαιώματος του κληρονόμου ή περί εκκαθάρισης της κληρονομίας ή αν διαπιστωθεί το κληρονομικό δικαίωμα τρίτου με απόφαση της αρμόδιας αρχής που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

Άρθρο 63 **Λογοδοσία κηδεμόνα - Αμοιβή**

1. Μετά τη λήξη του έργου του ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας έχει την υποχρέωση να λογοδοτήσει στην αρμόδια αρχή. Η λογοδοσία περιλαμβάνει πλήρη έκθεση της διοίκησης της περιουσίας που διενεργήθηκε.

2. Ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας υποβάλλει στο πρώτο δίμηνο και στη συνέχεια κάθε εξάμηνο από το διορισμό του, ιδιαίτερο πίνακα με τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της κληρονομίας, με καταχώριση των εισπράξεων ή πληρωμών και συνοπτική έκθεση για τις έρευνες, που πραγματοποίησε για την εξακρίβωση της περιουσίας και των δικαιούχων κληρονόμων. Το αργότερο εντός δύο (2) ετών οφείλει να ενημερώσει την αρμόδια αρχή για τα τελικά αποτελέσματα των ενεργειών του, υποβάλλοντας σχετική έκθεση και όλα τα στοιχεία, που συνέλεξε από αρμόδιες αρχές και από πληροφορίες.

3. Για την αμοιβή και τις δαπάνες του κηδεμόνα εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο 30.

Άρθρο 64 **Φάκελοι και Μητρώο Σχολαζουσών Κληρονομιών**

1. Οι αρμόδιες αρχές καταρτίζουν και τηρούν φακέλους και Μητρώο των σχολαζουσών κληρονομιών. Στους φακέλους περιλαμβάνονται: α) Το όνομα του κληρονόμου, β) το είδος και η αποτίμηση της περιουσίας, γ) οι αναφορές και οι εκθέσεις του κηδεμόνα, καθώς και όλα τα στοιχεία σχετικά με τις ενέργειες διαχείρισης και διοίκησης, η αλληλογραφία κατά χρονολογική σειρά, οι προσκλήσεις της αρχής προς τον κηδεμόνα και η λογοδοσία του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του παρόντος.

2. Μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος οφείλουν οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών να αναγγείλουν στην αρμόδια αρχή τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Η παράλειψη αναγγελίας έχει ως συνέπεια την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 71.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ **ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ**

Άρθρο 65 **Πόροι**

1. Στον Κρατικό Προϋπολογισμό προβλέπεται κάθε έτος ειδική πίστωση για τη δημιουργία και τήρηση σε ηλε-

κτρονική μορφή του Μητρώου των άρθρων 12 έως 14 και για τα έξοδα διοίκησης και εποπτείας των περιουσιών του παρόντος Κώδικα.

Έσοδα του προϋπολογισμού αυτού αποτελούν τα πρόστιμα του άρθρου 71 και τα ποσά δικαιώματος χρήσης και αντιτίμου δαπάνης που εισπράττονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 7 του άρθρου 14.

Η πίστωση αυτή δεν ενισχύεται με μεταφορά ποσών από άλλους κωδικούς.

2. Για την αντιμετώπιση δαπανών των περιουσιών του παρόντος Κώδικα, επιβάλλεται ετήσια παρακράτηση σε βάρος των εσόδων τους κατά ποσοστό πέντε τοις χιλίοις (5 ‰). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσοστό αυτό και να καθορίζεται ο τρόπος και οι ειδικότερες λεπτομέρειες της παρακράτησης.

Το ποσό από την παρακράτηση εμφανίζεται στον κατά το άρθρο 34 ειδικό προϋπολογισμό και διατίθεται και για έξοδα της αρμόδιας αρχής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της που απορρέουν από τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 66 **Πάγια προκαταβολή**

1. Για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δαπανών και εξόδων εκκαθάρισης περιουσιών, οι οποίες δεν διαθέτουν για εκταμίευση τα απαραίτητα χρήματα, μπορεί να συσταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46 έως 53 του ν. 2362/1995 (Α' 247) πάγια προκαταβολή υπέρ της Διεύθυνσης Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών ή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την οποία διαχειρίζεται ο εκάστοτε Διευθυντής ή αναπληρωτής του. Μετά την εκκαθάριση τα ποσά αυτά εισπράττονται από το ενεργητικό ή τα εισοδήματα της περιουσίας και αποδίδονται στο λογαριασμό από τον οποίο εκταμιεύθηκαν.

2. Για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δαπανών και εξόδων σχολαζουσών κληρονομιών εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ **ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ**

Άρθρο 67 **Διαχείριση καταθέσεων**

1. Κληρονόμοι, κληροδόχοι, εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, εκκαθαριστές και διοικητές ιδρυμάτων και κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών καταθέτουν σε έναν ή και περισσότερους έντοκους λογαριασμούς όψεως, ταμειευτηρίου ή προθεσμιακούς χρηματικά ποσά που προέρχονται από περιουσίες του παρόντος Κώδικα και ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια αρχή για τα στοιχεία των λογαριασμών, με αιτιολόγηση του αριθμού τους και του σκοπού της κατάθεσης.

2. Πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία υπάρχουν τίτλοι υπέρ κοινοφελών σκοπών, υποχρεούνται, χωρίς ειδική εντολή, να εισπράττουν κατά τη λήξη τα μερίσματα ή άλλα ωφελήματα αυτών και να τα καταθέτουν στον οικείο λογαριασμό. Από την ημερομηνία λήξης τα ποσά των μερισμάτων και άλλων ωφελημάτων καθίστανται αυτοδικαίως έντοκα.

3. Όταν συνιστάται επικαρπία ή καταπίστευμα επί κινήτων αξιών ή μετρητών, η κυριότητα των οποίων καταλείπεται στο Δημόσιο ή σε κοινοφελές ίδρυμα ή υπέρ κοι-

νωφελούς σκοπού, ο επικαρπωτής ή βεβαρημένος με το καταπίστευμα τα καταθέτει σε πιστωτικό ίδρυμα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση της αρμόδιας αρχής που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου, μπορεί να επιτραπεί η εκ μέρους του διαχείριση των παραπάνω στοιχείων, ύστερα από την παροχή ασφάλειας.

4. Η μεταφορά ή μετατροπή των καταθέσεων των προηγούμενων παραγράφων γίνεται με εντολή του δικαιούχου και ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αλλιώς το πιστωτικό ίδρυμα υπέχει ευθύνη για τη ζημιά που τυχόν προκαλείται.

Άρθρο 68 **Πληροφορίες**

Οι αρμόδιες αρχές, οι εκκαθαριστές και διοικητές περιουσιών, οι εκτελεστές διαθηκών και οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών δικαιούνται να ζητούν από νομικά ή φυσικά πρόσωπα που μπορεί να κατέχουν στοιχεία της περιουσίας (όπως ιδίως πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρείες, Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών) πληροφορίες για τα στοιχεία αυτά και να ενεργούν έλεγχο για την εξακρίβωση των περιουσιών αυτών. Οι ζητούμενες πληροφορίες παρέχονται χωρίς την καταβολή οποιασδήποτε αμοιβής ή τέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ **ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 69 **Δίκες κοινωφελών περιουσιών**

1. Η αρμόδια αρχή νομιμοποιείται, πέραν των εκκαθαριστών, εκτελεστών διαθήκης και διοικητών κοινωφελών ιδρυμάτων:

α) Να ασκεί αιτήσεις και αγωγές σε δικαστήρια για την αναγνώριση ή τη διεκδίκηση δικαιώματος σε κάθε περιουσία, που έχει διατεθεί για κοινωφελή σκοπό ή σε κοινωφελές ίδρυμα,

β) να επισπεύδει αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση των δικαιωμάτων αυτών,

γ) να ζητεί τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση κάθε περιουσίας, σύμφωνα με τα άρθρα 682 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,

δ) να ασκεί παρέμβαση σε κάθε στάση δίκης η οποία αφορά περιουσία υπέρ κοινωφελούς σκοπού ή κοινωφελών ιδρυμάτων ή αφορά το κύρος των πράξεών τους, με την υποβολή προτάσεων και χωρίς την κοινοποίηση δικογράφου παρέμβασης,

ε) να ζητεί την επανάληψη της δίκης ή να καλείται για την επανάληψη της δίκης, αν επήλθε διακοπή δίκης με διάδικο ένα από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου και για λόγους που αφορούν τα πρόσωπα αυτά.

2. Τα εισαγωγικά δικόγραφα των δικών, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή, από οποιονδήποτε κι αν ασκούνται, εκτός αν ορίζεται ειδικά διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, που εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικών και προθεσμιών του Δημοσίου.

Άρθρο 70 **Κοινοποίηση εγγράφων**

Η κοινοποίηση προσκλήσεων ή άλλων εγγράφων εκ μέρους της αρμόδιας αρχής προς τους εκκαθαριστές κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών, εκτελεστές διαθηκών, διοικητές ιδρυμάτων κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών ή άλλα πρόσωπα, γίνεται με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2672/1998 (Α' 290) ή με υπάλληλο της αρμόδιας αρχής και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 έως 57 του ν. 2717/1999 (Α' 97).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ **ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 71 **Πειθαρχικές παραβάσεις και διοικητικές κυρώσεις**

1. Δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που συμμετέχουν λόγω της υπηρεσίας τους στην εξακρίβωση ή στην εκκαθάριση των περιουσιών του παρόντος Κώδικα, όπως και εκείνοι που ασκούν προσωρινή διοίκηση, κατά το άρθρο 5 του παρόντος Κώδικα, υπάγονται για τα ζητήματα αυτά στην πειθαρχική εξουσία της αρμόδιας αρχής, η οποία μπορεί να επιβάλει σε αυτούς πειθαρχική ποινή προστίμου για τη μη εκπλήρωση των καθηκόντων που προσδιορίζονται με τον παρόντα νόμο ή για αμελή εκπλήρωση αυτών.

2. Πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ επιβάλλεται:

α) Σε εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων ή περιουσιών, που διέπονται από τον παρόντα νόμο, οι οποίοι δεν παρέχουν τα προβλεπόμενα από αυτόν στοιχεία της διαχείρισής τους ή δεν υποβάλλουν τον προϋπολογισμό και απολογισμό μέσα στις νόμιμες προθεσμίες ή αρνούνται να υποβληθούν σε έλεγχο ή εξέταση, που διατάσσεται από την αρμόδια αρχή ή δεν υποβάλλουν σχετική έκθεση ή δεν παρέχουν πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση των κοινωφελών ιδρυμάτων και περιουσιών ή δεν τηρούν τα απαραίτητα βιβλία ή δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του κώδικα και των συστατικών πράξεων.

β) Σε πιστωτικά ιδρύματα, όργανα των οποίων δεν παρέχουν τις ζητούμενες από την αρμόδια αρχή πληροφορίες ή αρνούνται να συμμορφωθούν σε αίτημά της που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

γ) Σε συμβολαιογράφους, δικαστικούς γραμματείς και προξένους που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και τις υποχρεώσεις τους από αυτές.

3. Τα ανωτέρω πρόστιμα επιβάλλονται μετά από κλήση του υπόχρεου για να παράσχει εντός ευλόγου χρόνου εξηγήσεις στο οριζόμενο από την αρμόδια αρχή όργανο ή πρόσωπο. Για όργανα ή υπαλλήλους του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και για διοικητές ιδρυμάτων, η επίδοση της κλήσης γίνεται στην υπηρεσία τους ή την έδρα του νομικού προσώπου, για δε τους λοιπούς στον τόπο κατοικίας τους.

Τα πρόστιμα επιβάλλονται από την αρμόδια αρχή, μετά από γνώμη του Συμβουλίου, βεβαιώνονται από τον Δι-

ευθυντή Δ.Ο.Υ. του τόπου που έγινε η επίδοση της κλήσης και εισπράττονται ως δημόσιο έσοδο σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

4. Το πρόστιμο επιβάλλεται ανεξάρτητα από την υποχρέωση για ανόρθωση της ζημιάς, που προξένησαν και ανεξάρτητα από ενδεχόμενη ποινική ευθύνη τους.

Άρθρο 72 **Ποινικές κυρώσεις**

1. Όσοι διακατέχουν ή παρακρατούν περιουσίες, που έχουν διατεθεί υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελών σκοπών, καθώς και οι θεματοφύλακες και οι οφειλέτες, που αποδίδουν τα οφειλόμενα αντικείμενα στους αντιδίκους του Δημοσίου ή των δικαιούχων, παρά τις διατάξεις της συστατικής πράξης και του παρόντος Κώδικα, τιμωρούνται κατά τα άρθρα 258 και 259 του Ποινικού Κώδικα, εξομοιούμενοι για το αξιόποιο και τιμωρητό των εγκλημάτων αυτών, προς δημόσιους υπαλλήλους.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 235 έως και 263Α του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζονται και για τους εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, εκκαθαριστές, κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων και περιουσιών, που έχουν διατεθεί υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελών σκοπών ή έργων, οι οποίοι εξομοιώνονται για το αξιόποιο και τιμωρητό των εγκλημάτων αυτών, προς υπαλλήλους.

3. Κακουργήματα που τελούνται από τα παραπάνω πρόσωπα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, εκδικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων (άρθρο 111 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

4. Εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές, διαχειριστές και κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων, οι οποίοι εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα της θέσης τους ή να ενεργούν πράξεις διαχείρισης, παρά την αντικατάσταση ή παύση τους, τιμωρούνται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 259 Ποινικού Κώδικα, εξομοιούμενοι προς δημόσιους υπαλλήλους, ανεξάρτητα από άλλη αστική ευθύνη τους για ανόρθωση της ζημιάς που προκάλεσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄ **ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ**

Άρθρο 73 **Βιβλία - Στοιχεία**

Για κάθε περιουσία του παρόντος Κώδικα τηρούνται ειδικά βιβλία και στοιχεία, στα οποία εμφανίζονται τα περιουσιακά τους στοιχεία και η οικονομική τους κατάσταση εν γένει. Τα βιβλία και στοιχεία υπόκεινται στον έλεγχο της αρμόδιας αρχής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορεί να ρυθμίζονται λεπτομερειακά θέματα που αφορούν το είδος και το περιεχόμενο των βιβλίων και στοιχείων αυτών, τη διενέργεια των ελέγχων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 74 **Συμβιβασμός - Κατάργηση δίκης - Διαιτησία**

1. Για την κατάρτιση συμβιβασμού ή την κατάργηση δίκης σε διαφορές επί περιουσιών των Κεφαλαίων Δ΄, Ε΄ και Η΄ του παρόντος Κώδικα απαιτείται απόφαση της αρ-

μόδιας αρχής ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου.

2. Για την κατάρτιση συμβιβασμού ή συμφωνίας διαιτησίας ή την κατάργηση δίκης σε διαφορές επί περιουσιών των Κεφαλαίων ΣΤ΄ και Ζ΄ του παρόντος Κώδικα απαιτείται έγκριση της σχετικής απόφασης του διοικούντος την περιουσία από την αρμόδια αρχή, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου.

Άρθρο 75 **Αμφισβήτηση κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου**

1. Στις δίκες κατά του Δημοσίου για την απόδοση κληρονομίας ή μέρους αυτής, το Δημόσιο θεωρείται καλής πίστεως νομέας της κληρονομίας.

2. Το δικαίωμα προσβολής διαθήκης με την οποία καταλείπεται περιουσία του παρόντος Κώδικα, λόγω ακυρότητας αυτής, ασκείται εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών από το χρόνο δημοσίευσής της.

3. Το Δημόσιο δικαιούται να απαιτήσει τις δαπάνες εκκαθάρισης, διοίκησης και διαχείρισης κληρονομίας, την οποία υποχρεούται να αποδώσει. Οι δαπάνες βεβαιώνονται και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 76 **Διάλυση περιουσίας**

1. Με την επιφύλαξη ειδικών περιπτώσεων του παρόντος Κώδικα, περιουσίες που βρίσκονται σε αδράνεια για χρονικό διάστημα πέραν της πενταετίας διαλύονται με απόφαση του κατά το άρθρο 11 δικαστηρίου. Το δικαστήριο αποφασίζει για την τύχη της περιουσίας και τη διάθεσή της προς εξυπηρέτηση του ίδιου ή άλλου κοινωφελούς σκοπού. Αν μετά τη διάλυση απαιτείται εκκαθάριση της περιουσίας, ενεργείται κατά τον παρόντα Κώδικα.

2. Δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 1 αν υφίσταται εκκρεμοδικία για αντικείμενα της περιουσίας. Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή νομιμοποιείται να ασκεί στο δικαστήριο τα δικαιώματα της περιουσίας για την επιτάχυνση της δίκης, ακόμα και αν δεν είναι διάδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄ **ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 77 **Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 808 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Όταν με ιδιόγραφη διαθήκη ορίζεται κληρονόμος πρόσωπο που δεν είναι σύζυγος του διαθέτη ή δεν έχει με τον διαθέτη συγγενική σχέση τουλάχιστον τέταρτου βαθμού, το δικαστήριο διατάσσει γραφολογική πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να αποδειχθεί η γνησιότητα της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη. Στην περίπτωση αυτή καλείται υποχρεωτικά στη δίκη, τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση, το Ελληνικό Δημόσιο.»

2. Το άρθρο 813 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν κατά το νόμο το δικαστήριο μπορεί να διορίσει ειδικό κηδεμόνα για τη διεξαγωγή δίκης, ο διορισμός, η

αντικατάσταση και η παύση του γίνεται από το δικαστήριο της κληρονομίας. Από το ίδιο δικαστήριο γίνεται και η βεβαίωση ότι δεν υπάρχει άλλος κληρονόμος εκτός από το Δημόσιο.»

Άρθρο 78 **Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3852/2010**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα τη δημοτική κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 (Α' 244) ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου ή δημάρχου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.»

2. Στο άρθρο 82 του ν. 3852/2010 προστίθεται περίπτωση ια' ως εξής:

«ια) Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την τοπική κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου ή δημάρχου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.»

3. Στο άρθρο 83 του ν. 3852/2010, μετά την παράγραφο 4 προστίθεται παράγραφος 4Α, ως εξής:

«4Α. Μέλη του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την κοινότητα που ασκούν τα καθήκοντά τους, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή μελών τοπικού συμβουλίου ή μελών του δημοτικού συμβουλίου δήμου ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.»

4. Στο άρθρο 84 του ν. 3852/2010, μετά την παράγραφο 4 προστίθεται παράγραφος 4Α, ως εξής:

«4Α. Μέλη του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την κοινότητα που ασκούν τα καθήκοντά τους, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή μελών τοπικού συμβουλίου ή μελών του δημοτικού συμβουλίου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο. Εφόσον κατά τα ανωτέρω είχαν οριστεί ως μέλη της διοίκησης του κληροδοτήματος μέλη τοπικού συμβουλίου κοινότητας, η οποία κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων, για την υποκατάσταση των μελών αυτών απαιτείται η κατά τις οικείες διατάξεις τροποποίηση του Οργανισμού του κληροδοτήματος.»

5. Στην παρ. 3 του άρθρου 160 του ν. 3852/2010 προστίθεται περίπτωση ζ' ως εξής:

«ζ) Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την πρωτεύουσα της περιφερειακής ενότητας στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από την πράξη σύστασής του ή κατ' άλλο νόμιμο τρόπο, η συμμετοχή του Νομάρχη της καταργούμενης με τον παρόντα νόμο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.»

6. Στο άρθρο 163 του ν. 3852/2010 προστίθεται παράγραφος 2, ως εξής:

«2. Μέλη του περιφερειακού συμβουλίου συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την περιφερειακή ενότητα στην οποία εκλέγονται, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από την πράξη σύστασής του ή

κατ' άλλο νόμιμο τρόπο, η συμμετοχή μελών του νομαρχιακού συμβουλίου της καταργούμενης με τον παρόντα νόμο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.»

Άρθρο 79 **Σύσταση τμήματος Μητρώου Κοινοφελών Περιουσιών-Σχολαζουσών Κληρονομιών**

1. Η Διεύθυνση Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών του άρθρου 13 του π.δ. 284/1988 (Α' 128) μετονομάζεται σε Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών και έχει τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες του άρθρου αυτού.

2. Οι Διευθύνσεις Εθνικών Κληροδοτημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων των προεδρικών διαταγμάτων 136/2010 (Α' 229), 138/2010 (Α' 231), 139/2010 (Α' 232), 140/2010 (Α' 233), 141/2010 (Α' 234), 142/2010 (Α' 235), 143/2010 (Α' 236) μετονομάζονται σε Διευθύνσεις Κοινοφελών Περιουσιών.

3. Στη Διεύθυνση της παραγράφου 1 συστήνεται Τμήμα Γ' - Μητρώου Κοινοφελών Περιουσιών - Σχολαζουσών Κληρονομιών, με αρμοδιότητες:

α) το διορισμό και τη διοικητική εποπτεία των κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών,

β) την τήρηση μητρώου κληροδοτημάτων, ιδρυμάτων, διαθηκών και σχολαζουσών κληρονομιών, την τήρηση του πρωτοκόλλου της Διεύθυνσης, τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας, την τήρηση και ενημέρωση του φυσικού και ηλεκτρονικού αρχείου της Διεύθυνσης και την ενημέρωση των πολιτών για θέματα αρμοδιότητάς της. Επίσης, μεριμνά για την κοινοποίηση στο Πρόγραμμα Διαύγεια όλων των αποφάσεων που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία αναρτώνται στο διαδίκτυο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ' **ΕΙΔΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 80 **Αναπροσαρμογή ποσών**

Τα ποσά και τα χρηματικά όρια που ορίζονται στον παρόντα Κώδικα και στις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων του μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 81 **Τροποποίηση οργανισμών**

Οργανισμοί ή καταστατικά ιδρυμάτων, τα οποία διέπονται από τον παρόντα Κώδικα και έχουν εγκριθεί στο παρελθόν με τυπικό νόμο ή ισοδύναμη νομοθετική πράξη, μπορεί να τροποποιούνται ή να συμπληρώνονται με προεδρικό διάταγμα, με τήρηση των διαδικασιών του άρθρου 51 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 82 **Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις**

1. Όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις του Κώδικα εφαρμόζονται και στις κοινοφελείς περιουσίες που υφίστανται κατά το χρόνο δημοσίευσής του, ανεξάρτητα από τον τρόπο σύστασής τους. Διαδικασίες,

που έχουν ήδη αρχίσει, θεωρούνται έγκυρες, εκτός αν ήδη καταργούνται, οι εφεξής όμως διαδικαστικές ενέργειες διεξάγονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα.

2. Η νομική μορφή των ήδη συνεστημένων περιουσιών δεν ανατρέπεται με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

3. Αν δεν ορίζεται αλλιώς, οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και σε περιουσίες για τις οποίες αρμόδια αρχή είναι άλλη, πλην του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ειδικές διατάξεις που αφορούν την ίδρυση και εποπτεία συγκεκριμένων περιουσιών εξακολουθούν να ισχύουν, μπορεί όμως να τροποποιούνται με προεδρικό διάταγμα, σύμφωνα με το άρθρο 51, για την εναρμόνισή τους με τις διατάξεις του Κώδικα.

4. Μέχρι την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων και λοιπών κανονιστικών πράξεων, που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, ισχύουν ανάλογα οι μέχρι τώρα διέπουσες τα αντίστοιχα ζητήματα διατάξεις, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

5. Μέχρι τη σύναψη της συμφωνίας - πλαισίου του άρθρου 21 του παρόντος, ο έλεγχος επί των κοινωφελών περιουσιών και η εκτίμηση της αγοραίας αξίας των ακινήτων για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διενεργείται σύμφωνα με τις ισχύουσες μέχρι τούδε διατάξεις. Για το μεταβατικό αυτό διάστημα όσοι διαχειρίζονται περιουσίες με ετήσια έσοδα περισσότερα από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, μπορούν να αναθέτουν, με δαπάνη της περιουσίας, τον ετήσιο έλεγχο της σε ορκωτό ελεγκτή. Η ανάθεση αυτή είναι υποχρεωτική προκειμένου για περιουσίες με ετήσια έσοδα περισσότερα από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.

6. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Μητρώου του άρθρου 16, ο διορισμός των εκκαθαριστών, εκτελεστών, διαχειριστών κοινωφελούς περιουσίας ή ιδρύματος και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών γίνεται με κλήρωση που διενεργεί το Συμβούλιο της αρμόδιας αρχής από τον πίνακα που τηρείται στο Υπουργείο Οικονομικών.

7. α) Οι υποθέσεις που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα εκκρεμούν προς έλεγχο από την Οικονομική Επιθεώρηση και για τις οποίες έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου και έχει αρχίσει ο έλεγχος από Οικονομικό Επιθεωρητή, παραμένουν και ολοκληρώνονται από την Οικονομική Επιθεώρηση.

β) Επανερχονται στην αρμόδια αρχή και αποτελούν αντικείμενο ελέγχου των ελεγκτικών εταιρειών οι υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί σχετικές εντολές ελέγχου από την Οικονομική Επιθεώρηση αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία ελεγκτική ενέργεια έως την έναρξη εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 21.

γ) Πορισματικές εκθέσεις Οικονομικών Επιθεωρητών επί υποθέσεων διενέργειας ελέγχου, κατά τις διατάξεις του παρόντος, ισχύουν έναντι πάντων και επιφέρουν έννομα αποτελέσματα.

8. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα, από την έναρξη ισχύος αυτού, καταργούνται:

- α) ο α.ν. 2039/1939 (Α' 455),
- β) το ν.δ. 430/1970 (Α' 25),
- γ) ο ν. 455/1976 (Α' 277),
- δ) το β.δ. 18-9-20/10/1947 (Α' 223),

ε) τα άρθρα 1865, 1866 εδάφιο δεύτερο και 1869 του Αστικού Κώδικα,

στ) Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία αφορά θέματα, που ρυθμίζονται από αυτόν ή αντίκεινται στις διατάξεις του.

9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου, κάθε παραπομπή στον α.ν. 2039/1939 ή γενικά στη νομοθεσία περί Εθνικών Κληροδοτημάτων, νοείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του.

Άρθρο 83 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος Κώδικα αρχίζει δύο μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ι. Στουρνάρας

Ι. Μιχελάκης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Κ. Αρβανιτόπουλος

Κ. Μητσοτάκης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. Αθανασίου

Αριθμ. 163/24/2013

ΕΚΘΕΣΗ **Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους** (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις»

Με τις διατάξεις του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου θεσπίζεται νέο πλαίσιο για τις κοινωφελείς περιουσίες, το οποίο σήμερα διέπεται από το ν. 2039/1939. Ειδικότερα, με τις νέες διατάξεις επέρχονται μεταβολές, κατά Κεφάλαιο, στα εξής κατά βάση σημεία:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' (Γενικές Διατάξεις)

1. Επανακαθορίζεται η έννοια των όρων, για την εφαρμογή των διατάξεων του εν λόγω σχεδίου νόμου. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι ταυτίζεται η έννοια των ό-

ρων «κοινωνικής περιουσίας», «περιουσία» και «εθνικό κληροδότημα».

2. Ανατίθενται και στο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης αρμοδιότητες για θέματα του σχεδίου νόμου, μνημονεύονται οι περιπτώσεις αυτές και διατηρείται η δυνατότητα μεταφοράς και άλλων αρμοδιοτήτων σε αυτόν, από τον Υπουργό Οικονομικών.

3. Προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις Δικαστικών Γραμματέων, Συμβολαιογράφων, Προξένων, Πιστωτικών Ιδρυμάτων και ιδιωτών για ενημέρωση των αρμόδιων αρχών σχετικά με περιουσίες που μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις περί κοινωνικών περιουσιών και προβλέπεται η καταβολή σε αυτούς αμοιβής, η οποία καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

4. Συνιστώνται τα εξής μόνιμα συλλογικά όργανα:

α. Το Κεντρικό Συμβούλιο Κοινωνικών Περιουσιών, στο Υπουργείο Οικονομικών, με πενταμελή σύνθεση και τριετή θητεία, ανανεώσιμη για μία φορά. (Το εν λόγω Συμβούλιο αντικαθιστά το επταμελές Συμβούλιο Εθνικών Κληροδοτημάτων και την πενταμελή Επιτροπή Εθνικών Κληροδοτημάτων).

β. Το Συμβούλιο Κοινωνικών Περιουσιών, σε καθεμία από τις επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, το οποίο θα λειτουργεί με πενταμελή σύνθεση και τριετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης για μία φορά (ουσιαστικά μετονομάζεται και επανακαθορίζεται η σύνθεση του αντίστοιχου Συμβουλίου που λειτουργεί σήμερα).

5. Στον πρόεδρο, στα μέλη, στους εισηγητές και στους γραμματείς του Κεντρικού Συμβουλίου Κοινωνικών Περιουσιών και των Συμβουλίων Κοινωνικών Περιουσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, μπορεί να παρέχεται ειδική αποζημίωση (δυνατότητα καταβολής αντίστοιχης αποζημίωσης προβλέπεται και σήμερα).

6. Για την επίλυση τυχόν αμφιβολιών σχετικά με τη βούληση του διαθέτη ή δωρητή περιουσίας που καταλείπεται για κοινωνική σκοπό παραμένει, κατ' αρχήν, αρμόδιο το Εφετείο Αθηνών και θεσπίζεται αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της αρμόδιας αρχής για περιουσίες, η αξία των οποίων δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ. (άρθρα 1-11)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' (Μητρώο Κοινωνικών Περιουσιών)

1.α. Προβλέπεται η τήρηση Μητρώου Κοινωνικών Περιουσιών (Μητρώο Εθνικών Κληροδοτημάτων) στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά όλες οι κοινωνικές περιουσίες.

β. Η Διεύθυνση Κοινωνικών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών λειτουργεί ως Κεντρική Υπηρεσία Μητρώου Κοινωνικών Περιουσιών και κάθε Διεύθυνση Κοινωνικών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης λειτουργεί ως ειδική Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Μητρώου Κοινωνικών Περιουσιών.

γ. Με υπουργική απόφαση μπορεί να ανατεθεί σε ιδιώτη με διαγωνισμό, το έργο της μερικής ή ολικής καταχώρισης των υφιστάμενων, κατά την έκδοσή του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, προς καταχώριση στοιχείων. Με όμοια απόφαση ορίζεται και η αμοιβή των υπαλλήλων της αρμόδιας αρχής για τυχόν παρεχόμενη από αυτούς εργασία πέραν του κανονικού ωραρίου, η οποία μπορεί να καταβάλλεται εν όλω ή εν μέρει από τον ανάδοχο.

δ. Με κ.υ.α. μπορεί να αποφασιστεί η εξ αποστάσεως διασύνδεση του Μητρώου με άλλα ειδικά μητρώα και αρχεία δημοσίων υπηρεσιών και φορέων και να καθορι-

σθούν οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες της διασύνδεσης.

2.α. Ορίζεται ότι το Μητρώο απαρτίζεται από το Γενικό Ευρετήριο Κοινωνικών Περιουσιών, το Φάκελο και τη Μερίδα, και προσδιορίζονται τα βασικά στοιχεία που καταχωρούνται σε αυτά.

β. Θεσπίζεται η επιβολή χρηματικού προστίμου και ποινικών κυρώσεων στα όργανα εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών, τα οποία δεν ενημερώνουν έγκαιρα τις αρμόδιες αρχές για μεταβολές στοιχείων του Φακέλου.

3. Προβλέπεται η υποχρέωση καταβολής τέλους για την: i) διενέργεια καταχώρισης στο Μητρώο από την αρμόδια Υπηρεσία Μητρώου, ii) χορήγηση αντιγράφων και αποσπασμάτων των πράξεων που εμφανίζονται στη Μερίδα και iii) εξ αποστάσεως πρόσβαση στα αρχεία του Μητρώου.

Το ύψος των ανωτέρω τελών, καθώς και ειδικότερα ζητήματα, αναφορικά με την τήρηση και λειτουργία του Μητρώου καθορίζονται με κ.υ.α..

4. Θεσπίζεται υποχρέωση αναγγελίας των υφιστάμενων κατά το χρόνο έναρξης του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου περιουσιών, από το αρμόδιο όργανο διοίκησης και προβλέπεται η επιβολή χρηματικού προστίμου σε περίπτωση παράβασης των ανωτέρω υποχρεώσεων.

(άρθρα 12-15)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' (Εκκαθαριστές, Εκτελεστές Διαθηκών, Διοικητές Ιδρυμάτων)

1. Επανακαθορίζεται ο τρόπος επιλογής εκκαθαριστών και εκτελεστών διαθηκών, και ειδικότερα προβλέπεται η τήρηση στο Υπουργείο Οικονομικών, Μητρώου φυσικών και νομικών προσώπων, από το οποίο επιλέγονται με κλήρωση, τα πρόσωπα που διορίζονται ως εκκαθαριστές κοινωνικών περιουσιών και οι εκτελεστές διαθηκών, όταν δεν ορίζονται από τη συστατική πράξη, ή παρίσταται ανάγκη αντικατάστασης των οριζόμενων, καθώς και οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών.

2. Προσδιορίζεται η κατά περίπτωση διαδικασία διορισμού, αντικατάστασης και παραίτησης εκκαθαριστή, οι περιπτώσεις ανικανότητας διορισμού και οι λόγοι έκπτωσης από τα καθήκοντα του εκκαθαριστή.

3. Θεσπίζεται η δυνατότητα ανάθεσης, με συμφωνία-πλαισίου, της διενέργειας ελέγχων και της σύνταξης εκτιμήσεων για την αξία στοιχείων των περιουσιών σε ελεγκτικά γραφεία, τα οποία έχουν λάβει άδεια για τη διενέργεια ελέγχων. Η αμοιβή των αναδόχων της συμφωνίας-πλαισίου βαρύνει την περιουσία υπέρ της οποίας διενεργείται. (άρθρα 16-21)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' (Εκκαθάριση Περιουσιών προς το Δημόσιο χωρίς Όρο)

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκκαθάριση περιουσιών που περιέρχονται στο Δημόσιο χωρίς όρο. Ειδικότερα:

1. Επανακαθορίζεται η διαδικασία: i) εκκαθάρισης, ii) διαχείρισης χρημάτων, τιμαλφών, κινητών αξιών και απαιτήσεων της κληρονομιάς, iii) εκποίησης και εκμίσθωσης κινητών και ακινήτων και iv) βεβαίωσης και είσπραξης κληροδοτημάτων προς το Δημόσιο.

Μεταξύ άλλων προβλέπεται η επιβολή χρηματικής ποινής σε αγοραστή ή μισθωτή ακινήτου της περιουσίας,

ο οποίος δεν προσέρχεται ή αρνείται να υπογράψει το σχετικό συμβόλαιο ή συμφωνητικό, εντός εύλογης προθεσμίας.

2. Ορίζεται ότι η πληρωμή των χρεών και των βαρών της κληρονομίας και των δαπανών εκκαθάρισης γίνεται σε βάρος του ενεργητικού της περιουσίας, πριν τη βεβαίωση των οικείων στοιχείων του ενεργητικού ως δημοσίου εσόδου. Εφόσον δεν υφίστανται ακόμη μετρητά στο ενεργητικό, η πληρωμή γίνεται σε βάρος πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Αναπροσαρμόζεται η αμοιβή του εκκαθαριστή σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της αξίας της περιουσίας, όταν αυτή δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) για το υπερβάλλον (σήμερα ισχύει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της αξίας της περιουσίας)

4. Διατηρείται η πρόβλεψη περί επέκτασης του πεδίου εφαρμογής των εν λόγω ρυθμίσεων και στις περιουσίες που καταλείπονται χωρίς όρο στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας, στο Ταμείο Εθνικού Στόλου και στο Ταμείο Αεροπορικής Άμυνας.

(άρθρα 22-32)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' (Περιουσίες υπέρ του Δημοσίου για Εκτέλεση Ορισμένου Σκοπού)

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με περιουσίες που περιέρχονται στο Δημόσιο για την εκτέλεση ορισμένου σκοπού ή έργου. Μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

1. Επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες περιουσιών που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργού Οικονομικών.

2. Προβλέπεται η τήρηση ειδικού κλαδικού λογιστικού σχεδίου από ιδρύματα και λοιπές περιουσίες και παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος με το οποίο καθορίζονται οι σχετικές διαδικασίες.

3. Παρέχεται η δυνατότητα ορισμού ειδικού χρηματοοικονομικού συμβούλου, για την παροχή συμβουλών αναφορικά με την ταμειακή διαχείριση των κεφαλαίων από την εκκαθάριση των περιουσιών, η αμοιβή του οποίου καταβάλλεται από τον Ειδικό Προϋπολογισμό των Κοινοφελών Περιουσιών.

4. Προσδιορίζονται οι διαχειριστικές πράξεις των στοιχείων της περιουσίας και καθορίζεται η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης έργων αναγκών για την εκπλήρωση του κοινωφελούς σκοπού.

(άρθρα 33-39)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' (Περιουσίες για την Εκπλήρωση Κοινοφελών Σκοπών που Εκτελούνται από Πρόσωπα άλλα εκτός του Δημοσίου)

Επανακαθορίζεται η διαδικασία εκκαθάρισης περιουσιών για την εκπλήρωση κοινοφελών σκοπών που εκτελούνται από πρόσωπα άλλα, εκτός του Δημοσίου και μεταξύ άλλων προβλέπονται τα εξής:

1. Παρέχεται η δυνατότητα ανοικοδόμησης ή ανακατασκευής ακινήτου της περιουσίας με ιδιωτικούς πόρους, έναντι μακροχρόνιας μίσθωσης του ακινήτου.

2. Στους εκτελεστές διαθηκών χορηγείται αμοιβή και δαπάνες, ως ποσοστό της αξίας της περιουσίας.

(άρθρα 40-49)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' (Κοινοφελή ιδρύματα)

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος. Συγκεκριμένα:

1. Για τη σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος, ως ιδιαίτερου νομικού προσώπου, εκδίδεται προεδρικό διάταγμα, με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου Υπουργού. Με το εν λόγω προεδρικό διάταγμα εγκρίνεται ο οργανισμός του ιδρύματος με τον οποίο ορίζονται η μορφή, η επωνυμία, η διοίκηση και εκπροσώπησή του, η περιουσία, η οικονομική του διαχείριση, τα μέσα και ο τρόπος εκτέλεσης του σκοπού και συμπληρώνονται τυχόν ελλείψεις των όρων της συστατικής πράξης.

2.α. Επιτρέπεται η συγχώνευση ιδρυμάτων και η σύσταση νέου ενιαίου ιδρύματος, εφόσον εκπληρώνουν τον ίδιο ουσιαστικό κοινωφελή σκοπό. Το νέο ίδρυμα υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων ιδρυμάτων.

β. Παρέχεται η δυνατότητα σύναψης προγραμματικών και άλλων συμβάσεων, από τα κοινωφελή ιδρύματα, με το Δημόσιο, επιστημονικούς φορείς και άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, που έχουν τον ίδιο ή συναφή σκοπό, για τη μελέτη και εκτέλεση σημαντικών έργων και την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους, στο πλαίσιο επίτευξης των σκοπών τους. Οι συμβάσεις αυτές υπόκεινται στον προϋπολογιστικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν ο προϋπολογισμός τους υπερβαίνει τα όρια που τίθενται στις κείμενες διατάξεις για τον έλεγχο των συμβάσεων των φορέων του δημόσιου τομέα.

3. Ορίζεται ο τρόπος χορήγησης υποτροφιών από ιδρύματα είτε αυτό γίνεται μέσω της διεξαγωγής διαγωνισμού, είτε όχι.

4. Παρέχεται η δυνατότητα σε ένα ή περισσότερα ιδρύματα να συνιστούν ειδικούς φορείς για την αξιοποίηση της περιουσίας τους ή να αναθέτουν την αξιοποίηση αυτή, σε υφιστάμενους φορείς ή επιχειρήσεις, με τους όρους που τίθενται στην απόφαση έγκρισης.

5.α. Εγκρίνεται, με απόφαση της αρμόδιας αρχής (Υπουργού Οικονομικών ή Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης), η απόκτηση ακίνητης περιουσίας από τα ιδρύματα, είτε με αγορά κατόπιν διαπραγμάτευσης, είτε με άλλο τρόπο, που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, όπως ιδίως συμμετοχή σε πλειστηριασμό, ανταλλαγή, αντιπαροχή, δικαστική ή εκούσια διανομή.

β. Επιτρέπεται η διεξαγωγή πρόχειρου διαγωνισμού για την εκτέλεση έργων, όταν ο προϋπολογισμός τους δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατόν σαράντα χιλιάδων (140.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ. Στην περίπτωση αυτή ανατίθεται απευθείας η μελέτη και επίβλεψη του έργου, αν η σχετική δαπάνη δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ.

γ. Απαγορεύεται η σύναψη συμβάσεων με τα πρόσωπα που διοικούν το ίδρυμα ή διαχειρίζονται την περιουσία του, τους συζύγους και τους συγγενείς των προσώπων αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους ανωτέρω.

δ. Με κ.υ.α., μπορεί να εγκρίνεται Κανονισμός Ανάθεσης και Εκτέλεσης Έργων ιδρυμάτων.

ε. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να καθορίζονται οι αποδοχές των απασχολούμενων με οποιαδήποτε σχέση και των διευθυντικών στελεχών των ιδρυμάτων και οι αποζημιώσεις των μελών των διοικήσεών τους, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην συστατική τους πράξη, βάσει των προσόντων τους, του χρόνου απασχόλησής τους και των αποδοχών των υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα.

6.α. Τα ιδρύματα υποβάλλουν κάθε έτος στην αρμόδια

αρχή προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό. Συντάσσουν, επίσης, ανά διετία σχέδια διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας.

β. Οι προϋπολογισμοί και απολογισμοί εγκρίνονται με πράξη της αρμόδιας αρχής. Με την πράξη έγκρισης επιτρέπεται η τροποποίηση των ποσών των εσόδων και εξόδων που αναγράφονται στον προϋπολογισμό.

γ. Στις περιουσίες, με ετήσια έσοδα περισσότερα από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, διενεργείται ετήσιος τακτικός έλεγχος της διαχείρισης από ελεγκτικά γραφεία. Ο έλεγχος αυτός μπορεί να διενεργηθεί και σε περιουσίες με ετήσια έσοδα λιγότερα από 50.000 ευρώ ή ενεργητικό μικρότερο των 2.000.000 ευρώ.

7.α. Δεν επιτρέπεται καμία:

- μεταβολή, ούτε μεταφορά πιστώσεων του προϋπολογισμού ιδρύματος, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχής, υπό την οριζόμενη εξαίρεση,

- δαπάνη, σε βάρος των ιδρυμάτων, χωρίς προηγούμενη αναγραφή στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό, εκτός αν αφορά στην εξόφληση κάθε είδους χρεών προς το Δημόσιο.

β. Κάθε δαπάνη, που ενεργείται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Κώδικα και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή της συστατικής πράξης ή του οργανισμού ή χωρίς την έγκριση του προϋπολογισμού ή με υπέρβαση των πιστώσεων που αναγράφονται σε αυτόν, βαρύνει αλληλεγγύως και εις ολόκληρο τους διοικητές ή διαχειριστές, που έδωσαν εντολή για τη δαπάνη και καταλογίζεται με πράξη της αρμόδιας αρχής, μετά από έλεγχο από Οικονομικό Επιθεωρητή ή ελεγκτικό γραφείο. Ο καταλογισμός μπορεί να επεκτείνεται και στους υπαλλήλους – διαχειριστές του ιδρύματος, εφόσον αυτοί είναι υπαίτιοι ή συνέργησαν στη μη νόμιμη δαπάνη. (άρθρα 50-60)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' (Σχολάζουσες κληρονομίες)

1.α. Προβλέπεται ότι, στοιχεία και πληροφορίες που περιέρχονται σε υπηρεσίες του δημοσίου ή νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα για την ύπαρξη κληρονομίας, χωρίς εμφανή κληρονόμο, διαβιβάζονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση της τελευταίας κατοικίας του κληρονομούμενου, η οποία προβαίνει στην εξακρίβωση των στοιχείων της κληρονομίας, πιθανολογεί την ύπαρξη ή μη κληρονόμων και ενημερώνει για τις ενέργειές της το Υπουργείο Οικονομικών. Ιδιαίτερη υποχρέωση ενημέρωσης έχει η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του κληρονομούμενου, εφόσον παρέλθει εξάμηνο από τον θάνατό του, χωρίς να εμφανιστούν οι κληρονόμοι του, προκειμένου να διοριστεί κηδεμόνας ή να βεβαιωθεί το κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου.

β. Με την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου, θεωρείται ότι η κληρονομία περιέρχεται σε αυτό χωρίς όρο και για την εκκαθάρισή της, εφόσον απαιτείται, εφαρμόζονται οι αναφερόμενες διατάξεις.

2. Ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας διορίζεται από την αρμόδια αρχή αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος δημόσιας αρχής ή οποιουδήποτε προσώπου έχει έννομο προς τούτο συμφέρον.

Το λειτούργημα του κηδεμόνος παύει και ο κηδεμόνας παραδίδει την περιουσία στον κληρονόμο ή τον εκκαθα-

ριστή, ύστερα από ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αν του κοινοποιηθεί δικαστική απόφαση περί αναγνώρισης του δικαιώματος του κληρονόμου ή περί εκκαθάρισης της κληρονομίας ή αν διαπιστωθεί το κληρονομικό δικαίωμα τρίτου με απόφαση της αρμόδιας αρχής.

3. Υποχρεούται ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας, μετά τη λήξη του έργου, να λογοδοτήσει στην αρμόδια αρχή.

- Ορίζεται το ύψος της αμοιβής και ο τρόπος κάλυψης των δαπανών του κηδεμόνα κ.λπ. (άρθρα 61-64)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' (Πόροι και έξοδα Διοίκησης Περιουσιών)

1.α. Προβλέπεται ετήσια ειδική πίστωση, στον κρατικό προϋπολογισμό, για τη δημιουργία και τήρηση σε ηλεκτρονική μορφή του Μητρώου Κοινωφελών Περιουσιών, καθώς και για την αντιμετώπιση των εξόδων διοίκησης και εποπτείας των περιουσιών του εν λόγω κώδικα.

Έσοδα του προϋπολογισμού αυτού αποτελούν τα προβλεπόμενα πρόστιμα από διατάξεις του κώδικα και τα ποσά δικαιώματος χρήσης και αντίτιμου δαπάνης, που εισπράττονται σύμφωνα με τα οριζόμενα.

β. Για την αντιμετώπιση των δαπανών των περιουσιών, επιβάλλεται ετήσια παρακράτηση σε βάρος των εσόδων τους, κατά ποσοστό 0,50%. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσοστό αυτό και να καθορίζεται ο τρόπος και οι ειδικότερες λεπτομέρειες της παρακράτησης.

Το ποσό από την παρακράτηση μπορεί να διατεθεί και για αντιμετώπιση εξόδων της αρμόδιας αρχής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της. (άρθρο 65)

2. Παρέχεται η δυνατότητα σύστασης πάγιας προκαταβολής, υπέρ της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών ή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δαπανών και εξόδων εκκαθάρισης περιουσιών, οι οποίες δεν διαθέτουν για εκταμίευση τα απαραίτητα χρήματα. Μετά την εκκαθάριση τα ποσά αυτά εισπράττονται από το ενεργητικό ή τα εισοδήματα της περιουσίας και αποδίδονται στο λογαριασμό από τον οποίο εκταμιεύθηκαν. (άρθρο 66)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' (Υποχρεώσεις Διαχειριστών και Τραπεζών)

α. Προβλέπεται ότι, κληρονόμοι, κληροδόχοι, εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, εκκαθαριστές και διοικητές ιδρυμάτων και κηδεμόνες σχολάζουσας κληρονομίας, καταθέτουν σε ένα ή και περισσότερους έντοκους λογαριασμούς, που τηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα, χρηματικά ποσά που προέρχονται από περιουσίες του εν λόγω κώδικα.

β. Η μεταφορά ή μετατροπή των παραπάνω καταθέσεων γίνεται με εντολή του δικαιούχου και ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αλλιώς το πιστωτικό ίδρυμα υπέχει ευθύνη για τη ζημιά που τυχόν προκαλείται, κ.λπ. (άρθρα 67 και 68)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' (Δικονομικές διατάξεις)

Ορίζεται ότι, εκτός των εκκαθαριστών, εκτελεστών διαθήκης και διοικητών κοινωφελών ιδρυμάτων και η αρ-

μόδια αρχή νομιμοποιείται, μεταξύ άλλων να:

- επισπεύδει τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, για την ικανοποίηση των δικαιωμάτων της αναγνώρισης ή της διεκδίκησης δικαιώματος σε κάθε περιουσία που έχει διατεθεί για κοινωφελές σκοπό ή σε κοινωφελές ίδρυμα,
- ασκεί παρέμβαση σε κάθε στάση δίκης, η οποία αφορά περιουσία υπέρ κοινωφελούς σκοπού ή κοινωφελών ιδρυμάτων ή αφορά το κύρος των πράξεών τους,
- ζητεί την επανάληψη της δίκης ή να καλείται για την επανάληψη της δίκης, αν επήλθε διακοπή δίκης με διάδικο έναν εκ των εκκαθαριστών, εκτελεστών διαθήκης και διοικητών κοινωφελών ιδρυμάτων και για λόγους που αφορούν τα πρόσωπα αυτά κ.λπ.. (άρθρα 69 και 70)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ (Πειθαρχικές και ποινικές διατάξεις)

Επανακαθορίζονται οι πειθαρχικές παραβάσεις και οι επαπειλούμενες διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που δύναται να επιβληθούν στους παραβάτες διατάξεων του εν λόγω Κώδικα.

(Ορίζεται μέχρι του ποσού των 10.000 ευρώ, το ύψος του επιβαλλόμενου χρηματικού προστίμου στους παραβάτες πειθαρχικών παραβάσεων κ.λπ.). (άρθρα 71 και 72)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄ (Κοινές διατάξεις για τις περιουσίες του Κώδικα)

1. Προβλέπεται η τήρηση ειδικών βιβλίων και στοιχείων, για κάθε περιουσία του εν λόγω Κώδικα, στα οποία εμφανίζονται τα περιουσιακά τους στοιχεία και η οικονομική τους κατάσταση.

2. Ορίζεται ότι, το δικαίωμα προσβολής διαθήκης, με την οποία καταλείπεται περιουσία του εν λόγω Κώδικα, λόγω ακυρότητας αυτής, ασκείται εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών από το χρόνο δημοσίευσής της.

Το Δημόσιο δικαιούται να απαιτήσει τις δαπάνες εκκαθάρισης, διοίκησης και διαχείρισης κληρονομίας, την οποία υποχρεούται να αποδώσει. Οι δαπάνες βεβαιώνονται και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων.

3. Με την επιφύλαξη ειδικών περιπτώσεων, περιουσίες που βρίσκονται σε αδράνεια, για χρονικό διάστημα πέραν της πενταετίας, διαλύονται με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου. Το δικαστήριο αποφασίζει για την τύχη της περιουσίας και τη διάθεσή της προς εξυπηρέτηση του ίδιου ή άλλου κοινωφελούς σκοπού κ.λπ..

(άρθρα 73-76)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄ (Άλλες διατάξεις)

1. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985) στα εξής, κατά βάση, σημεία:

α. Διατάσσεται, εφεξής, από το αρμόδιο δικαστήριο γραφολογικήπραγματογνωμοσύνη, προκειμένου να αποδειχθεί η γνησιότητα της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη, σε περίπτωση ορισμού, με ιδιόγραφη διαθήκη, ως κληρονόμου πρόσωπο, που δεν είναι σύζυγος του διαθέτη ή δεν έχει με τον διαθέτη συγγενική σχέση, τουλάχιστον τέταρτου βαθμού. Στην περίπτωση αυτή καλείται υποχρεωτικά στη δίκη, το Ελληνικό Δημόσιο.

β. Καταργείται η δυνατότητα καθορισμού, από το αρμόδιο δικαστήριο, της αμοιβής και των εξόδων των κηδε-

μόνων της σχολάζουσας κληρονομιάς κ.λπ..

(άρθρο 77)

2. Συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 3852/2010 και επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες οργάνων διοίκησης των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

(άρθρο 78)

3.α. Μετονομάζονται:

- η Διεύθυνση Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, σε Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών, διατηρώντας την ίδια διάρθρωση και αρμοδιότητες,
- οι Διευθύνσεις Εθνικών Κληροδοτημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, σε Διευθύνσεις Κοινωφελών Περιουσιών.

β. Συστήνεται, στη Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών, ένα νέο τμήμα (αποτελούμενη εφεξής από 3 αντί 2 που είναι σήμερα) και καθορίζονται οι αρμοδιότητές του.

(άρθρο 79)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄ (Ειδικές-Μεταβατικές-Τελικές διατάξεις)

1. Παρέχεται η δυνατότητα:

α. αναπροσαρμογής, με υπουργική απόφαση, των ποσών και των χρηματικών ορίων που προβλέπονται στον εν λόγω Κώδικα και στις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση διατάξεών του,

β. τροποποίησης ή συμπλήρωσης, με προεδρικό διάταγμα, οργανισμών ή καταστατικών ιδρυμάτων, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των διαδικασιών του Κώδικα αυτού.

(άρθρα 80 και 81)

2. Τίθενται μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις. Ειδικότερα.

α. Οι διατάξεις του Κώδικα, όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, εφαρμόζονται και:

- στις κοινωφελείς περιουσίες που υφίστανται κατά το χρόνο δημοσίευσής του, ανεξάρτητα από τον τρόπο σύστασής τους,

- σε περιουσίες για τις οποίες αρμόδια αρχή είναι άλλη, πλην του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

β. Προβλέπεται ότι, μέχρι τη σύναψη της συμφωνίας – πλαίσιο, για την ανάθεση των διαχειριστικών ελέγχων σε ελεγκτικές εταιρείες, παρέχεται η δυνατότητα σε όσους διαχειρίζονται περιουσίες με ετήσια έσοδα περισσότερα από 50.000 ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο των 3.000.000 ευρώ, να αναθέτουν, με δαπάνη της περιουσίας, τον ετήσιο έλεγχο της σε ορκωτό ελεγκτή. Η ανάθεση αυτή είναι υποχρεωτική, προκειμένου για περιουσίες με ετήσια έσοδα περισσότερα από 150.000 ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο των 10.000.000 ευρώ.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα σύστασης, με κ.υ.α., για χρονική περίοδο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του εν λόγω Κώδικα, στις αρμόδιες αρχές ομάδων έργου, με σκοπό τον καθορισμό των απαιτούμενων ενεργειών σε σχέση με τις εκκρεμείς υποθέσεις περιουσιών. Η αμοιβή των μελών των παραπάνω ομάδων καθορίζεται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις κ.λπ..

(άρθρο 82)

3 Ορίζεται, ο χρόνος έναρξης ισχύος του εν λόγω Κώδικα.

(άρθρο 83)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ποσού 12.800 ευρώ περίπου, από την καταβολή επιδόματος θέσης στον προϊστάμενο του

συνιστώμενου τμήματος στη Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών, καθώς και για την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας αυτού. (άρθρο 79 παρ. 3)

2. Ετήσια δαπάνη, από την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας των Μητρώων:

- Κοινωφελών Περιουσιών (άρθρο 12 και 65)

- φυσικών και νομικών προσώπων, που ορίζονται ως εκκαθαριστές κοινωφελών περιουσιών, εκτελεστές διαθηκών κ.λπ.. (άρθρο 16)

3. Εφάπαξ δαπάνη ποσού 17.000 ευρώ, από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του συνιστώμενου τμήματος στη Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών. (άρθρο 79 παρ. 3)

4. Εφάπαξ δαπάνη, από την αντιμετώπιση των εξόδων δημιουργίας των Μητρώων:

- Κοινωφελών Περιουσιών (άρθρο 12)

- φυσικών και νομικών προσώπων που ορίζονται ως εκκαθαριστές κοινωφελών περιουσιών, εκτελεστές διαθηκών κ.λπ. (άρθρο 16)

5. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από την καταβολή αμοιβής:

- σε πρόσωπα τα οποία καταδεικνύουν περιουσιακά στοιχεία (άρθρο 4 παρ. 6)

- καταβολή αμοιβής για υπερωριακή εργασία στους υπαλλήλους της αρμόδιας αρχής για την καταχώρηση των υφιστάμενων στοιχείων, το ύψος της οποίας θα καθοριστεί με υπουργική απόφαση. (άρθρο 12 παρ. 4)

- σε ειδικό χρηματοοικονομικό σύμβουλο, για την παροχή συμβουλών αναφορικά με την ταμειακή διαχείριση των κεφαλαίων από την εκκαθάριση των περιουσιών (άρθρο 35 παρ.2)

6. Ενδεχόμενη δαπάνη, από την καταβολή αμοιβής στα μέλη των ομάδων έργου, σε περίπτωση σύστασής τους, για τον καθορισμό των απαιτούμενων ενεργειών σε σχέση με τις εκκρεμείς υποθέσεις περιουσιών. Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής θα καθορισθεί κατά την έκδοση της σχετικής κ.υ.α.. (άρθρο 82 παρ. 7)

7. Ενδεχόμενη ετήσια αύξηση εσόδων από:

α. Την τυχόν επιβολή χρηματικού προστίμου

- στα όργανα εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών, λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεών τους (άρθρο 13 παρ. 5)

- σε περίπτωση μη αναγγελίας των υφιστάμενων περιουσιών από το αρμόδιο όργανο διοίκησης (άρθρο 15 παρ. 1)

β. Τον επανακαθορισμό και αναπροσαρμογή υφιστάμενων προστίμων στους παραβάτες διατάξεων του υπό ψήφιση Κώδικα. (άρθρα 71 και 80)

γ. Την καταβολή τελών για τη: i) διενέργεια καταχώρισης στο Μητρώο από την αρμόδια Υπηρεσία Μητρώου, ii) χορήγηση αντιγράφων και αποσπασμάτων των πράξεων που εμφανίζονται στη Μεριδα και iii) εξ αποστάσεως πρόσβαση στα αρχεία του Μητρώου και αυτοδύναμης ανάκλησης των αποθηκευμένων σε αυτά δεδομένων. (άρθρο 14 παρ. 3, 5 και 7)

δ. Την επιβολή χρηματικής ποινής σε αγοραστή ή μισθωτή ακινήτου της περιουσίας, που καταλείπεται στο Δημόσιο, ο οποίος δεν προσέρχεται ή αρνείται να υπογράψει το σχετικό συμβόλαιο ή συμφωνητικό, εντός εύλογης προθεσμίας. (άρθρο 24 παρ. 4 και 9)

8. Ενδεχόμενη ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης, από τον περιορισμό της αμοιβής του εκκαθαριστή ως ποσοστό επί της περιουσίας. (άρθρο 30 παρ. 1)

II. Επί των προϋπολογισμών των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

Ενδεχόμενη δαπάνη, από την καταβολή αμοιβής στα μέλη των ομάδων έργου, σε περίπτωση σύστασής τους, για τον καθορισμό των απαιτούμενων ενεργειών σε σχέση με τις εκκρεμείς υποθέσεις περιουσιών. Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής θα καθορισθεί κατά την έκδοση της σχετικής κ.υ.α.. (άρθρο 82 παρ. 7)

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2013

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Κώδικας Κοινωφελών Περιουσιών, Σχολαζουσών Κληρονομιών και λοιπές διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ποσού 12.800 ευρώ περίπου, από την καταβολή επιδόματος θέσης στον προϊστάμενο του συνιστώμενου τμήματος στη Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών, καθώς και για την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας αυτού. (άρθρο 79 παρ. 3)

2. Ετήσια δαπάνη, από την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας των Μητρώων

- Κοινωφελών Περιουσιών (άρθρο 12 και 65)

- φυσικών και νομικών προσώπων, που ορίζονται ως εκκαθαριστές κοινωφελών περιουσιών, εκτελεστές διαθηκών κ.λπ. (άρθρο 16)

3. Εφάπαξ δαπάνη ποσού 17.000 ευρώ, από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του συνιστώμενου τμήματος στη Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών. (άρθρο 79 παρ. 3)

4. Εφάπαξ δαπάνη, από την αντιμετώπιση των εξόδων δημιουργίας των Μητρώων

- Κοινωφελών Περιουσιών (άρθρο 12)

- φυσικών και νομικών προσώπων, που ορίζονται ως εκκαθαριστές κοινωφελών περιουσιών, εκτελεστές διαθηκών κ.λπ.. (άρθρο 16)

5. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από την καταβολή αμοιβής

- σε πρόσωπα τα οποία καταδεικνύουν περιουσιακά στοιχεία (άρθρο 4 παρ. 6)

- καταβολή αμοιβής για υπερωριακή εργασία στους υπαλλήλους της αρμόδιας αρχής για την καταχώρηση των υφιστάμενων στοιχείων, το ύψος της οποίας θα καθοριστεί με υπουργική απόφαση. (άρθρο 12 παρ. 4)

- σε ειδικό χρηματοοικονομικό σύμβουλο, για την παροχή συμβουλών αναφορικά με την ταμειακή διαχείριση των κεφαλαίων από την εκκαθάριση των περιουσιών (άρθρο 35 παρ.2)

6. Ενδεχόμενη δαπάνη, από την καταβολή αμοιβής στα μέλη των ομάδων έργου, σε περίπτωση σύστασής

τους, για τον καθορισμό των απαιτούμενων ενεργειών σε σχέση με τις εκκρεμείς υποθέσεις περιουσιών. Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής θα καθορισθεί κατά την έκδοση της σχετικής κ.υ.α.. (άρθρο 82 παρ. 7)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπιστούν από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

II. Επί των προϋπολογισμών των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

Ενδεχόμενη δαπάνη, από την καταβολή αμοιβής στα μέλη των ομάδων έργου, σε περίπτωση σύστασής τους, για τον καθορισμό των απαιτούμενων ενεργειών σε σχέση με τις εκκρεμείς υποθέσεις περιουσιών. Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής θα καθορισθεί κατά την έκδοση της σχετικής κ.υ.α.. (άρθρο 82 παρ. 7)

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπιστεί από τις πιστώσεις των οικείων Διοικήσεων.

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2013

Ο Ι ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ι. Στουρνάρας

Ι. Μιχελάκης